ЮБІЛЕІ

РАЗДЗЕЛ 1

1 І сталася ў першы год выхаду сыноў Ізраілевых з Егіпта, у трэці месяц, у шаснаццаты дзень месяца, [2450 Anno Mundi], што Бог сказаў Майсею, кажучы: «Узыдзі да Мяне на гару, і Я дам табе дзве каменныя скрыжалі закона і запаведзі, якія Я напісаў, каб ты вучыў іх».
2 І ўзышоў Майсей на гару Божую, і слава Гасподняя засяліла гару Сінай, і воблака ахінула яе шэсць дзён.
3 І паклікаў Ён Майсея на сёмы дзень з сярэдзіны воблака, і выгляд славы Гасподняй быў як палымяны агонь на вяршыні гары.
4 І быў Майсей на гары сорак дзён і сорак начэй, і Бог навучыў яго ранейшай і пазнейшай гісторыі падзелу ўсіх дзён закона і сведчання.
5 І сказаў Ён: «Прыхілі сэрца тваё да кожнага слова, якое Я буду казаць табе на гэтай гары, і напішы іх у кнігу, каб іхнія пакаленні бачылі, што Я не пакінуў іх за ўсё тое зло, якое яны зрабілі, парушыўшы запавет, які Я ўстанаўліваю паміж Мною і табою для іхніх пакаленняў сёння на гары Сінай».
6 І калі ўсё гэта на іх прыйдзе, яны пазнаюць, што Я больш справядлівы за іх ва ўсіх сваіх судах і ва ўсіх сваіх учынках, і пазнаюць, што Я сапраўды быў з імі.
7 І напішы сабе ўсе гэтыя словы, якія Я абвяшчаю табе сёння, бо Я ведаю іхнюю непакорлівасць і іхнюю цвярдашыю, перш чым увяду іх у зямлю, пра якую Я кляўся бацькам іхнім, Абрагаму, Ісааку і Якубу, кажучы: «Нашчадкам вашым дам зямлю, якая цячэ малаком і мёдам».
8 І будуць есці і насычацца, і звярнуцца да чужых багоў, якія не змогуць выратаваць іх ад ніякай іхняй бяды; і гэтае сведчанне будзе пачута ім як сведчанне супраць іх. Бо яны забудуць усе Мае запаведзі, усё, што Я загадваю ім, і будуць хадзіць за язычнікамі, за іхняй нячыстасцю і за іхнім сорамам, і будуць служыць іхнім багам, і яны будуць ім знявагай, бядой, пакутай і пасткай.
9 І многія загінуць, і будуць узяты ў палон, і трапяць у рукі ворага, бо пакінулі пастановы Мае і запаведзі Мае, і святы запавету Майго, і суботы Мае, і святое месца Маё, якое Я асвяціў Сабе сярод іх, і скінію Маю, і святыню Маю, якую Я асвяціў Сабе сярод зямлі, каб пакласці на ёй імя Маё, і каб яно жыло там.
10 І зробяць яны сабе ўзвышшы і гаі і балваны, і будуць пакланяцца кожны свайму (балвану), каб збіцца з шляху, і будуць прыносіць сваіх дзяцей у ахвяру дэманам і ўсім справам памылковых сэрцаў сваіх.
11 І Я пашлю да іх сведкаў, каб сведчыць супраць іх, але яны не паслухаюць, і заб'юць сведкаў, і будуць праследваць тых, хто шукае закона, і адменяць і зменяць усё, каб чыніць зло перад вачыма Маімі.
12 І схаваю ад іх аблічча Маё і аддам іх у рукі народаў на палон, на здабычу і на з'яданне, і вынішчу іх з-пад зямлі і расьсею іх сярод народаў.
13 І забудуць яны ўвесь закон Мой і ўсе запаведзі Мае і ўсе пастановы Мае, і будуць блукаць адносна маладзікоў, субот, святаў, юбілеяў і пастановаў.
14 І пасля гэтага яны звярнуцца да Мяне з народаў усім сэрцам сваім, і ўсёй душой сваёй, і ўсёй сілай сваёй, і Я збяру іх з усіх народаў, і яны будуць шукаць Мяне, і Я знойдуся імі, калі яны будуць шукаць Мяне ўсім сэрцам сваім і ўсёй душой сваёй.
15 І адкрыю ім багаты мір з праведнасцю, і пасаджу ім пасевы праведнасці ўсім сэрцам Маім і ўсёй душой Маёй, і яны будуць дабраславеннем, а не праклёнам, і будуць галавой, а не хвастом.
16 І Я ўладжу сярод іх Маю святыню і буду жыць з імі, і буду іх Богам, а яны будуць Маім народам у праўдзе і праведнасці.
17 І Я не пакіну іх і не падведу іх, бо Я — Гасподзь, Бог іхні.
18 І ўпаў Майсей на аблічча сваё, маліўся і казаў: «Госпадзе, Божа мой! не пакідай народу Твайго і спадчыны Тваёй, каб яны не блукалі ў памылцы сэрцаў сваіх, і не аддай іх у рукі ворагаў іхніх, язычнікаў, каб яны не панавалі над імі і не ўвялі іх у грэх перад Табой».
19 Хай міласэрнасць Твая, Госпадзе, узнясецца на народ Твой і стварыў ім праведны дух, і не дай духу Веліяра апанаваць імі, каб вінаваціць іх перад Табой і збіваць іх з усіх шляхоў праведнасці, каб яны маглі загінуць ад аблічча Твайго.
20 Але яны — Твой народ і Твая спадчына, якую Ты вызваліў вялікай сілай Тваёй з рук Егіпцян. Стварыў ў іх чыстае сэрца і святога духа, і не дай ім быць пасткай грахоў сваіх адгэтуль і да вечнасці.
21 І сказаў Гасподзь Майсею: «Я ведаю іхнюю супраціўнасць і іхнія думкі і іхнюю цвёрдахрыбетнасць, і яны не будуць паслухмяныя, пакуль не прызнаюцца ў сваім граху і ў граху сваіх бацькоў».
22 І пасля гэтага яны звярнуцца да Мяне ва ўсёй праведнасці і ўсім сэрцам і ўсёй душой, і Я абрэжу крайнюю плоць сэрца іхняга і крайнюю плоць сэрца іхняга нашчадка, і ствару ў іх святога духа, і ачышчу іх, каб яны не адвярнуліся ад Мяне з таго дня і давеку.
23 І душы іх будуць прылепленыя да Мяне і да ўсіх Маіх запаведзяў, і яны будуць выконваць Мае запаведзі, і Я буду іхнім Айцом, а яны будуць Маімі дзецьмі.
24 І ўсе яны будуць названыя дзецьмі Бога жывога, і кожны анёл і кожны дух даведаюцца, так, яны даведаюцца, што гэта Мае дзеці, і што Я — іх Айцец у праведнасці і праўдзе, і што Я люблю іх.
25 І напішы сабе ўсе гэтыя словы, якія Я абвяшчаю табе на гэтай гары, першыя і апошнія, якія здзейсняцца ва ўсе часы ў законе і ў сведчанні, і ў тыднях і юбілеях да вечнасці, пакуль Я не сыду і не буду жыць з імі ва ўсю вечнасць.
26 І сказаў Ён анёлу прысутнасці: «Напішы Майсею ад пачатку стварэння да таго часу, пакуль не будзе пабудавана сярод іх святыня Мая навекі».
27 І з'явіцца Гасподзь перад вачыма ўсіх, і ўсе даведаюцца, што Я — Бог Ізраілеў і Айцец усіх дзяцей Якава, і Цар на гары Сіён навекі. І Сіён і Ерусалім будуць святымі.
28 І анёл прысутнасці, які ішоў перад табарам Ізраіля, узяў табліцы падзелаў гадоў — ад часу стварэння — закона і сведчанняў тыдняў юбілеяў, паводле асобных гадоў, паводле ўсёй колькасці юбілеяў [паводле асобных гадоў], ад дня [новага] стварэння, калі неба і

зямля будуць абноўлены, і ўсё іх стварэнне паводле сіл нябесных, і паводле ўсяго стварэння зямлі, пакуль не будзе створана святыня Гасподняя ў Ерусаліме на гары Сіён, і ўсе святілы будуць абноўлены для аздараўлення і для міру і для дабраславення для ўсіх выбраных Ізраіля, і каб так было ад таго дня і да ўсіх дзён зямлі.

РАЗДЗЕЛ 2

1 І анёл прысутнасці сказаў Майсею паводле слова Гасподняга, кажучы: Напішы ўсю гісторыю стварэння свету, як за шэсць дзён Гасподзь Бог скончыў усе Свае справы і ўсё, што Ён стварыў, і святкаваў суботу ў сёмы дзень, і асвяціў яе на ўсе вякі, і паставіў яе знакам для ўсіх Сваіх спраў.
2 Бо ў першы дзень Ён стварыў неба, якое ўгары, і зямлю, і ваду, і ўсіх духаў, якія служаць перад Ім, — анёлаў прысутнасці, і анёлаў асвячэння, і анёлаў [духа агню і анёлаў] духу вятроў, і анёлаў духу хмар, і цемры, і снегу, і граду, і інею, і анёлаў галасоў, і грому, і маланкі, і анёлаў духаў холаду і спёкі, і зімы, і вясны, і восені, і лета, і ўсіх духаў сваіх стварэнняў, якія на нябёсах і на зямлі, (Ён стварыў) бездані і цемру, вечар <і ноч>, і святло, світанак і дзень, якія Ён падрыхтаваў паводле веды сэрца Свайго.
3 І тады мы ўбачылі Ягоныя справы, і праславілі Яго, і праслаўлялі перад Ім за ўсе Ягоныя справы; бо сем вялікіх справаў Ён стварыў у першы дзень.
4 І на другі дзень Ён стварыў небасхіл сярод вады, і воды падзяліліся ў той дзень: палова іх паднялася ўгору, а палова іх апусцілася ніжэй небасхілу, які быў пасярэдзіне ўсёй зямлі. І гэта была адзіная праца, якую (Бог) стварыў на другі дзень.
5 І на трэці дзень Ён загадаў вадзе сысці з паверхні ўсёй зямлі ў адно месца, і з’явілася суша.
6 І вада зрабіла так, як Ён загадаў ёй, і сышла з паверхні зямлі ў адно месца па-за гэтым скляпеннем, і з'явілася суша.
7 І ў той дзень Ён стварыў для іх усе моры паводле іх асобных месцаў збору, і ўсе рэкі, і зборы вады ў горах і на ўсёй зямлі, і ўсе азёры, і ўсю расу зямную, і насенне, якое сеецца, і ўсё, што расце, і пладовыя дрэвы, і дрэвы лясныя, і сад Эдэмскі ў Эдэме, і ўсе расліны паводле іх роду.
8 Гэтыя чатыры вялікія справы стварыў Бог на трэці дзень. А на чацвёрты дзень стварыў Ён сонца, месяц і зоркі і паставіў іх на нябесным скляпенні, каб свяціць на ўсю зямлю і кіраваць днём і ноччу, і аддзяляць святло ад цемры.
9 І паставіў Бог сонца вялікім знакам на зямлі на дні, і на суботы, і на месяцы, і на святы, і на гады, і на суботы гадоў, і на юбілеі, і на ўсе поры года.
10 І яно аддзяляе святло ад цемры [і] дзеля дабрабыту, каб квітнела ўсё, што расце і расце на зямлі.
11 Гэтыя тры віды Ён стварыў на чацвёрты дзень. А на пяты дзень Ён стварыў вялікіх марскіх пачвараў у глыбіні вады, бо гэта былі першыя істоты з плоці, якія былі створаны Яго рукамі: рыбы і ўсё, што рухаецца ў вадзе, і ўсё, што лятае, птушкі і ўсе іх віды.
12 І сонца ўзышло над імі, каб дабраславіць іх і над усім, што было на зямлі, і над усім, што расце з зямлі, і над усімі пладовымі дрэвамі, і над усялякай плоццю.
13 Гэтыя тры віды Ён стварыў на пяты дзень. А на шосты дзень Ён стварыў усіх жывёл зямных, і ўсю жывёлу, і ўсё, што рухаецца па зямлі.
14 І пасля ўсяго гэтага Ён стварыў чалавека, мужчыну і жанчыну, і даў яму ўладу над усім, што на зямлі, і ў морах, і над усім, што лятае, і над звярамі, і над быдлам, і над усім, што рухаецца па зямлі, і над усёй зямлёй, і над усім гэтым Ён даў яму ўладу.
15 І гэтыя чатыры роды Ён стварыў у шосты дзень; і ўсяго было дваццаць два роды.
16 І Ён скончыў усю Сваю працу ў шосты дзень — усё, што ёсць на нябёсах і на зямлі, і ў морах і ў бездані, і ў святле і ў цемры, і ва ўсім.
17 І Ён даў нам вялікую прыкмету — дзень суботні, каб мы працавалі шэсць дзён, а ў сёмы дзень — святкавалі суботу ад усялякай працы.
18 І ўсе анёлы прысутнасці, і ўсе анёлы асвячэння, гэтыя два вялікія класы — Ён загадаў нам святкаваць суботу з Ім на небе і на зямлі.
19 І сказаў нам: «Вось, Я аддзялю Сабе народ з усіх народаў, і яны будуць шанаваць дзень суботні, і Я асвячу іх Сабе як Мой народ і дабраславлю іх; як Я асвяціў дзень суботні і асвячаю яго Сабе, так дабраславлю іх, і яны будуць Маім народам, а Я буду іх Богам».
20 І Я выбраў семя Якава з усіх, каго Я бачыў, і запісаў яго як Маёга першынца, і асвяціў яго Сабе навекі і навекі; і Я навучу іх дню суботняму, каб яны святкавалі ў яго суботу ад усялякай працы.
21 І такім чынам Ён стварыў у ім знак, згодна з якім яны павінны святкаваць суботу з намі ў сёмы дзень, есці і піць, і дабраслаўляць Таго, Хто стварыў усё, як Ён дабраславіў і асвяціў Сабе народ, асаблівы з усіх народаў, і каб яны святкавалі суботу разам з намі.
22 І Ён зрабіў так, што запаведзі Ягоныя ўзыходзілі, як прыемны водар, прыемны перад Ім ва ўсе дні…
23 Ад Адама да Якава было дваццаць дзве галовы чалавецтва, і дваццаць два віды працы былі зроблены да сёмага дня; гэта дабраславёнае і святое; і папярэдняе таксама дабраславёнае і святое; і гэтая служыць разам з той для асвячэння і дабраславення.
24 І ім (Якаву і яго нашчадкам) было дадзена заўсёды быць благаслаўлёнымі і святымі першага сведчання і закона, як Ён асвяціў і благаслаўляў дзень суботні ў сёмы дзень.
25 Ён стварыў неба і зямлю і ўсё, што Ён стварыў, за шэсць дзён, і асвяціў Бог сёмы дзень для ўсіх Сваіх спраў; таму Ён загадаў пра яго, каб кожны, хто будзе рабіць у гэты дзень якую-небудзь працу, памёр, і каб той, хто апаганіць яго, напэўна памёр.
26 Дык чаму загадваеш сынам Ізраілевым святкаваць гэты дзень, каб яны святкавалі яго і не рабілі ў яго ніякай працы і не апаганьвалі яго, бо ён святейшы за ўсе іншыя дні?
27 І хто апаганіць яго, той напэўна памрэ; і хто будзе рабіць у той дзень якую-небудзь працу, той напэўна памрэ навекі, каб сыны Ізраілевыя святкавалі гэты

дзень ва ўсіх пакаленнях сваіх і не былі вынішчаны з зямлі, бо гэта святы дзень і дабраславёны дзень.
28 І кожны, хто будзе шанаваць яго і захоўваць суботу ў гэты дзень ад усіх сваіх спраў, будзе святы і дабраславёны ва ўсе дні, як мы.
29 Абвясці і скажы сынам Ізраілевым закон гэтага дня, каб яны святкавалі суботу ў гэты дзень і не пакідалі яе з-за памылкі сэрцаў сваіх; (і) што нельга рабіць у гэты дзень ніякай непрыстойнай працы, рабіць у гэты дзень па сваёй волі, і што яны не павінны рыхтаваць у гэты дзень нічога для ежы ці піцця, і (што нельга) чэрпаць ваду, або ўносіць ці выносіць праз свае вароты які-небудзь цяжар, які яны не падрыхтавалі сабе на шосты дзень у сваіх селішчах.
30 І не будуць яны ўносіць і выносіць з дому ў дом у той дзень, бо гэты дзень больш святы і дабраславёны, чым любы юбілейны дзень з юбілеяў; у гэты дзень мы святкавалі суботу на нябёсах, перш чым было дадзена вядома любому целу святкаваць суботу ў гэты дзень на зямлі.
31 І Творца ўсяго благаславіў яго, але не асвяціў усе народы і племена, каб яны святкавалі суботу, а толькі Ізраіля: ім толькі дазволіў есці і піць і святкаваць суботу на зямлі.
32 І Творца ўсяго благаславіў гэты дзень, які Ён стварыў, на благаслаўленне, святасць і славу па-над усімі днямі.
33 Гэты закон і сведчанне дадзены сынам Ізраілевым як закон вечны для іх пакаленняў.

РАЗДЗЕЛ 3

1 І на шэсць дзён другога тыдня мы прывялі, паводле слова Божага, да Адама ўсіх звяроў, і ўсю жывёлу, і ўсіх птушак, і ўсё, што рухаецца па зямлі, і ўсё, што рухаецца ў вадзе, паводле іх роду і паводле іх відаў: звяроў у першы дзень; жывёлу ў другі дзень; птушак у трэці дзень; і ўсё, што рухаецца па зямлі, у чацвёрты дзень; і ўсё, што рухаецца ў вадзе, у пяты дзень.
2 І Адам назваў іх усіх адпаведнымі імёнамі, і як ён назваў іх, такое было іх імя.
3 І на працягу гэтых пяці дзён Адам бачыў усіх іх, мужчынскага і жаночага полу, паводле кожнага роду, які быў на зямлі, але ён быў адзін і не знайшоў памочніка сабе.
4 І сказаў нам Гасподзь: «Нядобра быць чалавеку аднаму: створым яму памочніка, падобнага да яго».
5 І наслаў на яго Гасподзь, Бог наш, моцны сон, і ён заснуў, і ўзяў для жанчыны адно рабро з ягоных рэбраў, і гэтае рабро стала пачаткам жанчыны з ягоных рэбраў, і Ён стварыў плоць замест яе, і стварыў жанчыну.
6 І разбудзіў Ён Адама з яго сну, і, прачнуўшыся, устаў на шосты дзень, і прывёў яе да сябе, і той пазнаў яе, і сказаў ёй: «Гэта цяпер косць ад костак маіх і плоць ад плоці маёй; яна будзе называцца маёй жонкай, бо яна ўзята ад мужа свайго».
7 Таму мужчына і жонка будуць адно цэлае; таму пакіне мужчына бацьку свайго і маці сваю і прылепіцца да жонкі сваёй, і яны будуць адным целам.
8 У першы тыдзень быў створаны Адам, а рабро — жонка ягоная; у другі тыдзень Ён паказаў яе яму; і таму была дадзена запаведзь трымацца ў сваёй апаганенасці: мужчына сем дзён, а жанчына двойчы па сем дзён.
9 Пасля таго, як Адам пражыў сорак дзён на зямлі, дзе ён быў створаны, Мы прывялі яго ў сад Эдэмскі, каб ён урабляў яго і даглядаў яго. А жонку ягоную Мы прывялі на восемдзесяты дзень, і пасля гэтага яна ўвайшла ў сад Эдэмскі.
10 І таму на нябесных скрыжалях напісана запаведзь адносна той, якая нараджае: «Калі яна народзіць хлопчыка, яна павінна заставацца ў сваёй нечысціні сем дзён, як у першым тыдні дзён, і трыццаць тры дні яна павінна заставацца ў крыві ачышчэння свайго, і яна не павінна дакранацца да нічога святога і не павінна ўваходзіць у святыню, пакуль не скончыць гэтыя дні, якія (прадпісаны) для дзіцяці хлопчыка».
11 Але дзяўчынка павінна заставацца ў сваёй нечысціні два тыдні, як і першыя два тыдні, і шэсцьдзесят шэсць дзён у крыві ачышчэння свайго, і ўсяго восемдзесят дзён.
12 І калі яна скончыла гэтыя восемдзесят дзён, мы прывялі яе ў сад Эдэмскі, бо ён святейшы за ўсю астатнюю зямлю, і кожнае дрэва, пасаджанае ў ім, святое.
13 Таму быў вызначаны закон для той, якая народзіць дзіця хлопчыка ці дзяўчынкі, каб яна не дакраналася да нічога святога і не ўваходзіла ў святыню, пакуль не скончацца гэтыя дні для дзіцяці хлопчыка ці дзяўчынкі.
14 Гэта закон і сведчанне, напісанае для Ізраіля, каб яны выконвалі яго ва ўсе дні.
15 І ў першы тыдзень першага юбілею [1-7 раніцы] Адам і яго жонка сем гадоў працавалі ў Эдэмскім садзе, апрацоўваючы яго і даглядаючы, і мы далі яму працу і загадалі яму рабіць усё, што падыходзіць для апрацоўкі зямлі.
16 І ён урабляў (сад), і быў голы, і не ведаў гэтага, і не саромеўся, і абараняў сад ад птушак, звяроў і жывёлы, і збіраў яго плады, і еў, і адкладаў рэшту для сябе і для сваёй жонкі [і адкладаў тое, што захоўвалася].
17 Пасля заканчэння сямі гадоў, якія ён там скончыў, роўна сем гадоў, [8 раніцы], на другім месяцы, на сямнаццаты дзень (месяца), прыйшоў змей і падышоў да жанчыны, і сказаў змей жанчыне: «Ці загадаў вам Бог, кажучы: не ешце з ніводнага дрэва ў садзе?»
18 І сказала ёй: «З усіх пладоў дрэў у садзе Бог сказаў нам: ешце іх; але з пладоў дрэва, якое сярод саду, Бог сказаў нам: не ешце іх і не дакранайцеся да іх, каб вам не памерці».
19 І сказаў змей жанчыне: «Не памраце, бо ведае Бог, што ў той дзень, калі вы з'ясце яго, адкрыюцца вочы вашыя, і вы будзеце як багі, і будзеце ведаць дабро і зло».
20 І ўбачыла жанчына дрэва, што яно прыемнае і прыемнае для вачэй, і што плод яго добры для ежы, і ўзяла з яго і ела.
21 І калі яна спачатку накрыла свой сорам фігавым лісцем, яна дала яго Адаму, і ён еў. І адкрыліся вочы ягоныя, і ён убачыў, што ён голы.
22 І ўзяў ён фігавае лісце, сшыў іх разам і зрабіў сабе фартух, і накрыў ім свой сорам.
23 І пракляў Бог змея і разгневаўся на яго навекі…

24 І разгневаўся Ён на жанчыну за тое, што яна паслухалася голасу змея і ела. І сказаў ёй: «Я вельмі памножу смутак твой і пакуты твае; у смутку будзеш нараджаць дзяцей, і да мужа твайго вернешся, і ён будзе панаваць над табою».
25 І Адаму таксама сказаў: «За тое, што ты паслухаўся голасу жонкі тваёй і еў з дрэва, пра якое Я забараніў табе не есці ад яго, праклятая зямля за цябе: церне і астак яна ўзродзіць табе, і ты будзеш есці хлеб твой у поце твару твайго, пакуль не вернешся ў зямлю, з якой ты ўзяты; бо ты зямля, і ў зямлю вернешся».
26 І зрабіў ім скураныя вопраткі, апрануў іх і выслаў іх з Эдэмскага саду.
27 І ў той дзень, калі Адам выйшаў з раю, ён прынёс ахвяру, як салодкі водар, ладан, галбанум, стактэ і пахучыя рэчывы раніцай, з усходу сонца, з таго дня, калі ён прыкрыў свой сорам.
28 І ў той дзень зачыніліся вусны ўсім звярам, і быдлу, і птушкам, і ўсім, што ходзіць і рухаецца, так што яны больш не маглі гаварыць, бо ўсе гаварылі адно з адным адным адным языком і адным вуснамі.
29 І Ён выслаў з Эдэмскага саду ўсю плоць, якая была ў Эдэмскім садзе, і ўсякая плоць была раскідана паводле роду свайго і паводле тыпаў свайго ў месцы, якія былі створаны для іх.
30 І толькі Адаму Ён даў (сродкі), каб пакрыць яго сорам з усіх жывёл і жывёлы.
31 Таму на нябесных скрыжалях напісана ўсім, хто ведае суд закона, каб яны хавалі свой сорам і не агаляліся, як агаляюцца язычнікі.
32 І ў маладзік чацвёртага месяца Адам і яго жонка выйшлі з Эдэмскага саду і пасяліліся ў зямлі Эльда, у зямлі свайго стварэння.
33 І назваў Адам імя сваёй жонцы: Ева.
34 І не было ў іх сына да першага юбілею, [8 раніцы], і пасля гэтага ён пазнаў яе.
35 Ён апрацоўваў зямлю, як яму было наказана ў Эдэмскім садзе.

РАЗДЗЕЛ 4

1 А на трэцім тыдні другога юбілею [64-70 раніцы] яна нарадзіла Каіна, а на чацвёртым [71-77 раніцы] яна нарадзіла Авеля, а на пятым [78-84 раніцы] яна нарадзіла дачку Аван.
2 А ў першы (год) трэцяга юбілею [99-105 АМ] Каін забіў Авеля, бо (Бог) прыняў ахвяру Авеля, а ахвяру Каіна не прыняў.
3 І ён забіў яго ў полі, і кроў ягоная закрычала ад зямлі да неба, бо ён забіў яго.
4 І Гасподзь дакараў Каіна за Авеля, бо той забіў яго, і зрабіў яго выгнанцам на зямлі за кроў брата ягонага, і пракляў яго на зямлі.
5 І таму напісана на нябесных скрыжалях: «Праклятый той, хто верна ўбівае бліжняга свайго». І хай усе, хто бачыў і чуў, скажуць: «Няхай будзе так». А чалавек, які бачыў і не расказаў, хай будзе праклятый, як і той.
6 І таму мы абвяшчаем, калі прыходзім перад Госпадам Богам нашым, усе грахі, якія ўчынены на небе і на зямлі, у святле і ў цемры, і ўсюды.
7 І Адам і яго жонка аплаквалі Авеля чатыры тыдні гадоў, [99-127 раніцы], і ў чацвёрты год пятага тыдня [130 раніцы] яны ўзрадаваліся, і Адам зноў пазнаў сваю жонку, і яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго імем Сэт, бо сказаў ён: «Бог узвысіў нам другое нашчадка на зямлі замест Авеля, бо Каін забіў яго».
8 А на шостым тыдні [134-40 раніцы] ён спарадзіў сваю дачку Азуру.
9 І ўзяў Каін сястру сваю Аван сабе за жонку, і яна нарадзіла яму Эноха ў канцы чацвёртага юбілею. [190-196 АМ] І ў першы год першага тыдня пятага юбілею [197 АМ] дамы былі пабудаваны на зямлі, і пабудаваў Каін горад, і назваў яго імем сына свайго Эноха.
10 І спазнаў Адам Еву, жонку сваю, і яна нарадзіла яму яшчэ дзевяць сыноў.
11 А на пятым тыдні пятага юбілею [225-31 раніцы] Сэт узяў сабе за жонку сваю сястру Азуру, а на чацвёртым (год шостага тыдня) [235 раніцы] яна нарадзіла яму Эноса.
12 Ён пачаў заклікаць імя Госпада на зямлі.
13 А ў сёмы юбілей, на трэцім тыдні [309-15 раніцы], Энос узяў сваю сястру Ноам сабе за жонку, і яна нарадзіла яму сына ў трэці год пятага тыдня, і ён назваў яго Кенан.
14 І ў канцы восьмага юбілею [325, 386-3992 АМ] Кенан узяў сваю сястру Муалефу сабе за жонку, і яна нарадзіла яму сына ў дзявятым юбілеі, у першы тыдзень трэцяга года гэтага тыдня, [395 АМ], і ён назваў яго Малелель.
15 І на другім тыдні дзесятага юбілею [449-55 раніцы] Малелель узяў сабе за жонку Дзіну, дачку Барахііля, дачку брата ягонага бацькі, і яна нарадзіла яму сына на трэцім тыдні шостага года [461 раніцы], і ён назваў яго імя Ярэд, бо ў яго дні анёлы Гасподнія сышлі на зямлю, тыя, каго называюць Вартаўнікамі, каб настаўляць сыноў чалавечых і чыніць суд і справядлівасць на зямлі.
16 І ў адзінаццаты юбілей [512-18 раніцы] Ярэд узяў сабе жонку, і імя ёй было Барака, дачка Расуджала, дачка брата яго бацькі, у чацвёрты тыдзень гэтага юбілею, [522 раніцы], і яна нарадзіла яму сына ў пяты тыдзень, у чацвёрты год юбілею, і ён назваў яго імем Энох.
17 І ён быў першым сярод людзей, якія нарадзіліся на зямлі, хто навучыўся пісьму, ведам і мудрасці, і хто запісаў знакі нябесныя паводле парадку іх месяцаў у кнігу, каб людзі маглі ведаць поры года паводле парадку іх асобных месяцаў.
18 І ён быў першым, хто напісаў сведчанне, і ён сведчыў сынам чалавечым сярод пакаленняў зямлі, і пералічыў тыдні юбілеяў, і паведаміў ім дні гадоў, і ўстанавіў парадак месяцаў, і пералічыў суботы гадоў, як мы адкрылі (іх) яму.
19 І што было і што будзе, ён бачыў у бачанні сну свайго, як гэта будзе з сынамі чалавечымі праз усе іхнія пакаленні аж да дня суда; ён бачыў і разумеў усё, і напісаў сваё сведчанне, і паклаў сведчанне на зямлі для ўсіх сыноў чалавечых і для іхніх пакаленняў.
20 А ў дванаццаты юбілей, [582-88] на сёмым тыдні яго, ён узяў сабе жонку, і імя ёй было Эдна, дачка Даніэля, дачка брата яго бацькі, і ў шосты год гэтага тыдня [587 АМ] яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго Мафусал.

21 І ён быў з анёламі Божымі гэтыя шэсць юбілеяў гадоў, і яны паказалі яму ўсё, што на зямлі і на небе, уладу сонца, і ён запісаў усё.
22 І ён засведчыў Вартаўнікам, якія зграшылі з дочкамі чалавечымі; бо яны пачалі злучацца з дочкамі чалавечымі, каб апаганіцца, і Энох засведчыў супраць (іх) усіх.
23 І ён быў узяты з асяроддзя дзяцей чалавечых, і мы правялі яго ў Эдэмскі сад у велічы і пашане, і вось, там ён запісвае асуджэнне і суд свету і ўсю бязбожнасць дзяцей чалавечых.
24 І з-за гэтага (Бог) навёў воды патопу на ўсю зямлю Эдэмскую, бо там ён быў пастаўлены знакам і каб сведчыць супраць усіх сыноў чалавечых, каб пералічваць усе ўчынкі пакаленняў да дня асуджэння.
25 І ён запальваў кадзіла святыні, салодкія пахі, прыемныя перад Госпадам на гары.
26 Бо ў Госпада ёсць чатыры месцы на зямлі: Эдэмскі сад і гара Усходу, і гэтая гара, на якой ты сёння знаходзішся, гара Сінай і гара Сіён, якія будуць асвечаны ў новым стварэнні для асвячэння зямлі; праз яе зямля будзе асвечана ад усёй сваёй віны і сваёй нечысціні ва ўсе пакаленні свету.
27 А ў чатырнаццаты юбілей [652 раніцы] Мафусал узяў сабе за жонку Эдну, дачку Азрыяла, дачку брата свайго бацькі, у трэці тыдзень, у першы год гэтага тыдня [701-7 раніцы], і спарадзіў сына, і назваў яго Ламех.
28 А ў пятнаццаты юбілей, на трэцім тыдні, Ламэх узяў сабе жонку, і імя ёй было Бэтэнос, дачка Барахіла, дачка брата ягонага бацькі. І ў гэты тыдзень яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго Ноем, кажучы: «Ён суцешыць мяне ў маёй бядзе і ва ўсёй маёй працы і ў зямлі, якую пракляў Гасподзь».
29 І ў канцы дзевятнаццатага юбілею, на сёмым тыдні шостага года [930 АМ] яго, Адам памёр, і ўсе яго сыны пахавалі яго ў зямлі яго стварэння, і ён быў першым, каго пахавалі ў зямлі.
30 І не хапала яму сямідзесяці гадоў тысячы гадоў, бо тысяча гадоў — як адзін дзень паводле сведчання нябёсаў, і таму напісана пра дрэва пазнання: «У дзень, калі ты з'ясі ад яго, ты памрэш». Таму ён не споўніў гадоў гэтага дня, бо памёр у гэты час.
31 Пасля заканчэння гэтага юбілею Каін быў забіты пасля яго ў тым жа годзе; бо дом ягоны абваліўся на яго, і ён памёр сярод свайго дома, і быў забіты ягонымі камянямі; бо каменем ён забіў Авеля, і каменем ён быў забіты ў праведным судзе.
32 Дзеля гэтага на нябесных скрыжалях было напісана: «Якой прыладай заб'е бліжняга свайго, такой і сам будзе забіты; як ён параніў яго, так і з ім абыдуцца».
33 У дваццаць пяты юбілей [1205 АМ] Ной узяў сабе жонку, і імя ёй было Эмзара, дачка Ракелі, дачка брата яго бацькі, у першы год, на пятым тыдні [1207 АМ]; і ў трэці год таго яна нарадзіла яму Сіма, у пяты год таго [1209 АМ] яна нарадзіла яму Хама, і ў першы год, на шостым тыдні [1212 АМ] яна нарадзіла яму Яфета.

РАЗДЗЕЛ 5

1 І сталася, калі дзеці чалавечыя пачалі множыцца на зямлі і ў іх нарадзіліся дочкі, што анёлы Божыя ўбачылі іх у пэўны год гэтага юбілею, што яны былі прыгожыя на выгляд; і яны бралі сабе жонак з усіх, каго выбіралі, і нараджалі ім сыноў, і яны былі волатамі.
2 І беззаконне памножылася на зямлі, і ўсялякая плоць скажыла свой шлях, як людзі, так і быдла, і звяры, і птушкі, і ўсё, што ходзіць па зямлі, — усе яны скажылі свае шляхі і свае парадкі, і пачалі пажыраць адзін аднаго, і беззаконне памножылася на зямлі, і кожнае задуманае і падуманае ўсімі людзьмі было такім злым пастаянна.
3 І паглядзеў Бог на зямлю, і вось, яна разбэшчаная, і ўсялякая плоць разбэсціла яе парадкі, і ўсё, што было на зямлі, учыніла ўсялякае зло перад вачыма Ягонымі.
4 І Ён сказаў, што знішчыць чалавека і ўсю плоць на зямлі, якую Ён стварыў.
5 Але Ной знайшоў ласку ў вачах Госпада.
6 І на анёлаў, якіх Ён паслаў на зямлю, Ён быў надзвычай разгневаны, і загадаў выкараніць іх з усёй іхняй улады, і загадаў нам звязаць іх у глыбінях зямлі, і вось яны звязаны сярод іх і (трымаюцца) асобна.
7 І выйшаў загад супраць сыноў іхніх ад аблічча Ягонага, каб яны былі пабітыя мячом і знішчаны з-пад неба.
8 І сказаў Ён: «Не вечна Дух Мой будзе на людзях, бо яны — плоць, і дні іхнія будуць сто дваццаць гадоў».
9 І паслаў Ён меч Свой сярод іх, каб кожны забіваў свайго бліжняга; і яны пачалі забіваць адзін аднаго, пакуль усе не ўпалі ад мяча і не былі знішчаны з зямлі.
10 І бацькі іх былі сведкамі (іх знішчэння), і пасля гэтага яны былі звязаны ў глыбінях зямлі назаўжды, да дня вялікага асуджэння, калі будзе выкананы суд над усімі тымі, хто скажыў свае шляхі і свае справы перад Госпадам.
11 І Ён знішчыў усіх з іхніх месцаў, і не засталося ніводнага з іх, якога б Ён не судзіў паводле ўсёй іхняй бязбожнасці.
12 І Ён стварыў новую і праведную прыроду для ўсіх сваіх спраў, каб яны не грашылі ўсёй сваёй прыродай назаўжды, але былі ўсе праведнымі, кожны ў сваім родзе, заўсёды.
13 І суд усіх прадвызначаны і запісаны на нябесных скрыжалях у праведнасці - нават (суд) усіх, хто сыходзіць са шляху, які ім прызначаны; а калі яны не ідуць па ім, суд запісаны для кожнага стварэння і для кожнага роду.
14 І няма нічога ні на небе, ні на зямлі, ні ў святле, ні ў цемры, ні ў апраметнай, ні ў глыбіні, ні ў месцы цемры (што не было б суджана); і ўсе іхнія рашэнні прадпісаны, запісаны і высечаны.
15 Ён будзе судзіць усіх: вялікага паводле велічы ягонай, і малога паводле малосці ягонай, і кожнага паводле шляху ягонага.
16 Ён не зважае на асобу (каго-небудзь) і не прымае дароў, калі кажа, што здзейсніць суд над кожным: калі б хтосьці даў усё, што ёсць на зямлі, Ён не зважае ні на дары, ні на асобу (каго-небудзь) і не прыме нічога з яго рук, бо Ён — справядлівы Суддзя.

17 І пра сыноў Ізраілевых напісана і загадана: «Калі яны звярнуцца да Яго ў праведнасці, Ён даруе ўсе іхнія правіны і даруе ўсе іхнія грахі».
18 Напісана і прадпісана, што Ён будзе праяўляць міласэрнасць да ўсіх, хто адварочваецца ад усіх сваіх вінаватыў адзін раз у год.
19 А што да ўсіх тых, хто скаваў свае шляхі і свае думкі перад патопам, то ніхто не быў прыняты, акрамя аднаго Ноя; бо ён быў прыняты дзеля сваіх сыноў, якіх (Бог) выратаваў ад водаў патопу дзеля яго; бо сэрца яго было праведным ва ўсіх яго шляхах, як было загадана яму, і ён не адступаў ад нічога, што было прадпісана яму.
20 І сказаў Гасподзь, што знішчыць усё, што на зямлі, ад людзей да жывёлы, і звяроў, і птушак нябесных, і ўсё, што рухаецца па зямлі. І загадаў Ён Ною пабудаваць сабе каўчэг, каб выратавацца ад водаў патопу.
21 І Ной зрабіў каўчэг ва ўсім, як Ён загадаў яму, у дваццаць сёмы юбілей гадоў, у пяты тыдзень пятага года (у маладзік першага месяца). [1307 АМ]
22 І ўвайшоў ён у шосты (год) яго, [1308 АМ] у другі месяц, у маладзік другога месяца, і працаваў да шаснаццатага; і ўвайшоў ён, і ўсё, што мы прынеслі яму, у каўчэг, і зачыніў яго Гасподзь звонку ў сямнаццаты вечар.
23 І адчыніў Гасподзь сем варот нябесных і вусці крыніц вялікай бездані, сем вусцей лікам.
24 І пачалі ліць ваду з неба сарак дзён і сорак начэй, і крыніцы бездані паднялі ваду, пакуль увесь свет не напоўніўся вадою.
25 І памножылася вада на зямлі; на пятнаццаць локцяў паднялася вада над усімі высокімі горамі, і каўчэг узняўся над зямлёй і плаваў па паверхні вады.
26 І вада стаяла на зямлі пяць месяцаў — сто пяцьдзясят дзён.
27 І каўчэг пайшоў і спыніўся на вяршыні Лубара, адной з гор Арарата.
28 І (на маладзіку) чацвёртага месяца зачыніліся крыніцы вялікай бездані, і нябесныя вароты былі замкнёныя; а на маладзіку сёмага месяца адчыніліся ўсе вусці бездані зямныя, і вада пачала сыходзіць у бездань унізе.
29 А ў маладзік дзесятага месяца паказаліся вяршыні гор, а ў маладзік першага месяца стала бачная зямля.
30 І сышла вада з-пад зямлі на пятым тыдні сёмага года [1309 раніцы] яго, і на сямнаццаты дзень другога месяца зямля высахла.
31 А дваццаць сёмага дня адчыніў ён каўчэг і выпусціў з яго звяроў, і быдла, і птушак, і ўсё, што рухалася.

РАЗДЗЕЛ 6

1 І ў маладзік трэцяга месяца выйшаў ён з каўчэга і пабудаваў ахвярнік на той гары.
2 І ачысціў зямлю: узяў казьляня і ачысціў яго крывёю ўсю віну зямлі, бо ўсё, што было на ёй, было знішчана, акрамя тых, хто быў у каўчэгу з Ноем.
3 І паклаў тлушч ягоны на ахвярнік; і ўзяў вала, і казу, і авечку, і казьлянят, і соль, і галубку, і птушанят галубкі, і паклаў на ахвярнік цэласпаленне, і выліў на яго ахвяру, змяшаную з алеем, і пакрыў віном і пасыпаў ладанам усё, і зрабіў прыемны водар, прыемны перад Госпадам.
4 І адчуў Гасподзь прыемны водар і заключыў з ім запавет, што больш не будзе патопу на знішчэнне зямлі, і што ва ўсе дні зямлі, сяўба і жніво, ніколі не спыняцца; холад і спёка, лета і зіма, дзень і ноч не мяняюць свайго парадку і не спыняюцца назаўжды.
5 А вы плодзіцеся і размнажайцеся на зямлі, і размнажайцеся на ёй, і будзьце дабраславеннем на ёй. Страх перад вамі і трымценне перад вамі Я ўчыню ва ўсім, што на зямлі і ў моры.
6 І вось, Я даў вам усіх жывёл, і ўсіх крылатых, і ўсё, што рухаецца па зямлі, і рыб у вадзе, і ўсё ў ежу; як зялёныя травы, Я даў вам усё ў ежу.
7 Але плоці з душой яе, з крывёю яе, не ешце, бо душа кожнай плоці ў крыві, каб не спаганялася кроў вашай за душы вашыя. З рукі кожнага чалавека, з рукі кожнай (жывёлы) спаганю кроў чалавека.
8 Хто пралье кроў чалавечую, таго кроў пральецца чалавекам, бо паводле вобразу Божага Ён стварыў чалавека.
9 А вы плодзіцеся і множцеся на зямлі.
10 І пакляўся Ной і сыны ягоныя, што не будуць есці крыві, якая ёсць у якой-небудзь плоці, і заключыў ён запавет перад Госпадам Богам навечна на ўсе пакаленні зямлі ў гэтым месяцы.
11 Дзеля гэтага Ён сказаў табе, каб ты заключыў з сынамі Ізраілевымі запавет у гэтым месяцы на гары з клятвай і пакропіў іх крывёю за ўсе словы запавету, які Гасподзь заключыў з імі навекі.
12 І гэтае сведчанне напісана пра вас, каб вы заўсёды выконвалі яго, каб вы не елі ні ў які дзень крыві звяроў, птушак ці буйной рагатай жывёлы ва ўсе дні зямлі; і чалавек, які будзе есці кроў звяроў, буйной рагатай жывёлы ці птушак ва ўсе дні зямлі, ён і нашчадкі ягоныя будуць вынішчаны з зямлі.
13 І загадай сынам Ізраілевым не есці крыві, каб імёны іхнія і нашчадкі іхнія былі заўсёды перад Госпадам, Богам нашым.
14 І для гэтага закона няма абмежавання ў днях, бо ён вечны. Яны павінны выконваць яго ў родах сваіх, каб маліцца за вас крывёю перад ахвярнікам; кожны дзень, і раніцай, і ўвечары яны павінны заўсёды прасіць прабачэння за вас перад Госпадам, каб выконваць яго і не быць выкараненымі.
15 І даў Ён Ною і сынам яго знак, што больш не будзе патопу на зямлі.
16 І паклаў Ён вясёлку Сваю ў воблаку як знак вечнага запавету, што больш не будзе патопу на зямлі і не знішчыць яе ва ўсе дні зямлі.
17 Дзеля гэтага на нябесных скрыжалях напісана, што яны павінны святкаваць свята тыдняў у гэтым месяцы адзін раз на год, каб штогод абнаўляць запавет.
18 І ўсё гэтае свята святкавалася на небе ад дня стварэння да дзён Ноя — дваццаць шэсць юбілеяў і пяць тыдняў гадоў [1309-1659 АМ]; і Ной і сыны яго святкавалі яго сем юбілеяў і адзін тыдзень гадоў да дня смерці Ноя, і ад дня смерці Ноя сыны яго спынілі яго да дзён Абрагама, і яны ядуць кроў.

19 Але Абрагам выконваў гэта, і Ісаак, і Якаў, і дзеці ягоныя выконвалі гэта да тваіх дзён; а ў твае дні сыны Ізраілевыя забыліся пра гэта, пакуль вы не адсвяткавалі гэта зноў на гэтай гары.
20 І загадай сынам Ізраілевым святкаваць гэтае свята ва ўсе роды іхнія, як запаведзь для іх: адзін дзень года, у гэтым месяцы, яны павінны святкаваць гэтае свята.
21 Бо гэта свята тыдняў і свята першых пладоў: гэтае свята падвойнае і падвойнае: святкуйце яго паводле напісанага і выгравіраванага пра яго.
22 Бо Я напісаў у кнізе першага закона, у тым, што Я напісаў для цябе, каб ты святкаваў яго ў яго час, адзін дзень у годзе, і Я растлумачыў табе яго ахвяры, каб сыны Ізраілевыя памяталі і святкавалі яго ва ўсе свае пакаленні ў гэтым месяцы, адзін дзень у годзе.
23 І ў маладзік першага месяца, і ў маладзік чацвёртага месяца, і ў маладзік сёмага месяца, і ў маладзік дзесятага месяца — дні памяці і дні сезонаў у чатырох падзяленнях года. Яны запісаны і пастаўлены як сведчанне назаўжды.
24 І Ной устанавіў іх сабе як святы для пакаленняў назаўжды, каб яны сталі ім напамінам.
25 І ў маладзік першага месяца яму было загадана пабудаваць сабе каўчэг, і ў той (дзень) зямля высахла, і ён адчыніў (каўчэг) і ўбачыў зямлю.
26 А на маладзіку чацвёртага месяца зачыніліся вусці глыбіні бездані ўнізе. А на маладзіку сёмага месяца адчыніліся ўсе вусці бездані зямныя, і воды пачалі сыходзіць у іх.
27 А ў маладзік дзесятага месяца паказаліся вяршыні гор, і Ной узрадаваўся.
28 І таму ён устанавіў іх для сябе як святы на вечную памяць, і так яны ўсталяваны.
29 І яны змясцілі іх на нябесных скрыжалях, кожная з якіх мела трынаццаць тыдняў; ад адной да другой (праходзіла) іх памяць, ад першай да другой, і ад другой да трэцяй, і ад трэцяй да чацвёртай.
30 І ўсе дні запаведзі будуць пяцьдзясят два тыдні дзён, і (гэта складзе) увесь год поўным. Так выгравіравана і прадпісана на нябесных скрыжалях.
31 І нельга занядбаць (гэтай запаведзі) ні на адзін год, ні з года ў год.
32 І загадай сынам Ізраілевым, каб яны выконвалі гады паводле гэтага вылічэння — трыста шэсцьдзесят чатыры дні, і (гэта) будзе поўны год, і яны не будуць парушаць ягоны час ад дзён ягоных і ад святаў ягоных, бо ўсё будзе ў іх паводле іхняга сведчання, і яны не прапусцяць ніводнага дня і не парушаць ніводнага свята.
33 Але калі яны занядбаюць і не будуць выконваць іх паводле Яго запаведзі, то парушаць усе іхнія поры, і гады будуць зрушаныя з гэтага (парадку), [і яны парушаць поры, і гады будуць зрушаныя], і яны занядбаюць свае пастановы.
34 І ўсе сыны Ізраілевыя забудуць і не знойдуць сцежкі гадоў, і забудуць пра маладзікі, і поры года, і суботы, і будуць памыляцца ва ўсім парадку гадоў.
35 Бо Я ведаю гэта і адгэтуль буду абвяшчаць табе, і гэта не ад Маёй уласнай выдумкі; бо кніга (ляжыць) напісана перада Мной, і на нябесных скрыжалях падзел дзён вызначаны, каб яны не забыліся святы запавету і не хадзілі паводле святаў язычнікаў паводле іх памылак і паводле іх няведання.
36 Бо будуць тыя, хто будзе назіраць за месяцам — як ён парушае поры года і прыходзіць з года ў год на дзесяць дзён раней.
37 Таму прыйдуць на іх гады, калі яны парушаць (парадак) і зробяць агідны (дзень) днём сведчання, і нячысты дзень — святым, і нячысты дзень са святым, бо яны будуць памыляцца ў месяцах, суботах, святах і юбілеях.
38 Для гэтага я загадваю і сведчу табе, каб ты сведчыў ім, бо пасля тваёй смерці твае дзеці будуць іх турбаваць, каб яны не рабілі год толькі трымастамі шасцюдзесяццю чатырма днямі, і таму яны будуць памыляцца ў маладзіках і сезонах, і суботах і святах, і будуць есці ўсялякую кроў з усялякай плоццю.

РАЗДЗЕЛ 7

1 І на сёмым тыдні першага года яго [1317 АМ], у гэты юбілей, Ной пасадзіў вінаградныя лозы на гары, на якой спыніўся каўчэг, якая называлася Лубар, адна з гор Араратскіх, і яны прынеслі плод на чацвёрты год [1320 АМ], і ён захаваў іх плады, і сабраў іх у гэтым годзе ў сёмым месяцы.
2 І зрабіў з яго віно, і наліў яго ў посуд, і захоўваў яго да пятага года, [1321 раніцы], да першага дня, на маладзік першага месяца.
3 І ён з радасцю адсвяткаваў гэты дзень свята і прынёс Госпаду цэласпаленне: аднаго маладога вала і аднаго барана, сем аднагадовых авечак і казляня, каб ачысціць гэтым сябе і сваіх сыноў.
4 І ён спачатку падрыхтаваў казьляня, і паклаў трохі яго крыві на мяса, якое было на ахвярніку, які ён зрабіў, а ўвесь тлушч паклаў на ахвярнік, дзе ён прыносіў цэласпаленьне, і вала, і барана, і авечку, і паклаў усё іх мяса на ахвярнік.
5 І паклаў на яго ўсе іхнія ахвяры, змяшаныя з алеем, а потым пакрыў віном агонь, які раней распаліў на ахвярніку, і паклаў на ахвярнік кадзіла, і ўчыніў, каб узышоў прыемны водар, прыемны перад Госпадам Богам ягоным.
6 І ён узрадаваўся і піў гэтае віно, ён і дзеці ягоныя з радасцю.
7 І быў вечар, і ён пайшоў у свой намёт, і, ап'янеўшы, лёг і заснуў, і быў адкрыты ў сваім намёце, калі спаў.
8 І ўбачыў Хам Ноя, бацьку свайго, голага, і выйшаў, і расказаў пра гэта двум братам сваім, знадворку.
9 І ўзяў Сэм вопратку сваю і ўстаў, ён і Яфет, і паклалі вопратку на плечы свае, і пайшлі адступіўшы назад, і прыкрылі сорам бацькі свайго, і твары іх былі адвернутыя назад.
10 І прачнуўся Ной ад сну свайго і даведаўся ўсё, што зрабіў яму малодшы сын ягоны, і пракляў сына свайго, кажучы: «Праклятый Ханаан; ён будзе рабом у братоў сваіх».
11 І дабраславіў ён Сіма, кажучы: «Дабраславёны Гасподзь Бог Сімаў, і Ханаан будзе Ягоным рабом».
12 Няхай пашырыць Бог Яфета, і Бог будзе жыць у жытлішчы Сімавым, і Ханаан будзе Ягоным рабом.

13 І зразумеў Хам, што бацька ягоны праклiяў малодшага сына ягонага, і засмуціўся, што той праклiяў сына свайго. І разлучыўся з бацькам сваім, сам і сыны ягоныя з ім: Куш, Міцраім, Фут і Ханаан.
14 І пабудаваў ён сабе горад і назваў яго імем жонкі сваёй Неэлатамаук.
15 І ўбачыў гэта Яфет, і пазайздросціў брату свайму, і пабудаваў сабе горад, і назваў яго імем жонкі сваёй Адатаніс.
16 І жыў Сім з бацькам сваім Ноем, і пабудаваў горад недалёка ад бацькі свайго на гары, і назваў яго імем жонкі сваёй Секетэлебаб.
17 І вось, гэтыя тры гарады знаходзяцца каля гары Любар: Седэкетэлебаб насупраць гары на ўсходзе; і Наэлтамаук на поўдні; Адатанесес на захадзе.
18 А вось сыны Сіма: Элам, Ашур і Арфакшад, які нарадзіўся праз два гады пасля патопу, а таксама Луд і Арам.
19 Сыны Яфета: Гомер, Магог, Мадай, Яван, Тувал, Мэшэх і Тырас: гэта сыны Ноя.
20 І ў дваццаць восьмы юбілей [1324-1372 АМ] Ной пачаў наказваць сынам сваіх пастановы і запаведзі, і ўсе суды, якія ён ведаў, і ён заклікаў сваіх сыноў захоўваць праведнасць і пакрываць сорам цела свайго, і дабраслаўляць свайго Творцу, і шанаваць бацьку і маці, і любіць бліжняга свайго, і ахоўваць свае душы ад распусты і нячыстасці і ўсялякай беззаконня.
21 Бо з-за гэтых трох рэчаў прыйшоў патоп на зямлю, а менавіта з-за распусты, у якой Вартаўнікі, насуперак закону сваіх пастаноў, блудадзейна хадзілі за дочкамі чалавечымі і бралі сабе жонак з усіх, якіх выбіралі, і паклалі пачатак нячыстасці.
22 І ў іх нарадзіліся сыны Нафідымы, і ўсе яны былі непадобныя адзін на аднаго, і яны пажыралі адзін аднаго: і Волаты забілі Нафілаў, а Нафілы забілі Эльха, а Эльха — людзей, і адзін чалавек другога.
23 І кожны з іх прадаў сябе, каб чыніць беззаконне і праліваць шмат крыві, і зямля напоўнілася беззаконнем.
24 І пасля гэтага яны зграшылі супраць звяроў і птушак, і супраць усяго, што рухаецца і ходзіць па зямлі; і шмат крыві было праліта на зямлі, і кожнае жаданне і марнасць людзей пастаянна выдумлялі марнасць і зло.
25 І Гасподзь знішчыў усё з аблічча зямлі; за бязбожнасць іхніх учынкаў і за кроў, якую яны пралілі сярод зямлі, Ён знішчыў усё.
26 «І засталіся мы, я і вы, сыны мае, і ўсё, што ўвайшло з намі ў каўчэг, і вось, я бачу вашы ўчынкі перад сабой, што вы не ходзіце ў праведнасці; бо вы пачалі хадзіць шляхам пагібелі, і вы аддаляецеся адзін ад аднаго, і зайздросціце адзін аднаму, і (так атрымліваецца), што вы не ў згодзе, сыны мае, кожны са сваім братам.
27 Бо я бачу, і вось, дэманы пачалі спакушаць вас і вашых дзяцей, і цяпер я баюся за вас, што пасля маёй смерці вы пральеце кроў людзей на зямлю, і што вы таксама будзеце знішчаны з твару зямлі.
28 Бо хто пралье кроў чалавечую і будзе есці кроў якой-небудзь плоці, усе будуць знішчаны з зямлі.
29 І не застанецца ніводнага чалавека, які будзе есці кроў і праліваць кроў чалавечую на зямлі; і не застанецца ў яго ніякага нашчадка, які будзе жыць пад небам; бо яны пойдуць у Шэол, і ў месца асуджэння сыдуць, і ў цемру бездані ўсе будуць знішчаны гвалтоўнай смерцю.
30 Не павінна быць відаць на вас крыві з усёй крыві, якая будзе праліта на зямлі ва ўсе дні, калі вы будзеце забіваць звяроў, жывёлу ці любых мух на зямлі. І зрабіце дабро для сваіх душ, пакрываючы тое, што праліта на зямлі.
31 І не будзьце як той, хто есць з крывёю; але сцеражыцеся, каб ніхто не еў крыві перад вамі; накрыйце кроў, бо так мне загадана сведчыць вам і вашым дзецям, разам з усякай плоццю.
32 І не дазваляйце душы быць з'едзенай разам з целам, каб ваша кроў, якая ёсць ваша жыццё, не патрабавалася ад рукі якой-небудзь плоці, якая пралье (яе) на зямлю.
33 Бо зямля не ачысціцца ад крыві, якая пралілася на ёй; бо толькі крывёю таго, хто праліў яе, зямля ачысціцца ва ўсе свае пакаленні.
34 І цяпер, дзеці мае, слухайце: чыніце суд і праўду, каб вы пасадзілі праведнасцю па ўсёй зямлі, і каб ваша слава ўзнялася перад Богам маім, Які выратаваў мяне ад водаў патопу.
35 І вось, вы пойдзеце і пабудуеце сабе гарады і пасадзіце ў іх усю расліннасць, якая ёсць на зямлі, і ўсе пладовыя дрэвы.
36 Тры гады не будуць збіраць плады ўсяго, што ядуць, а на чацвёрты год плады іх будуць лічыцца святымі, прыемнымі перад Богам Усявышнім, Які стварыў неба і зямлю і ўсё астатняе. Хай яны прынясуць удосталь першыя плады віна і алею на ахвярнік Госпада, які прымае іх, а рэшту няхай ядуць слугі дома Госпада перад ахвярнікам, які прымае іх.
37 А на пяты год зрабіце расаду, каб расадзіць яе ў праведнасці і праўдзе, і вы будзеце праведныя, і ўсё, што вы пасадзіце, будзе квітнець.
38 Бо так загадаў Энох, бацька твайго бацькі, Мафусаілу, сыну свайму, і Мафусаілу, сыну свайму, Ламеху; і Ламех загадаў мне ўсё, што загадалі яму бацькі ягоныя.
39 І Я таксама дам вам, сыны мае, загады, як загадаў Энох сыну свайму ў першыя юбілеі: яшчэ жывучы, сёмы ў родзе сваім, ён загадаў і засведчыў сыну свайму і сынам сыноў сваіх да дня смерці сваёй.

РАЗДЗЕЛ 8

1 У дваццаць дзевяты юбілей, у першы тыдзень, [1373 АМ], на пачатку яго, Арфаксад узяў сабе жонку, і імя ёй было Расуэя, дачка Сузаны, дачкі Элама, і яна нарадзіла яму сына ў трэці год гэтага тыдня, [1375 АМ], і ён назваў яго імям Каінам.
2 І сын вырас, і бацька навучыў яго пісаць, і ён пайшоў шукаць сабе месца, дзе мог бы захапіць сабе горад.
3 І знайшоў ён надпіс, які папярэднія (пакаленні) выразалі на скале, і прачытаў тое, што было на ім, і перапісаў яго, і зграшыў з-за гэтага; бо ён утрымліваў вучэнне Вартаўнікоў, згодна з якім яны назіралі за прыкметамі сонца, месяца і зорак ва ўсіх знаках неба.
4 І ён запісаў гэта і нічога не сказаў пра гэта, бо баяўся гаварыць пра гэта з Ноем, каб не разгневацца на яго з-за гэтага.

5 А ў трыццаты юбілей [1429 АМ], на другім тыдні, у першы год яго, ён узяў сабе жонку, і імя ёй было Мэлка, дачка Мадая, сына Яфета, а ў чацвёрты год [1432 АМ] ён спарадзіў сына і назваў яго Шэлах, бо сказаў ён: «Сапраўды я пасланы».
6 [І нарадзіўся ён на чацвёртым годзе], і вырас Шэлах і ўзяў сабе жонку, і імя ёй было Муак, дачка Кеседа, брата яго бацькі, у трыццаты першы юбілей, у пяты тыдзень, у першы год [1499 АМ] яго.
7 І яна нарадзіла яму сына ў пяты год [1503 АМ] таго, і ён назваў яго імем Эбер. І ён узяў сабе жонку, і імя ёй было Азурад, дачка Неброда, у трыццаць другі юбілей, у сёмы тыдзень, у трэці год таго. [1564 АМ]
8 А на шостым годзе [1567 АМ] яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго імя Фалек, бо ў дні, калі ён нарадзіўся, дзеці Ноя пачалі дзяліць зямлю паміж сабой; таму ён назваў яго імя Фалек.
9 І яны падзялілі (гэта) таемна паміж сабой і расказалі Ною.
10 І сталася, што на пачатку трыццаць трэцяга юбілею [1569 АМ] яны падзялілі зямлю на тры часткі, Сіму, Хаму і Яфету, паводле спадчыны кожнага, у першы год, у першы тыдзень, калі адзін з нашых пасланых быў з імі.
11 І паклікаў ён сыноў сваіх, і яны падышлі да яго, яны і іх дзеці, і ён падзяліў зямлю на жэрабі, якія тром яго сынам належала ўзяць у валоданне. І яны працягнулі рукі свае і вынялі пісьмо з грудзей Ноя, бацькі свайго.
12 І выйшла на пісанні, як лёс Сіма, сярэдзіна зямлі, якую ён павінен быў узяць у спадчыну сабе і сынам сваім на пакаленні вечныя, ад сярэдзіны горнага хрыбта Рафа, ад вусця вады ракі Тына, і яго доля ідзе на захад праз сярэдзіну гэтай ракі, і яна цягнецца да вады бездані, з якой выцякае гэтая рака і вылівае свае воды ў мора Меат, і гэтая рака ўпадае ў вялікае мора. А ўсё, што на поўнач, належыць Яфету, а ўсё, што на поўдзень, належыць Сіму.
13 І цягнецца яна да Карасо: гэта ў грудзях языка, які глядзіць на поўдзень.
14 І ягоны ўчастак цягнецца ўздоўж вялікага мора і цягнецца прамой лініяй, пакуль не дасягне на захад заліва, якое звернута на поўдзень: бо гэтае мора называецца залівам Егіпецкага мора.
15 І паварочвае яна адсюль на поўдзень да вусця вялікага мора на беразе яго вод, і цягнецца на захад да Афры, і цягнецца, пакуль не дасягне вод ракі Гіхон, і на поўдзень ад водаў Гіхона, да берагоў гэтай ракі.
16 І цягнецца яна на ўсход, пакуль не дасягне Эдэмскага саду на поўдзень ад яго, [на поўдзень] і з усходу ўсёй зямлі Эдэмскай і ўсяго ўсходу, паварочвае на ўсход і працягваецца, пакуль не дасягне на ўсходзе гары пад назвай Рафа, і спускаецца да берага вусця ракі Тына.
17 Гэтая частка выпала Сіму і сынам ягоным па жэрабю, каб яны валодалі ёю вечна, з пакаленняў ягоных, навекі.
18 І ўзрадаваўся Ной, што гэтая доля выпала Сіму і сынам ягоным, і ўспомніў усё, што казаў вуснамі сваімі ў праройтве, бо сказаў ён: «Дабраславёны Гасподзь Бог Сімаў, і хай Гасподзь жыве ў жытлішчы Сімавым».
19 І ён ведаў, што Эдэмскі сад — гэта святая святых і жытло Госпада, і гара Сінай — цэнтр пустыні, і гара Сіён — цэнтр пупа зямлі: гэтыя тры былі створаны як святыя месцы, якія стаяць адно насупраць аднаго.
20 І дабраславіў ён Бога багоў, Які ўклаў слова Гасподняе ў вусны ягоныя, і Госпада навекі.
21 І ведаў ён, што дабраславёная доля і дабраславеньне прыйшлі Сіму і сынам ягоным з пакалення ў пакаленне навекі — уся зямля Эдэмская і ўся зямля Чырвонага мора, і ўся зямля ўсходу і Індыя, і на Чырвоным моры і горы яго, і ўся зямля Васанская, і ўся зямля Ліван і астравы Кафтур, і ўсе горы Санір і Амана, і горы Асірыі на поўначы, і ўся зямля Элам, Асур і Вавілон, і Сузан і Маэдай, і ўсе горы Араратскія, і ўся вобласць за морам, якая знаходзіцца за гарамі Асірыі на поўнач, дабраславёная і прасторная зямля, і ўсё, што ў ёй, вельмі добрае.
22 А для Хама выйшла другая частка, за Гіёнам на поўдзень, справа ад Раю, і яна цягнулася на поўдзень і цягнулася да ўсіх гор агню, і цягнулася на захад да мора Атэл, і цягнулася на захад, пакуль не дасягне мора Маук, таго (мора), у якое сыходзіць усё, што не знішчана.
23 І працягваецца яна на поўнач да межаў Гадыра, і працягваецца да берага водаў мора, да водаў вялікага мора, пакуль не набліжаецца да ракі Гіхон, і ідзе ўздоўж ракі Гіхон, пакуль не дасягне правага боку Эдэмскага саду.
24 І вось зямля, якая выпала Хаму як надзел, якім ён павінен быў валодаць навекі, сабе і сынам сваім з пакаленняў іхніх, навекі.
25 А для Яфета выйшла трэцяя частка за ракой Тынай, на поўнач ад вытоку яе вод, і яна цягнулася на паўночны ўсход да ўсёй вобласці Гога і да ўсёй краіны на ўсход ад яе.
26 І цягнецца яна на поўнач, і цягнецца да гор Кельт на поўнач і да мора Маук, і працягваецца на ўсход ад Гадзіра аж да мяжы водаў мора.
27 І цягнецца яна, пакуль не падыходзіць на захад ад Фары, і вяртаецца да Аферага, і цягнецца на ўсход да вод мора Меат.
28 І яна цягнецца да вобласці ракі Тыны ў паўночна-ўсходнім кірунку, пакуль не падыходзіць да мяжы яе вод каля гары Рафа, і паварочвае на поўнач.
29 Гэта зямля, якая выйшла Яфету і сынам ягоным як частка ягонай спадчыны, якую ён павінен быў валодаць сабе і сынам сваім з пакаленняў іхніх навекі: пяць вялікіх астравоў і вялікая зямля на поўначы.
30 Але яна халодная, а зямля Хама гарачая, а зямля Сіма не гарачая і не халодная, але яна складаецца з змешаных холаду і спёкі.

РАЗДЗЕЛ 9

1 І падзяліў Хам паміж сынамі сваімі, і першая частка выйшла Кушу на ўсход, і на захад ад яго Міцраіму, і на захад ад яго Футу, і на захад ад яго пры моры Ханаану.
2 І падзяліў Сім таксама паміж сваімі сынамі, і першая частка выйшла Хаму і яго сынам на ўсход ад ракі Тыгр, пакуль яна не падыдзе да ўсходу, усю зямлю Індыю і на Чырвоным моры на яго беразе, і воды Дэдана, і ўсе

горы Мебры і Эла, і ўсю зямлю Сусан і ўсё, што па баку Фарнака да Чырвонага мора і ракі Тыны.
3 А Ашуру выйшла другая частка — уся зямля Ашура, Ніневія і Шынаар да мяжы Індыі, і яна падымаецца і абмінае раку.
4 А Арпахшаду выпала трэцяя частка: уся зямля Халдэйскай вобласці на ўсход ад Еўфрата, якая мяжуе з Чырвоным морам, і ўсе воды пустыні каля заліва мора, якое звернута да Егіпта, уся зямля Ліван, Санір і Амана да мяжы Еўфрата.
5 А Арам атрымаў чацвёрты надзел — усю зямлю Месапатамію паміж Тыграм і Еўфратам на поўнач ад Халдэяў да мяжы гор Асура і зямлі Арара.
6 І выйшла пятая частка Луду, горы Асірыі і ўсё, што належала ім, да Вялікага мора і да ўсходняй часткі Асірыі, брата ягонага.
7 І Яфет падзяліў зямлю сваёй спадчыны паміж сынамі сваімі.
8 І першы ўчастак выйшаў для Гомера на ўсход ад паўночнага боку да ракі Тыны; а на поўначы выйшаў для Магога ўсе ўнутраныя часткі поўначы, пакуль яна не дасягне мора Меатскага.
9 І выйшаў Мадай як ягоны надзел, каб валодаць ім ад захаду ад двух ягоных братоў да астравоў і да берагоў астравоў.
10 А Явану выйшаў чацвёрты ўчастак — усе выспы і выспы, якія ляжаць каля мяжы Луда.
11 А для Тувала выйшла пятая частка пасярод языка, якая падыходзіць да мяжы часткі Луд да другога языка, да вобласці за другім языком да трэцяга языка.
12 А для Мэшэха выйшаў шосты ўчастак, уся зямля за трэцім языком, пакуль яна не падыходзіць да ўсходняга боку Гадзіра.
13 А Тырасу выпаў сёмы ўчастак — чатыры вялікія астравы сярод мора, якія дасягаюць участка Хама.
14 І так сыны Ноя падзялілі паміж сабой сваіх сыноў у прысутнасці Ноя, бацькі свайго, і ён заключыў іх усіх клятвай, пракляўшы кожнага, хто паспрабуе захапіць долю, якая не выпала яму па лёсе.
15 І ўсе яны сказалі: «Хай будзе так, хай будзе так» ім і іх сынам навекі ў родах іхніх да дня суда, калі Гасподзь Бог будзе судзіць іх мячом і агнём за ўсю нячыстую бязбожнасць іхніх правінаў, якімі яны напоўнілі зямлю злачынствам, нячыстасцю, распустай і грахом.

РАЗДЗЕЛ 10

1 А на трэцім тыдні гэтага юбілею нячыстыя дэманы пачалі зводзіць з шляху дзяцей сыноў Ноя, уводзіць іх у зман і знішчаць.
2 І прыйшлі сыны Ноя да Ноя, бацькі свайго, і расказалі яму пра дэманаў, якія зводзілі з шляху, асляплялі і забівалі сыноў ягоных сыноў.
3 І маліўся ён перад Госпадам, Богам сваім, і казаў: «Божа духаў усялякай плоці, Які аказаў мне міласэрнасць, і Ты выратаваў мяне і сыноў маіх ад водаў патопу, і не зрабіў мяне загубіць, як Ты зрабіў з сынамі пагібелі; бо вялікая ласка Твая да мяне, і вялікая міласэрнасць Твая да душы маёй; хай ласка Твая ўзнясецца на сыноў маіх, і няхай не пануюць над імі злыя духі, каб яны не знішчылі іх з зямлі».
4 Але дабраславі мяне і сыноў маіх, каб мы маглі множыцца і напаўняць зямлю.
5 І Ты ведаеш, як Твае Вартаўнікі, бацькі гэтых духаў, паводзілі сябе ў мае дні; і што тычыцца гэтых духаў, якія жывыя, зняволі іх і трымай іх моцна ў месцы асуджэння, і не дазваляй ім прынесці знішчэнне сынам Твайго слугі, Бога майго; бо яны злыя і створаны для таго, каб знішчыць.
6 І няхай яны не валадараць над духамі жывых, бо Ты адзін можаш уладарыць над імі. І няхай яны не маюць улады над сынамі праведных адгэтуль і назаўжды.
7 І Гасподзь, Бог наш, загадаў нам звязаць усіх.
8 І прыйшоў галоўны дух, Мастэма, і сказаў: «Госпадзе, Творца, дазволь некаторым з іх застацца перада мной, і няхай яны слухаюць мой голас і робяць усё, што я ім скажу; бо калі некаторыя з іх не застануцца са мной, я не змагу выканаць сілу сваёй волі над сынамі чалавечымі; бо яны для разбэшчвання і звядзення на зман перад маім судом, бо вялікая бязбожнасць сыноў чалавечых».
9 І сказаў Ён: «Дзясятая частка іх няхай застаецца перад Ім, а дзевяць частак няхай сыдуць у месца асуджэння».
10 І аднаму з нас Ён загадаў навучыць Ноя ўсім іхнім лекам; бо Ён ведаў, што яны не будуць хадзіць у праведнасці і не будуць змагацца ў праведнасці.
11 І мы зрабілі паводле ўсіх Ягоных слоў: усіх злых і нячысцікаў мы звязалі ў месцы асуджэння і дзясятую частку з іх пакінулі, каб яны былі пакорлівымі сатане на зямлі.
12 І Мы растлумачылі Ною ўсе лекі ад іх хвароб, а таксама іх спакусы, як ён можа вылечыць іх зямнымі травамі.
13 І Ной запісаў усё ў кнігу, як Мы навучылі яго адносна ўсялякіх лекаў. Такім чынам злыя духі былі адхілены ад (шкоды) сынам Ноя.
14 І аддаў усё, што напісаў, Сэму, старэйшаму сыну свайму, бо любіў яго больш за ўсіх сваіх сыноў.
15 І спачыў Ной з бацькамі сваімі, і быў пахаваны на гары Лубар у зямлі Араратскай.
16 Ён споўніў у сваім жыцці дзевяцьсот пяцьдзясят гадоў, дзевятнаццаць юбілеяў і два тыдні і пяць гадоў. [1659 AM]
17 І ў сваім жыцці на зямлі ён пераўзыходзіў дзяцей чалавечых, акрамя Эноха, дзякуючы праведнасці, у якой ён быў дасканалым. Бо служэнне Эноха было прызначана для сведчання пакаленням свету, каб ён пераказваў усе справы з пакалення ў пакаленне да дня суда.
18 А ў трыццаць трэці юбілей, у першы год другога тыдня, Фалек узяў сабе жонку, імя якой было Ламна, дачка Сінаара, і яна нарадзіла яму сына ў чацвёрты год гэтага тыдня, і ён назваў яго імя Рэў, бо сказаў: «Вось, сыны чалавечыя сталі ліхімі праз бязбожны намер пабудаваць сабе горад і вежу ў зямлі Шынаар».
19 Бо яны пайшлі з зямлі Араратскай на ўсход да Шынаара; бо ў яго дні пабудавалі горад і вежу, кажучы: «Хадзем, узнімемся праз іх на неба».
20 І пачалі яны будаваць, і на чацвёртым тыдні зрабілі цэглу ў агні, і цэгла служыла ім каменем, а гліна, якой

яны іх звязвалі, была асфальт, які выцякае з мора і з крыніц вады ў зямлі Шынаар.
21 І яны будавалі яго: сорак тры гады [1645-1688 АМ] будавалі яго; шырыня яго была 203 цэглы, а вышыня (цэглы) — траціна адной; вышыня яго складала 5433 локці і 2 пальмы, і (працягласць адной сцяны была) трынаццаць стадыяў (а другой трыццаць стадыяў).
22 І сказаў нам Гасподзь, Бог наш: «Вось, яны адзін народ, і (гэта) яны пачалі рабіць, і цяпер нічога не будзе схавана ад іх. Хадзем жа, зойдзем і змяшаем іх мову, каб яны не разумелі мовы адзін аднаго, і каб яны былі раскіданыя па гарадах і народах, і больш не будзе ў іх адной мэты да дня суда».
23 І сышоў Гасподзь, і мы сышлі разам з Ім, каб убачыць горад і вежу, якую пабудавалі сыны чалавечыя.
24 І Ён змяшаў іх мову, і яны больш не разумелі мовы адзін аднаго, і тады перасталі будаваць горад і вежу.
25 Таму ўся зямля Шынаар называецца Вавілон, бо там Гасподзь змяшаў усю мову сыноў чалавечых, і адтуль яны былі раскіданы па сваіх гарадах, кожны паводле сваёй мовы і свайго народа.
26 І паслаў Гасподзь моцны вецер на вежу і абрынуў яе на зямлю, і вось, яна была паміж Ашурам і Вавілонам у зямлі Сэнаар, і яны назвалі яе «абрынуўшы».
27 На чацвёртым тыдні першага года [1688 АМ], на пачатку яго, у трыццата чацвёртым юбілеі, яны былі выгнаны з зямлі Шынаар.
28 І пайшоў Хам і сыны ягоныя ў зямлю, якую ён меў авалодаць, якую ён атрымаў у якасці свайго надзелу ў зямлі паўднёвай.
29 І ўбачыў Ханаан зямлю Ліванскую да ракі Егіпецкай, што яна вельмі добрая, і не ўвайшоў у зямлю спадчыны свайго на захад, гэта значыць да мора, і пасяліўся ў зямлі Ліванскай на ўсход і на захад ад мяжы Ярдана і ад мяжы мора.
30 І сказалі яму Хам, бацька ягоны, і Куш і Міцраім, браты ягоныя: «Ты пасяліўся ў зямлі, якая не твая і якая не дасталася нам па жэрабю; не рабі гэтага, бо калі ты зробіш гэта, ты і сыны твае загінеце ў зямлі і будзеце праклятыя праз бунт; бо праз бунт вы пасяліліся, і праз бунт загінуць дзеці твае, і ты будзеш выкаранены назаўжды».
31 Не жыві ў жытле Сімавым, бо гэта выпала Сіму і сынам ягоным па лёсе.
32 Праклятыты, і праклятыты будзеш ты больш за ўсіх сыноў Ноя праклёнам, якім мы звязалі сябе клятвай перад святым суддзёй і перад Ноем, бацькам нашым.
33 Але ён не паслухаўся іх і жыў у зямлі Ліванскай ад Хамата да ўваходу ў Егіпет, ён і сыны ягоныя, і сядзеў там да сёньняшняга дня.
34 І таму зямля тая называецца Ханаан.
35 І пайшоў Яфет і сыны ягоныя да мора і пасяліліся ў зямлі свайго надзелу. Мадай убачыў зямлю марскую, і яна яму не спадабалася. І ён папрасіў (надзел) у Хама, Асура і Арпаксада, брата жонкі сваёй, і пасяліўся ў зямлі Мідыі, побач з братам жонкі сваёй, і жыве да гэтага дня.
36 І назваў ён сваё жыллё і жыллё сваіх сыноў Мідыяй, па імені бацькі іхняга Мадая.

РАЗДЗЕЛ 11

1 І ў трыццаць пяты юбілей, у трэці тыдзень, у першы год [1681 АМ] яго, Рэў узяў сабе жонку, і імя ёй было Ора, дачка Ора, сына Кеседа, і яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго імем Серох, у сёмы год гэтага тыдня ў гэты юбілей. [1687 АМ]
2 І сыны Ноя пачалі ваяваць адзін з адным, браць у палон і забіваць адзін аднаго, і праліваць кроў чалавечую на зямлю, і есці кроў, і будаваць моцныя гарады, і сцены, і вежы, і людзі (пачалі) ўзвышацца над народамі, і заснаваць пачатак царстваў, і ваяваць народ супраць народа, і народ супраць народа, і горад супраць горада, і ўсе (пачалі) рабіць зло, і набываць зброю, і вучыць сваіх сыноў ваяваць, і пачалі яны захопліваць гарады, і прадаваць рабоў і рабынь.
3 І Ур, сын Кеседа, пабудаваў горад Ара Халдэйскі і назваў яго сваім імем і імем свайго бацькі. І зрабілі яны сабе літыя выявы, і пакланяліся кожны ідалу, літому куміру, якога яны зрабілі для сябе, і пачалі рабіць выразаныя выявы і нячыстыя выявы, і злыя духі дапамагалі і спакушалі (іх) да здзяйснення злачынстваў і нячыстасці.
4 І князь Мастэма напружыўся, каб зрабіць усё гэта, і ён паслаў іншых духаў, тых, хто быў падпарадкаваны яго руцэ, каб яны чынілі ўсялякую няпраўду і грэх, і ўсялякія правіны, каб разбэшчваць і знішчаць, і праліваць кроў на зямлю.
5 Таму ён назваў імя Серо, Серуг, бо кожны з іх звярнуўся да ўсялякага граху і злачынства.
6 І вырас ён і пасяліўся ў Уры Халдэйскім, блізка да бацькі маці сваёй жонкі, і пакланяўся ідалам, і ўзяў сабе жонку ў трыццаць шосты юбілей, у пяты тыдзень, у першы год яго [1744 АМ], і імя ёй было Мелка, дачка Кабэра, дачкі брата яго бацькі.
7 І яна нарадзіла яму Нахора ў першы год гэтага тыдня, і ён вырас і жыў у Уры Халдэйскім, і бацька яго навучыў яго даследаванням Халдэйскім варажбе і прадказанням паводле знакаў нябесных.
8 А ў трыццаць сёмы юбілей, на шостым тыдні, у першы год яго, [1800 АМ] ён узяў сабе жонку, і звалі яе Іяска, дачка Нестага Халдэяў.
9 І яна нарадзіла яму Тару ў сёмы год гэтага тыдня. [1806 АМ]
10 І паслаў князь Мастэма крумкачоў і птушак, каб яны з'елі насенне, якое было пасеяна ў зямлі, каб знішчыць зямлю і пазбавіць дзяцей чалавечых іх працы. Перш чым яны паспелі заараць насенне, крумкачы знялі (яго) з паверхні зямлі.
11 І таму ён назваў яго Тара, бо крумкачы і птушкі знясілілі іх і пажыралі іх насенне.
12 І пачаліся гады бясплодныя з-за птушак, і яны пажыралі ўсе плады дрэў з дрэў: толькі з вялікімі намаганнямі яны маглі захаваць крыху з усіх пладоў зямлі ў свае дні.
13 І ў гэты трыццаць дзевяты юбілей, у другі тыдзень першага года, [1870 АМ] Тара ўзяў сабе жонку, і імя ёй было Эдна, дачка Абрама, дачка сястры яго бацькі. А ў сёмы год гэтага тыдня [1876 АМ] яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго імем Абрам, па імені бацькі маці ягонай;

14 бо ён памёр, перш чым дачка ягоная зачала сына.
15 І дзіця пачало разумець памылкі зямлі, што ўсе збіліся з шляху пасля ідалаў і пасля нячыстасці, і бацька навучыў яго пісаць, і яму было два тыдні гадоў, [1890 АМ], і ён аддзяліўся ад бацькі, каб не пакланяцца разам з ім ідалам.
16 І пачаў ён маліцца Творцу ўсяго, каб Ён выратаваў яго ад памылак дзяцей чалавечых, і каб яго доля не ўпала ў памылку пасля нячыстасці і подласці.
17 І настаў час сяўбы, каб сеяць насенне ў зямлі, і ўсе яны пайшлі разам, каб абараніць сваё насенне ад крумкачоў. Абрам пайшоў з тымі, хто пайшоў. Дзіця было чатырнаццаці гадоў.
18 І наляцела хмара крумкачоў, каб з'есці насенне, і Абрам пабег ім насустрач, перш чым яны селі на зямлю, каб з'есці насенне, і закрычаў ім, перш чым яны селі на зямлю, каб з'есці насенне, і сказаў: «Не сыходзьце; вяртайцеся туды, адкуль вы прыйшлі». І яны павярнуліся назад.
19 І Ён зрабіў так, што крумкачы семдзесят разоў вярталіся ў той дзень назад, і з усіх крумкачоў па ўсёй зямлі, дзе быў Абрам, не засталося там ніводнага.
20І ўсе, хто быў з ім па ўсёй зямлі, бачылі, як ён крычаў, і ўсе крумкачы павярнуліся назад, і імя яго стала вялікім па ўсёй зямлі Халдэйскай.
21 І прыйшлі да яго ў гэтым годзе ўсе, хто хацеў сеяць, і ён хадзіў з імі, пакуль не скончыўся час сяўбы. І яны засеялі сваю зямлю, і ў тым годзе прывезлі дадому дастаткова збожжа, і елі, і былі насычаныя.
22 І ў першы год пятага тыдня [1891 АМ] Абрам навучыў тых, хто рабіў прылады для валоў, рамеснікаў з дрэва, і яны зрабілі пасудзіну над зямлёй, насупраць рамы плуга, каб пакласці на яе насенне, і насенне падала з яе на лемех плуга і хавалася ў зямлі, і яны больш не баяліся крумкачоў.
23 І такім чынам яны зрабілі (пасудзіны) над зямлёй на ўсіх рамах плугоў, і яны сеялі і ўраблялі ўсю зямлю, як загадаў ім Абрам, і яны больш не баяліся птушак.

РАЗДЗЕЛ 12

1 І сталася на шостым тыдні, на сёмым годзе яго, [1904 АМ], што Абрам сказаў Тараху, бацьку свайму, кажучы: «Бацька!»
2 І сказаў ён: «Вось я, сыне мой». І сказаў ён:
«Якая карысць і дапамога нам ад тых ідалаў, якім ты пакланяешся,
І перад якім ты схіляешся?
3 Бо ў іх няма духу,
Бо гэта нямыя вобразы і падман сэрца.
Не пакланяйся ім:
4 Пакланяйцеся Богу нябеснаму,
Хто пасылае дождж і расу на зямлю
І робіць усё на зямлі,
І стварыў усё сваім словам,
І ўсё жыццё ад Ягонага аблічча.
5 Чаму вы пакланяецеся таму, у чым няма духу?
Бо яны — справа рук (чалавечых),
І на плячах сваіх вы іх носіце,
І вам няма ад іх дапамогі,
Але яны з'яўляюцца вялікай прычынай сораму для тых, хто іх робіць,
І падман сэрцаў тых, хто ім пакланяецца:
Не пакланяйся ім.
6 І сказаў яму бацька ягоны: «Я таксама ведаю гэта, сыне мой, але што мне рабіць з народам, які прымусіў мяне служыць ім?»
7 А калі я скажу ім праўду, яны заб'юць мяне, бо душа іхняя прыліпне да іх, каб пакланяцца ім і шанаваць іх.
8 Маўчы, сыне мой, каб цябе не забілі». І сказаў ён гэтыя словы двум сваім братам, і яны раззлаваліся на яго, і ён маўчаў.
9 І ў саракавы юбілей, на другім тыдні, на сёмым годзе яго, [1925 АМ] Абрам узяў сабе жонку, і імя ёй было Сарай, дачка бацькі ягонага, і яна стала яго жонкай.
10 І ўзяў сабе жонку Аран, брат ягоны, на трэці год трэцяга тыдня, [1928 АМ], і яна нарадзіла яму сына на сёмы год гэтага тыдня, [1932 АМ], і ён назваў яго імем Лот.
11 І Нахор, брат ягоны, узяў сабе жонку.
12 І на шасцідзесятым годзе жыцця Абрама, гэта значыць на чацвёртым тыдні, на чацвёртым годзе яго, [1936 АМ] Абрам устаў уначы і спаліў дом ідалаў, і спаліў усё, што было ў доме, і ніхто пра гэта не ведаў.
13 І яны ўсталі ўначы і шукалі выратаваць сваіх багоў з агню.
14 І паспяшаўся Гаран выратаваць іх, але агонь ахапіў яго, і ён згарэў у агні, і памёр ён у Уры Халдэйскім перад Тарай, бацькам сваім, і пахавалі яго ў Уры Халдэйскім.
15 І выйшаў Тара з Ура Халдэйскага, ён і сыны ягоныя, каб пайсці ў зямлю Ліванскую і ў зямлю Ханаанскую, і пасяліўся ён у зямлі Харан. І жыў Абрам з Тарахам, бацькам сваім, у Харане два тыдні гадоў.
16 А на шостым тыдні, на пятым годзе яго, [1951 АМ] Абрам сядзеў усю ноч на маладзіку сёмага месяца, каб назіраць за зоркамі ад вечара да раніцы, каб убачыць, якім будзе характар года адносна дажджоў, і ён быў адзін, пакуль сядзеў і назіраў.
17 І прыйшло яму ў сэрца слова, і ён сказаў: «Усе знакі зорак і знакі месяца і сонца — усё ў руцэ Госпада. Навошта мне іх шукаць?»
18 Калі Ён захоча, Ён пасылае дождж раніцай і ўвечары;
А калі Ён пажадае, Ён не дасць гэтага,
І ўсё ў Ягонай руцэ.
19 І памаліўся ён у тую ноч і сказаў:
«Божа мой, Божа Усявышні, Ты адзіны Бог мой,
І Цябе і Тваю ўладу я выбраў.
І Ты стварыў усё,
І ўсё, што — справа рук Тваіх.
20 Вызвалі мяне ад рук злых духаў, якія валодаюць думкамі сэрцаў людзей,
І няхай яны не адвядуць мяне ад Цябе, Божа мой.
І ўмацуй мяне і маё нашчадства навекі
Каб мы не збіліся з шляху адгэтуль і назаўжды.
21 І сказаў ён: «Ці вярнуся я ў Ур Халдэйскі, якія шукаюць майго аблічча, каб вярнуцца да іх, ці застануся я тут, на гэтым месцы? Прамы шлях перад Табой няхай будзе ў руках раба Твайго, каб ён выканаў

яго, і каб я не хадзіў у падступнасці сэрца майго, Божа мой».
22 І скончыў ён гаварыць і маліцца, і вось, слова Гасподняе было паслана яму праз мяне: «Выйдзі з зямлі тваёй, з радзіны тваёй і з дому бацькі твайго ў зямлю, якую Я пакажу табе, і Я зраблю цябе вялікім і шматлікім народам».
23 І Я дабраславлю цябе
І Я зраблю імя тваё вялікім,
І будзеш ты дабраславёны на зямлі,
І ў Табе будуць благаслаўлёныя ўсе плямёны зямлі,
І дабраслаўлю тых, хто дабраслаўляе цябе,
І праклятых, хто праклінае цябе.
24 І Я буду Богам табе і сыну твайму, і сыну сына твайго і ўсяму нашчадку твайму; не бойся, адгэтуль і ва ўсе пакаленні зямлі Я — Бог твой.
25 І сказаў Гасподзь Бог: «Адкрый яму вусны і вушы ягоныя, каб ён чуў і гаварыў вуснамі сваімі мовай, якая была адкрыта», бо яна спынілася ў вуснаў усіх сыноў чалавечых з дня знішчэння (Вавілона).
26 І Я адкрыў яму вусны, і вушы ягоныя, і вусны ягоныя, і пачаў гаварыць з ім па-яўрэйску, мовай стварэння.
27 І ён узяў кнігі сваіх бацькоў, якія былі напісаны на яўрэйскай мове, і перапісаў іх, і адгэтуль пачаў вывучаць іх, і Я адкрыў яму тое, чаго ён не мог (зразумець), і ён вывучаў іх на працягу шасці месяцаў дажджоў.
28 І сталася ў сёмы год шостага тыдня [1953 АМ], што ён пагаварыў са сваім бацькам і паведаміў яму, што пакіне Харан, каб пайсці ў зямлю Ханаанскую, паглядзець яе і вярнуцца да яго.
29 І сказаў яму Тара, бацька ягоны: ідзі з мірам.
Няхай вечны Бог зробіць твой шлях прамым.
І Гасподзь [будзе] з табою і абароніць цябе ад усяго зла,
І дай табе ласку, міласэрнасць і прыхільнасць перад тымі, хто цябе бачыць,
І няхай ніхто з дзяцей чалавечых не мае над табой улады, каб прычыніць табе шкоду;
Ідзі з мірам.
30 І калі ўбачыш зямлю, прыемную вачам тваім, каб жыць у ёй, дык устань і вазьмі мяне да сябе, і Лота, сына Арана, брата твайго, вазьмі з сабой, як роднага сына сабе. Хай будзе Гасподзь з табою.
31 А брат твой Нахор ідзі са мною, пакуль ты не вернешся з мірам, і мы пойдзем з табою ўсе разам.

РАЗДЗЕЛ 13

1 Абрам выправіўся з Харана, узяў з сабой Сару, жонку сваю, і Лота, сына брата свайго Харана, і пайшоў у зямлю Ханаанскую. І прыйшоў ён у Асур, і пайшоў у Сіхем, і пасяліўся каля высокага дуба.
2 І ўбачыў ён, і вось, зямля вельмі прыемная ад уваходу ў Хамат да высокага дуба.
3 І сказаў яму Гасподзь: «Табе і нашчадкам тваім дам Я гэтую зямлю».
4 І пабудаваў там ахвярнік і прынёс на ім цэласпаленне Госпаду, Які з'явіўся яму.
5 І рушыў ён адтуль на гару... Бэтэль на захад і Гай на ўсход, і паставіў там свой намёт.
6 І ўбачыў ён, і вось, зямля вельмі шырокая і добрая, і ўсё расло на ёй: вінаградныя лозы, і інжыры, і гранаты, і дубы, і ілексы, і тэрэбінты, і алейныя дрэвы, і кедры, і кіпарысы, і фінікавыя дрэвы, і ўсе дрэвы ў полі, і была вада на горах.
7 І дабраславіў ён Госпада, Які вывеў яго з Ура Халдэйскага і прывёў яго ў гэтую зямлю.
8 І сталася ў першы год, у сёмы тыдзень, у маладзік першага месяца, 1954 года па раніцы, што ён пабудаваў ахвярнік на гэтай гары і заклікаў імя Госпада: «Ты, вечны Бог, — мой Бог».
9 І прынёс ён на ахвярніку цэласпаленне Госпаду, каб Ён быў з ім і не пакінуў яго ва ўсе дні жыцця ягонага.
10 І рушыў ён адтуль і пайшоў на поўдзень, і прыйшоў у Хэўрон, і Хэўрон быў пабудаваны ў той час, і ён жыў там два гады, і пайшоў (адтуль) у зямлю паўднёвую, у Беалот, і быў голад у зямлі.
11 І пайшоў Абрам у Егіпет на трэці год тыдня, і жыў ён у Егіпце пяць гадоў, пакуль не разлучылася з ім жонка ягоная.
12 У той час быў пабудаваны Танаіс у Егіпце — праз сем гадоў пасля Хэўрона.
13 І сталася, калі фараон схапіў Сару, жонку Абрама, што Гасподзь пакараў фараона і дом ягоны вялікімі пошасцямі за Сару, жонку Абрама.
14 Абрам быў вельмі слаўны маёмасцю авечак і буйной рагатай жывёлы, аслоў і коней і вярблюдаў, рабоў і служанак, а таксама вельмі вялікай колькасцю срэбра і золата. Таксама і Лот, сын брата ягонага, быў багаты.
15 І вярнуў фараон Сару, жонку Абрама, і выслаў яго з зямлі Егіпецкай. І пайшоў ён на тое месца, дзе спачатку паставіў намёт свой, на месца ахвярніка, дзе Гай быў на ўсходзе, а Бэтэль на захадзе, і дабраславіў Госпада Бога свайго, Які вярнуў яго ў міры.
16 І сталася ў сорак першы юбілей, у трэці год першага тыдня [1963 АМ], што ён вярнуўся на гэтае месца і прынёс там цэласпаленне, і заклікаў імя Госпада, і сказаў: «Ты, Бог Усявышні, — Бог мой на векі вечныя».
17 А ў чацвёрты год гэтага тыдня [1964 АМ] Лот разлучыўся з ім, і Лот жыў у Садоме, і жыхары Садомы былі вельмі грэшнымі.
18 І засмуціўся ён у сэрцы сваім, што сын брата ягонага разлучыўся з ім, бо ў яго не было дзяцей.
19 У той год, калі Лот быў узяты ў палон, Гасподзь сказаў Абраму, пасля таго як Лот разлучыўся з ім, у чацвёрты год гэтага тыдня: «Павядзі вочы твае з месца, дзе ты жывеш, на поўнач і на поўдзень, і на захад і на ўсход».
20 Бо ўсю зямлю, якую ты бачыш, Я дам табе і нашчадкам тваім навекі, і зраблю нашчадкаў тваіх, як пясок марскі; калі хто палічыць пыл зямны, дык нашчадкаў тваіх не палічыць.
21 Устань, прайдзі (па зямлі) ўдоўж і ўшырыню яе і агледзь яе ўсю, бо нашчадкам тваім Я дам яе. І пайшоў Абрам у Хэўрон і пасяліўся там.
22 І ў гэтым годзе прыйшоў Кедарлаамер, цар Элама, і Амрафел, цар Шынаара, і Арыёх, цар Селасара, і Тэргал, цар народаў, і забілі цара Гаморы, а цар Садомы ўцёк, і многія ўпалі ад ран у даліне Сідым, каля Салёнага мора.

23 І ўзялі ў палон Садому, Адама і Цэвоіма, і ўзялі ў палон Лота, сына брата Абрамавага, з усёй маёмасцю ягонай, і пайшлі ў Дан.
24 І прыйшоў адзін з тых, хто ўцёк, і сказаў Абраму, што сын яго брата быў узяты ў палон, і (Абрам) узброіў сваіх хатніх слуг...
25... для Абрама і для яго нашчадкаў дзясятую частку першых пладоў Госпаду, і Гасподзь пастанавіў гэта як вечны закон, каб яны аддавалі гэта святарам, якія служылі перад Ім, каб яны валодалі гэтым вечна.
26 І гэтаму закону няма абмежавання ў днях, бо Ён устанавіў гэта з пакалення навекі, каб яны даюць Госпаду дзесятую частку з усяго: з насення, і з віна, і з алею, і з буйной рагатай жывёлы, і з авечак.
27 І Ён даў гэта сваім святарам, каб яны елі і пілі з радасцю перад Ім.
28 І прыйшоў да яго цар Садомскі, пакланіўся яму і сказаў: «Госпадзе наш Абраме! аддай нам душы, якія ты выратаваў, а здабыча хай будзе табе».
29 І сказаў яму Абрам: «Уздымаю рукі мае да Бога Усявышняга, што ад ніткі да рамяня ад абутку не вазьму нічога з твайго, каб ты не сказаў: «Я ўзбагаціў Абрама», апрача таго, што з'елі юнакі, і долі людзей, якія хадзілі са мною: Анера, Эскола і Мамрэ. Яны возьмуць сваю долю».

РАЗДЗЕЛ 14

1 Пасля гэтых падзей, на чацвёртым годзе гэтага тыдня, на маладзіку трэцяга месяца, было слова Гасподняе Абраму ў сне: «Не бойся, Абраме; Я — твой абаронца, і ўзнагарода твая будзе вельмі вялікая».
2 І сказаў ён: «Госпадзе, Госпадзе! што Ты дасі мне? Я адсюль адыходжу бяздзетны. Сын Масэка, сына служанкі маёй, — гэта Дамасэк Эліэзер. Ён будзе маім спадчыннікам, а мне ты не даў нашчадкаў».
3 І сказаў яму: «Гэты (чалавек) не будзе тваім спадчыннікам, але той, хто выйдзе з тваіх уласных нутро; ён будзе тваім спадчыннікам».
4 І вывеў яго вонкі і сказаў яму: «Паглядзі на неба і палічы зоркі, калі ты можаш іх палічыць».
5 І зірнуў Ён на неба, і ўбачыў зоркі, і сказаў яму: «Такое будзе тваё нашчадства».
6 І ён паверыў Госпаду, і гэта залічылася яму ў праведнасць.
7 І сказаў яму: «Я — Гасподзь, Які вывеў цябе з Ура Халдэйскага, каб даць табе зямлю Ханаанскую ў валоданне ёю назаўжды; і Я буду Богам тваім і нашчадкам тваім пасля цябе».
8 І сказаў ён: «Госпадзе, Госпадзе, па чым я пазнаю, што атрымаю ў спадчыну?»
9 І сказаў яму: «Вазьмі Мне трохгадовую цялушку, і трохгадовую казу, і трохгадовую авечку, і галубку, і голуба».
10 І ўзяў ён усё гэта ў сярэдзіне месяца і пасяліўся каля дуба Мамрэ, што каля Хэўрона.
11 І пабудаваў там ахвярнік і прынёс усіх іх у ахвяру; і выліў кроў іх на ахвярнік, і рассякаў іх пасярод, і паклаў іх адну насупраць адной; але птушак не рассякаў.
12 І наляцелі птушкі на кавалкі, і Абрам адганяў іх, і не дазволіў птушкам дакрануцца да іх.
13 І сталася, калі сонца зайшло, што Абрама ахапіў захапленне, і вось, жах вялікай цемры ахапіў яго, і сказалі Абраму: «Ведай, што нашчадкі твае будуць прыхаднямі ў зямлі не сваёй, і яны адвядуць іх у няволю і будуць прыгнятаць іх чатырыста гадоў».
14 І народ, у якога яны будуць у рабстве, Я буду судзіць, і пасля гэтага яны выйдуць адтуль з вялікай маёмасцю.
15 І адыдзеш да бацькоў тваіх у міры і будзеш пахаваны ў старасці добрай.
16 Але ў чацвёртым пакаленні яны вернуцца сюды, бо беззаконне Амарэйцаў яшчэ не напоўнілася.
17 І прачнуўся ён ад сну свайго, і ўстаў, і сонца ўжо зайшло; і вось, полымя, і вось, печ дыміла, і полымя агню праходзіла паміж разьбянымі часткамі.
18 І ў той дзень Гасподзь заключыў запавет з Абрамам, кажучы: «Нашчадкам тваім Я дам гэтую зямлю ад ракі Егіпецкай да вялікай ракі, ракі Еўфрат, Кенеяў, Кенезеяў, Кадманеяў, Ферэзеяў, Рэфаімаў, Факарэяў, Хівеяў, Амарэяў, Хананеяў, Гергесеяў і Евусеяў».
19 І мінуў дзень, і Абрам ахвяраваў кавалкі, і птушак, і плады іхнія, і выліваньні іхнія, і агонь зжэр іх.
20 І ў той дзень мы заключылі запавет з Абрамам, як мы заключылі запавет з Ноем у гэтым месяцы; і Абрам аднавіў сабе свята і пастанову назаўжды.
21 Абрам узрадаваўся і расказаў усё гэта Сары, жонцы сваёй; і ён верыў, што будзе ў яго семя, але яна не нарадзіла.
22 І параіла Сара Абраму, мужу свайму, і сказала яму: «Увайдзі да Агары, служанкі маёй Егіпцянкі; можа, ад яе я дам табе нашчадкаў».
23 І Абрам паслухаўся голасу Сары, жонкі сваёй, і сказаў ёй: «Зрабі гэта». І ўзяла Сара Агар, служанку сваю, егіпцянку, і дала яе Абраму, мужу свайму, за жонку.
24 І ён увайшоў да яе, і яна зачала і нарадзіла яму сына, і ён назваў яго Ізмаіл у пяты год гэтага тыдня [1965 АМ]; і гэта быў восемдзесят шосты год у жыцці Абрама.

РАЗДЗЕЛ 15

1 А ў пяты год чацвёртага тыдня гэтага юбілею, [1979 АМ], у трэцім месяцы, у сярэдзіне месяца, Абрам адзначыў свята першых пладоў жніва.
2 І прынёс ён новыя ахвяры на ахвярніку, першыя плады Госпаду, цялушку, казу і авечку на ахвярніку ў ахвяру цэласпалення Госпаду; ахвяры іхнія плады і ахвяры іхнія выліванні ён прынёс на ахвярніку з ладанам.
3 І з'явіўся Гасподзь Абраму і сказаў яму: «Я — Бог Усемагутны; праяві сябе перад абліччам Маім і будзь бездакорным».
4 І заключу запавет Мой паміж Мною і табою, і вельмі памножу цябе.
5 І ўпаў Абрам на аблічча сваё, і Бог гаварыў з ім, і сказаў:
6 «Вось, Мой закон з табою,
І ты будзеш бацькам многіх народаў.

7 І больш не будзеш называцца Абрамам,
Але адгэтуль і навекі імя тваё будзе Абрагам.
Бо Я зрабіў цябе бацькам многіх народаў.
8 І Я зраблю цябе вельмі вялікім,
І Я зраблю з цябе народы,
І цары выйдуць з цябе.
9 І ўстанаўлю запавет Мой паміж Мною і табою і нашчадкамі тваімі пасля цябе ва ўсе іхнія роды, запаветам вечным, каб Я быў Богам тваім і нашчадкам тваім пасля цябе.
10 І дам табе і нашчадкам тваім пасля цябе зямлю, у якой ты быў вандроўнікам, зямлю Ханаанскую, каб ты валодаў ёю вечна, і Я буду іхнім Богам.
11 І сказаў Гасподзь Абрагаму: «А ты захоўвай запавет Мой, ты і нашчадкі твае пасля цябе; абрэжце кожнага мужчынскага полу сярод вас і абрэжце крайнюю плоць вашу, і гэта будзе знакам вечнага запавету паміж Мною і вамі».
12 А на восьмы дзень абрэжце кожнага хлопчыка ва ўсе вашы пакаленні, хто народзіцца ў доме, альбо каго вы купілі за грошы ў якога-небудзь іншаземца, каго вы набылі, хто не ад вашага нашчадка.
13 Хто народзіцца ў доме тваім, той будзе абрэзаны, і каго ты купіў за грошы, той будзе абрэзаны, і запавет Мой будзе на целе вашым устанаўленнем вечным.
14 А неабрэзаны мужчынскі пол, які не абрэжа крайнюю плоць сваю на восьмы дзень, душа тая будзе вынішчана з народу свайго, бо парушыла запавет Мой.
15 І сказаў Бог Абрагаму: «Сара, жонка твая, больш не будзе называцца Сарай, а будзе імя яе Сара».
16 І Я дабраслаўлю яе і дам табе ад яе сына, і дабраслаўлю яго, і ад яго пойдзе народ, і цары народаў пойдуць ад яго.
17 Абрагам упаў на аблічча сваё і ўзрадаваўся, і сказаў у сэрцы сваім: «Ці ж у стогадовага народзіцца сын, і ці ж у дзевяностагадовай Сарры народзіцца?»
18 І сказаў Абрагам Богу: «О, каб Ізмаіл жыў перад абліччам Тваім!»
19 І сказаў Бог: «Так, і Сара таксама народзіць табе сына, і ты назавеш яго імем Ісаак, і Я ўстанаўлю запавет Мой з ім, запавет вечны і для нашчадкаў ягоных пасля яго».
20 І пра Ізмаіла Я пачуў цябе, і вось, Я дабраславлю яго, і зраблю яго вялікім, і вельмі памножу яго, і народзіцца ад яго дванаццаць князёў, і Я зраблю яго вялікім народам.
21 Але запавет Мой усталю з Ісаакам, якога народзіць табе Сара, у гэтыя дні, у наступным годзе.
22 І перастаў Ён гаварыць з ім, і Бог узнёсся ад Абрагама.
23 І зрабіў Абрагам так, як сказаў яму Бог, і ўзяў Ізмаіла, сына свайго, і ўсіх, хто нарадзіўся ў доме ягоным, і каго ён купіў за свае грошы, усіх мужчын у доме сваім, і абрэзаў крайнюю плоць іхнюю.
24 І ў той самы дзень Абрагам быў абрэзаны, і ўсе мужчыны ягонага дома, <і тыя, хто нарадзіўся ў доме>, і ўсе, каго ён купіў за грошы з дзяцей чужынца, былі абрэзаны разам з ім.
25 Гэты закон для ўсіх пакаленняў навекі, і няма абразання дзён, і няма прапускання аднаго дня з васьмі дзён; бо гэта вечны закон, усталяваны і запісаны на нябесных скрыжалях.
26 І кожны, хто народзіцца, у якога крайняя плоць не абрэзана на восьмы дзень, не належыць да дзяцей запавету, які Гасподзь заключыў з Абрагамам, а да дзяцей пагібелі; і няма на ім ніякага знаку, што ён Гасподні, але (яму прызначана) быць знішчаным і забітым з зямлі і выкараненым з зямлі, бо ён парушыў запавет Госпада Бога нашага.
27 Бо ўсе анёлы прысутнасці і ўсе анёлы асвячэння былі так створаны з дня іх стварэння, і перад анёламі прысутнасці і анёламі асвячэння Ён асвяціў Ізраіль, каб яны былі з Ім і з Яго святымі анёламі.
28 І загадай сынам Ізраілевым, каб яны выконвалі знак гэтага запавету ў сваіх пакаленнях як вечны закон, і яны не будуць выкаранены з зямлі.
29 Бо гэтая запаведзь дадзена як запавет, каб яны захоўвалі яе вечна сярод усіх сыноў Ізраілевых.
30 Ізмаілу, і сынам ягоным, і братам ягоным, і Ісаву Гасподзь не дазволіў ім наблізіцца да Сябе, і Ён выбраў іх не таму, што яны былі дзецьмі Абрагама, бо Ён ведаў іх, але Ён выбраў Ізраіль, каб яны былі Яго народам.
31 І Ён асвяціў яго і сабраў яго з усіх сыноў чалавечых; бо ёсць шмат народаў і шмат людзей, і ўсе Ягоныя, і над усім Ён паставіў духаў, якія маюць уладу зводзіць іх з шляху ад Яго.
32 А над Ізраілем Ён не паставіў ніводнага анёла, ні духа, бо Ён адзіны іхні валадар, і Ён будзе ахоўваць іх і патрабаваць іх ад рукі Сваіх анёлаў і Сваіх духаў і ад рукі ўсіх Сваіх сіл, каб Ён мог ахоўваць іх і дабраславіць іх, і каб яны былі Ягонымі, а Ён быў іхнім адгэтуль і назаўжды.
33 І цяпер я абвяшчаю табе, што сыны Ізраілевыя не будуць выконваць гэты закон і не будуць абразаць сыноў сваіх паводле ўсяго гэтага закона; бо пры абразанні яны прапусцяць гэтае абразанне сыноў сваіх, і ўсе яны, сыны Веліяра, пакінуць сыноў сваіх неабрэзанымі, як яны нарадзіліся.
34 І будзе вялікі гнеў ад Госпада на сыноў Ізраілевых, бо яны пакінулі запавет Ягоны і адступілі ад слова Ягонага, і раздражнялі і блюзнілі, бо не выконвалі пастановы гэтага закона; бо яны абыходзіліся са сваімі членамі, як з язычнікамі, каб выкараніць іх з зямлі. І больш не будзе ім прабачэння і даравання за ўвесь грэх гэтай вечнай памылкі.

РАЗДЗЕЛ 16

1 І ў маладзік чацвёртага месяца мы з'явіліся Абрагаму каля дуба Мамрэ і размаўлялі з ім, і абвясцілі яму, што ад Сары, жонкі ягонай, будзе сын.
2 І засмяялася Сара, бо пачула, што Мы казалі гэтыя словы Абрагаму, і Мы напаміналі ёй; і яна спалохалася і адмаўляла, што смяялася з-за гэтых слоў.
3 І мы сказалі ёй імя сына яе, як яго імя прадпісана і напісана на нябесных скрыжалях (г.зн. Ісаак),
4 І (што), калі мы вернемся да яе ў вызначаны час, яна зачне сына.
5 І ў гэтым месяцы Гасподзь выканаў свае суды над Садомай, Гаморай, Цэвоімам і ўсёй вобласцю

Ярданскай, і спаліў іх агнём і серай, і знішчыў іх да гэтага дня, як Я абвясціў табе ўсе іхнія ўчынкі, што яны бязбожныя і вельмі грэшныя, і што яны апаганьваюць сябе і блудзяць у целе сваім, і робяць нячыстасць на зямлі.
6 І гэтак жа Бог здзейсніць суд над тымі месцамі, дзе яны ўчынілі паводле нячыстасці садомлян, падобны да суда Садомы.
7 Але Лота мы выратавалі, бо Бог успомніў Абрагама і выслаў яго з-пасярод разгрому.
8 І ён і яго дочкі ўчынілі на зямлі грэх, якога не было на зямлі ад дзён Адама да яго часу; бо чалавек спаў з яго дочкамі.
9 І вось, было загадана і выгравіравана адносна ўсяго ягонага нашчадка на нябесных скрыжалях, каб выдаліць іх і выкараніць іх, і здзейсніць над імі суд, падобны да суда Садома, і не пакінуць на зямлі нашчадка чалавека ў дзень асуджэння.
10 І ў гэтым месяцы Абрагам рушыў з Хэўрона, і пайшоў, і пасяліўся паміж Кадэсам і Шурам у гарах Герарскіх.
11 А ў сярэдзіне пятага месяца ён пераехаў адтуль і пасяліўся каля крыніцы Клятвы.
12 А ў сярэдзіне шостага месяца Гасподзь наведаў Сарру і зрабіў з ёй, як казаў; і яна зачала.
13 І нарадзіла яна сына ў трэці месяц, а ў сярэдзіне месяца, у той час, пра які Гасподзь казаў Абрагаму, у свята першых пладоў жніва, нарадзіўся Ісаак.
14 І абрэзаў Абрагам сына свайго на восьмы дзень: ён быў першы абрэзаны паводле запавету, які ўстаноўлены назаўжды.
15 А ў шосты год чацвёртага тыдня мы прыйшлі да Абрагама да крыніцы Клятвы і з'явіліся яму [бо мы сказалі Сары, што вернемся да яе, і яна зачне сына].
16 І вярнуліся мы ў сёмы месяц і знайшлі Сарру цяжарнай перад намі, і дабраславілі яго, і абвясцілі яму ўсё, што было прадпісана пра яго, што ён не памрэ, пакуль не народзіць яшчэ шасці сыноў, і не ўбачыць іх, перш чым памрэ; але (каб) у Ісааку было названа яго імя і нашчадства:
17 І каб усё нашчадства сыноў ягоных было язычнікам і было залічана да язычнікаў; але з сыноў Ісаака адзін павінен стаць святым нашчадкам і не быць залічаны да язычнікаў.
18 Бо ён павінен быў стаць часткай Усявышняга, і ўсё ягонае нашчадства трапіла ва ўласнасць Бога, каб ён быў народам Госпаду ва ўласнасць з усіх народаў, і каб ён стаў царствам і святарамі, і святым народам.
19 І мы пайшлі сваёй дарогай, і расказалі Сары ўсё, што мы яму расказалі, і яны абодва ўзрадаваліся вельмі вялікай радасцю.
20 І пабудаваў ён там ахвярнік Госпаду, Які вызваліў яго і Які радуе яго ў зямлі ягонага вандравання, і святкаваў свята радасці ў гэтым месяцы сем дзён каля ахвярніка, які пабудаваў каля крыніцы Клятвы.
21 І пабудаваў ён сабе і сваім слугам шатры ў гэтае свята, і ён быў першым, хто святкаваў свята кучак на зямлі.
22 І на працягу гэтых сямі дзён ён прыносіў кожны дзень да ахвярніка цэласпаленне Госпаду: двух валоў, двух бараноў, сем авечак, аднаго казла, у ахвяру за грэх, каб ачысціць гэтым сябе і нашчадкаў сваіх.
23 І ў ахвяру падзякі прынёс сем бараноў, сем казлянят, сем авечак і сем казлоў, і пладовыя ахвяры іх і выліваньні іх; і спаліў увесь тлушч іх на ахвярніку, як выбраную ахвяру Госпаду, на прыемны пах.
24 І раніцай і ўвечары ён паліў пахучыя рэчывы: ладан, галбанум, стактэ, нард, смірну, пахошчы і кастум; усе гэтыя сем ён ахвяраваў здробненымі, змяшанымі ў роўных частках (і) чыстымі.
25 І святкаваў ён гэтае свята сем дзён, радуючыся ўсім сэрцам сваім і ўсёй душой сваёй, ён і ўсе, хто быў у ягоным доме, і не было з ім нікога старонніх і неабрэзаных.
26 І ён дабраславіў свайго Творцу, Які стварыў яго ў ягоным пакаленні, бо Ён стварыў яго паводле Сваёй добрай волі; бо Ён ведаў і разумеў, што з яго ўзнікне расліна праведнасці для вечных пакаленняў і з яго святое насенне, каб яно стала падобным да Таго, Хто стварыў усё.
27 І дабраславіў ён і ўзрадаваўся, і назваў гэтае свята святам Госпада, радасцю, прыемнай Усявышняму Богу.
28 І мы дабраславілі яго навекі і ўсё ягонае нашчадства пасля яго ва ўсе пакаленні зямлі, бо ён святкаваў гэтае свята ў свой час, паводле сведчання нябесных скрыжаляў.
29 Дзеля гэтага на нябесных скрыжалях напісана пра Ізраіля, каб яны святкавалі свята кучак сем дзён з радасцю ў сёмы месяц, што будзе прыемна перад Госпадам — гэта вечная пастанова для ўсіх іх пакаленняў, штогод.
30 І гэтаму няма мяжы дзён; бо гэта навекі вызначана для Ізраіля, каб яны святкавалі гэта і жылі ў намётах, і ўскладалі вянкі на галовы свае, і бралі ліставыя галіны і вярбы з ручая.
31 І ўзяў Абрагам галіны пальмавыя і плады прыгожых дрэў, і кожны дзень сем разоў раніцай абыходзіў вакол ахвярніка з галінамі, і славіў і дзякаваў Богу свайму за ўсё з радасцю.

РАЗДЗЕЛ 17

1 І ў першы год пятага тыдня Ісаак быў адлучаны ад грудзей у гэты юбілей, [1982 АМ], і Абрагам зрабіў вялікую банкету ў трэці месяц, у дзень, калі быў адлучаны ад грудзей сын ягоны Ісаак.
2 І Ізмаіл, сын Агары Егіпцянкі, быў перад Абрагамам, бацькам сваім, замест яго. І Абрагам узрадаваўся і дабраславіў Бога, што ўбачыў сыноў сваіх і не памёр бяздзетным.
3 І ўспомніў ён словы, якія сказаў яму ў той дзень, калі Лот адлучыўся ад яго, і ўзрадаваўся, што даў яму Гасподзь насеньне на зямлі, каб ён наследаваў зямлю, і ўсімі вуснамі сваімі дабраславіў Творцу ўсяго.
4 І ўбачыла Сара, як Ізмаіл гуляў і скакаў, і Абрагам радуўся вялікай радасцю, і яна зайздросціла Ізмаілу і сказала Абрагаму: «Выгані гэтую рабыню і сына яе, бо сын гэтай рабыні не будзе спадчыннікам з маім сынам Ісаакам».
5 І здалося Абрагаму няёмка гэта, што ён выгнаў іх ад сябе з-за служанкі ягонай і з-за сына ягонага.

6 І сказаў Бог Абрагаму: «Не засмучайся за дзіця і за нявольніцу; ва ўсім, што сказала табе Сара, слухайся яе слоў і выконвай іх; бо ў Ісааку будзе імя тваё, і нашчадкі будуць твае».
7 А сына гэтай служанкі Я зраблю вялікім народам, бо ён з твайго нашчадка.
8 Абрагам устаў рана раніцай, узяў хлеб і мех вады, узяў іх на плечы Агары і дзіцяці і адпусціў яе.
9 І пайшла яна і блукала па пустыні Вірсавіі; і вада ў меху скончылася, і дзіця прагнула, і не магло ісці, і ўпала.
10 І ўзяла яго маці, пакінула яго пад аліўкавым дрэвам і, пайшоўшы, села насупраць яго, на адлегласці стрэлу з лука, бо сказала: «Хай не бачу смерці майго дзіцяці». І, сеўшы, заплакала.
11 І сказаў ёй анёл Божы, адзін са святых: «Чаго ты плачаш, Агар? Устань, вазьмі дзіця і трымай яго на руках сваіх, бо Бог пачуў голас твой і ўбачыў дзіця».
12 І расплюшчыла яна вочы свае і ўбачыла калодзеж вады; і пайшла, і напоўніла свой мех вады, і дала напаіць дзіцяці свайму, і ўстала, і пайшла ў пустыню Паран.
13 І вырасла дзіця і стала стралком з лука, і Бог быў з ім, і маці яго ўзяла яму жонку з дачок Егіпта.
14 І яна нарадзіла яму сына, і ён назваў яго Наваёт, бо сказала яна: «Гасподзь быў блізкі да мяне, калі я паклікала Яго».
15 І сталася на сёмым тыдні, у першы год яго, [2003 АМ], у першы месяц гэтага юбілею, на дванаццаты дзень гэтага месяца, былі галасы на небе пра Абрагама, што ён верны ва ўсім, што Ён сказаў яму, і што ён любіць Госпада, і што ён верны ў кожнай скрусе.
16 І прыйшоў князь Мастэма і сказаў перад Богам: «Вось, Абрагам любіць Ісаака, сына свайго, і ён яму больш за ўсё падабаецца; загадай яму прынесці яго як цэласпаленне на ахвярніку, і Ты ўбачыш, ці выканае ён гэты загад, і Ты даведаешся, ці верны ён ва ўсім, у чым Ты выпрабоўваеш яго».
17 І ведаў Гасподзь, што Абрагам быў верны ва ўсіх сваіх пакутах; бо Ён выпрабаваў яго праз яго краіну і голад, і выпрабаваў яго багаццем цароў, і зноў выпрабаваў яго праз яго жонку, калі яна была разлучана (з ім), і абразаннем; і выпрабаваў яго праз Ізмаіла і Агар, сваю служанку, калі адправіў іх.
18 І ва ўсім, у чым выпрабоўваў яго, ён аказаўся верным, і душа ягоная не марудзіла і не марудзіла, бо ён быў верны і любіў Госпада.

РАЗДЗЕЛ 18

1 І сказаў яму Бог: «Абрагаме, Абрагаме!» І ён сказаў: «Вось Я».
2 І сказаў ён: «Вазьмі сына твайго ўмілаванага, якога ты любіш, Ісаака, і ідзі на высокую краіну і прынясі яго ў ахвяру на адной з гор, якую я табе пакажу».
3 І ўстаў ён рана раніцай, асядлаў асла свайго, узяў з сабой двух падлеткаў сваіх і Ісаака, сына свайго, і калоў дровы для цэласпалення, і пайшоў на тое месца на трэці дзень, і ўбачыў гэтае месца здалёк.
4 І прыйшоў ён да крыніцы вады і сказаў сваім слугам: «Застаньцеся тут з аслом, а я і хлопец пойдзем туды і, паклоніўшыся, вернемся да вас».
5 І ўзяў ён дровы для цэласпалення і паклаў іх на Ісаака, сына свайго, і ўзяў у руку агонь і нож, і пайшлі яны абодва разам на тое месца.
6 І сказаў Ісаак бацьку свайму: «Ойча мой!» Той адказаў: «Вось я, сыне мой». І сказаў яму: «Вось агонь, і нож, і дровы; а дзе ж авечка на цэласпаленне, ойча мой?»
7 І сказаў ён: «Бог нагледзіць сабе авечку на цэласпаленне, сыне мой». І падышоў да месца гары Божай.
8 І пабудаваў ён ахвярнік, і паклаў дровы на ахвярнік, і звязаў Ісаака, сына свайго, і пасадзіў яго на дровы, якія былі на ахвярніку, і працягнуў руку сваю, каб узяць нож, каб закалоць Ісаака, сына свайго.
9 І я стаў перад ім і перад князем Мастэмай, і сказаў Гасподзь: «Скажы яму не падымаць рукі на хлопца і не рабіць з ім нічога, бо Я паказаў, што ён баіцца Госпада».
10 І паклікаў я яго з нябёсаў і сказаў яму: «Абрагаме, Абрагаме!» І ён спалохаўся і сказаў: «Вось я».
11 І сказаў я яму: «Не падымайце рукі сваёй на хлопчыка і не рабіце яму нічога, бо цяпер Я паказаў, што ты баішся Госпада і не пашкадаваў ад Мяне сына твайго, першынца твайго».
12 І князь Мастэма пасаромеўся; і Абрагам узняў вочы свае і ўбачыў, і вось, баран заблытаўся за рагі. І пайшоў Абрагам, і ўзяў барана, і прынёс яго на цэласпаленне замест сына свайго.
13 І назваў Абрагам тое месца: «Гасподзь убачыў», бо кажуць на гары: «Гасподзь убачыў». Гэта значыць гара Сіён.
14 І назваў Гасподзь Абрагама па імені ягоным другі раз з неба, калі Ён даў нам з'явіцца, каб мы гаварылі з імем Госпада.
15 І сказаў ён: «Клянуся Сабою, — кажа Гасподзь, — за тое, што ты зрабіў гэта і не пашкадаваў сына твайго, сына твайго любага, — дабраславіўшы, дабраславлю цябе і памнажаючы памножу нашчадкаў тваіх, як зоркі на небе і як пясок на беразе мора, і нашчадкі твае завалодаюць гарадамі ворагаў сваіх,
16 І дабраславяцца ў нашчадках тваіх усе народы зямлі, бо ты паслухаўся голасу Майго, і Я паказаў усім, што ты верны Мне ва ўсім, што Я сказаў табе: Ідзі з мірам.
17 І пайшоў Абрагам да сваіх слуг, і яны ўсталі і пайшлі разам у Вірсавію, і Абрагам [2010 АМ] жыў каля крыніцы Клятвы.
18 І святкаваў ён гэтае свята кожны год сем дзён з радасцю, і назваў яго святам Госпада, бо тыя сем дзён ён ішоў і вяртаўся з мірам.
19 І адпаведна было загадана і напісана на нябесных скрыжалях адносна Ізраіля і яго нашчадкаў, каб яны святкавалі гэтае свята сем дзён з радасцю свята.

РАЗДЗЕЛ 19

1 І ў першы год першага тыдня сорак другога юбілею Абрагам вярнуўся і пасяліўся насупраць Хэўрона, гэта значыць Кірыят-Арбы, два тыдні гадоў.

2 І ў першы год трэцяга тыдня гэтага юбілею споўніліся дні жыцця Сары, і яна памерла ў Хэўроне.
3 І пайшоў Абрагам аплакваць яе і пахаваць яе, і Мы выпрабавалі яго, каб убачыць, ці цярплівы яго дух і ці не абураецца ён словамі вуснаў сваіх; і ён аказаўся цярплівым у гэтым і не занепакоіўся.
4 Бо з цярплівасцю духу ён перагаварыў з сынамі Хэта, каб яны далі яму месца для пахавання ягоных памерлых.
5 І Гасподзь даў яму ласку ў вачах усіх, хто яго бачыў, і ён пакорліва ўпрошваў сыноў Хэта, і яны далі яму зямлю падвойнай пячоры насупраць Мамрэ, гэта значыць Хэўрон, за чатырыста срэбранікаў.
6 І яны прасілі яго, кажучы: «Мы аддамо табе гэта задарма». Але ён не хацеў узяць гэта з рук іхніх задарма, бо даў цану за месца, поўную суму грошай, і двойчы пакланіўся ім, і пасля гэтага пахаваў нябожчыка свайго ў падвойнай пячоры.
7 А ўсіх дзён жыцця Сары было сто дваццаць сем гадоў, гэта значыць два юбілеі, чатыры тыдні і адзін год: гэта дні гадоў жыцця Сары.
8 Гэта ўжо дзясятае выпрабаванне, якім быў выпрабаваны Абрагам, і ён аказаўся верным і цярплівым духам.
9 І ён не сказаў ніводнага слова пра чуткі ў зямлі, што Бог сказаў, што дасць яе яму і яго нашчадкам пасля яго, і ён прасіў там месца, каб пахаваць сваіх памерлых; бо ён быў знойдзены верным і быў запісаны на нябесных скрыжалях як сябар Божы.
10 А на чацвёртым годзе ён узяў жонку для сына свайго Ісаака, і імя ёй было Рэбека [2020 АМ] [дачка Ватуіла, сына Нахора, брата Абрагама], сястра Лавана і дачка Ватуіла; а Ватуіл быў сынам Мэлкі, якая была жонкай Нахора, брата Абрагама.
11 Абрагам узяў сабе трэцюю жонку, імя якой было Хэтура, з дачок сваіх слуг, бо Агар памерла раней за Сарру. І яна нарадзіла яму шасцярых сыноў: Зімрама, Ёкшана, Медана, Мадыяна, Ішбака і Шуаха, за два тыдні гадоў.
12 А на шостым тыдні, на другім годзе яго, Рэбека нарадзіла Ісааку двух сыноў, Якава і Ісава,
13 А Якаў быў чалавек гладкі і справядлівы, а Ісаў быў люты, чалавек поля і валасаты, і Якаў жыў у намётах.
14 І падраслі юнакі, і Якаў навучыўся пісаць, а Ісаў не навучыўся, бо ён быў чалавек поля і паляўнічы, і навучыўся ваяваць, і ўсе ягоныя ўчынкі былі лютыя.
15 Абрагам любіў Якава, а Ісаак любіў Ісава.
16 І Абрагам убачыў учынкі Ісава і зразумеў, што ў Якаве будзе названа яго імя і нашчадкі; і паклікаў Рэбэку і даў загад адносна Якава, бо ведаў, што яна любіць Якава значна больш, чым Ісава.
17 І сказаў ёй: Дачка мая, сцеражыся сына майго Якава, бо ён будзе замест мяне на зямлі і на дабраславеньне сярод сыноў чалавечых і на славу ўсяго нашчадка Сімавага.
18 Бо ведаю, што Гасподзь выбера яго, каб ён быў народам Ягоным ва ўласнасць, з усіх народаў, якія ёсць на зямлі.
19 І вось, Ісаак, сын мой, любіць Ісава больш за Якава; але я бачу, што ты сапраўды любіш Якава.
20 Павяліч яшчэ большую ласку Тваю да яго, і хай вочы Твае будуць з любоўю да яго; бо ён будзе дабраславеннем для нас на зямлі адгэтуль і ва ўсе пакаленні зямлі.
21 Няхай будуць моцныя рукі твае, і няхай радуецца сэрца тваё за сына твайго Якава, бо Я палюбіў яго больш за ўсіх сыноў Маіх. Ён будзе дабраславёны навекі, і нашчадкі яго напоўніць усю зямлю.
22 Калі хто можа палічыць пясок зямны, дык і нашчадкі ягоныя будуць палічаны.
23 І ўсе дабраславеньні, якімі Гасподзь дабраславіў мяне і маё нашчадства, будуць належаць Якаву і яго нашчадкам навекі.
24 І ў ягоным нашчадку будзе дабраславёна імя маё і імя бацькоў маіх: Сіма, Ноава, Эноха, Малелеля, Еноса, Сіфа і Адама.
25 І яны паслужаць для закладання падмуркаў неба і для ўмацавання зямлі і для абнаўлення ўсіх свяцілаў, якія на небасхіле.
26 І паклікаў ён Якава перад вачыма Рэбекі, маці сваёй, і пацалаваў яго, і дабраславіў яго, і сказаў:
27 Якаў, сыне мой любімы, якога любіць душа мая, хай дабраславіць цябе Бог з вышыні скляпенні, і хай дасць табе ўсе дабраславенні, якімі Ён дабраславіў Адама, і Эноха, і Ноя, і Сіма; і ўсё, што Ён сказаў мне, і ўсё, што Ён абяцаў даць мне, хай Ён прыліпне да цябе і да нашчадкаў тваіх навекі, паводле дзён неба над зямлёй.
28 І духі Мастэмы не будуць панаваць над табою і над тваім нашчадкам, каб адвярнуць цябе ад Госпада, Які ёсць твой Бог адгэтуль і назаўжды.
29 І хай будзе Гасподзь Бог бацькам табе, і ты, сын першынец, і ўсім людзям навекі.
30 Ідзі з мірам, сыне мой». І пайшлі яны разам ад Абрагама.
31 І Рэбека пакахала Якава ўсім сэрцам сваім і ўсёй душой сваёй значна больш, чым Ісава; але Ісаак пакахаў Ісава значна больш, чым Якава.

РАЗДЗЕЛ 20

1 А ў сорак другі юбілей, у першы год сёмага тыдня, Абрагам паклікаў Ізмаіла [2052 (2045?) АМ] і дванаццаць сыноў ягоных, і Ісаака і двух сыноў ягоных, і шасцярых сыноў Хэтуры і іх сыноў.
2 І загадаў ім хадзіць шляхам Госпада, чыніць справядлівасць і любіць бліжняга свайго, і так паводзіць сябе з усімі людзьмі, каб кожны з іх так хадзіў з імі, каб чыніць суд і справядлівасць на зямлі.
3 каб яны абразалі сыноў сваіх паводле запавету, які Ён заключыў з імі, і не ўхіляліся ні направа, ні налева ад усіх шляхоў, якія наказаў нам Гасподзь; і каб мы сцерагліся ад усялякай распусты і нячыстасці [і адмаўляліся ад усялякай распусты і нячыстасці сярод нас].
4 І калі якая жанчына ці служанка ў цябе будзе блуднічаць, спаліце яе агнём, і няхай яны не блудзяць з ёю паводле вачэй сваіх і паводле сэрца свайго; і няхай не бяруць сабе жонак з дачок Ханаанскіх, бо нашчадкі Ханаанскія будуць выкаранены з зямлі.
5 І ён расказаў ім пра суд над волатамі і пра суд над садаміцянамі, як яны былі асуджаныя за сваю

бязбожнасць і памерлі за сваю распусту, нячыстасць і ўзаемную распусту праз распусту.
6 І сцеражыцеся ўсялякай распусты і нячыстасці, і ўсялякай брыдоты граху, каб вы не зрабілі імя наша праклёнам, і ўсё ваша жыццё — пасмешышчам, і каб усе вашы сыны не былі знішчаны мячом, і каб вы не былі праклятыя, як Садома, і ўвесь ваш астатак — як сыны Гаморы.
7 Заклікаю вас, сыны мае, любіце Бога нябеснага і трымайцеся ўсіх запаведзяў Ягоных, і не хадзіце за іхнімі ідаламі і за іхняй нячыстасцю,
8 Не рабіце сабе літых і выразаных багоў, бо яны — марнота, і няма ў іх духу; бо яны — справа рук людзей, і ўсе, хто спадзяецца на іх, ні на што не спадзяюцца.
9 Не служыце ім і не пакланяйцеся ім, але служыце Найвышэйшаму Богу і няспынна пакланяйцеся Яму, і заўсёды спадзявайцеся на аблічча Ягонае, і чыніце перад Ім праўду і праведнасць, каб Ён меў да вас дабраславеньне і даў вам Сваю міласэрнасць, і пасылаў на вас дождж раніцай і ўвечары, і дабраславіў усе справы вашыя, якія вы зрабілі на зямлі, і дабраславіў хлеб ваш і ваду вашу, і дабраславіў плод улоння вашага і плод зямлі вашай, і статкі буйной рагатай жывёлы вашага і статкі авечак тваіх.
10 І будзеце вы дабраславёнымі на зямлі, і ўсе народы зямлі будуць жадаць вас, і дабраславяць сыноў вашых у імя Маё, каб яны былі дабраславёныя, як Я.
11 І даў ён Ізмаілу і сынам ягоным, і сынам Хэтуры, дарункі, і адправіў іх ад Ісаака, сына свайго, і аддаў усё Ісааку, сыну свайму.
12 І Ізмаіл і сыны ягоныя, і сыны Хэтуры і сыны іхнія пайшлі разам і пасяліліся ад Фарана да ўваходу ў Вавілон па ўсёй зямлі, якая на ўсход, насупраць пустыні.
13 І яны змяшаліся паміж сабой, і назвалі іх арабамі і ізмаільцянамі.

РАЗДЗЕЛ 21

1 І ў шосты год сёмага тыдня гэтага юбілею Абрагам назваў сынам сваім Ісаака і [2057 (2050?) АМ] загадаў яму, кажучы: «Я састарыўся і не ведаю дня смерці маёй, і насычаны днямі сваімі».
2 І вось, мне сто семдзесят пяць гадоў, і ва ўсе дні жыцця майго я памятаў Госпада і ўсім сэрцам сваім імкнуўся выконваць Яго волю і хадзіць беззаганна ўсімі Ягонымі шляхамі.
3 Душа мая ненавідзіць ідалаў, <і я пагарджаў тымі, хто ім служыў, і я аддаў сваё сэрца і душу>, каб я мог выконваць волю Таго, Хто стварыў мяне.
4 Бо Ён — Бог жывы, і Ён святы і верны, і Ён справядлівы больш за ўсіх, і няма ў Яго ні прыхільнасці да асоб, ні прыняцця дароў; бо Бог справядлівы і судзяць усіх, хто парушае запаведзі Ягоныя і пагарджае запаветам Ягоным.
5 І ты, сыне мой, выконвай Ягоныя запаведзі, Ягоныя пастановы і Ягоныя законы, і не хадзі сьледам за агіднасьцю і за разьбянымі і літымі ідаламі.
6 І не ешце крыві ні жывёлы, ні буйной рагатай жывёлы, ні якой-небудзь птушкі, якая лятае па небе.
7 А калі ты заколеш ахвяру як мірную ахвяру, дык заколіце яе і выліце кроў яе на ахвярнік, і ўвесь тлушч ахвяры прынясіце на ахвярнік з пшанічнай мукой і ахвярай хлебнай, змяшанай з алеем, з ахвярай выліваньня яе; прынясіце ўсё разам на ахвярнік цэласпаленьня: гэта прыемны водар перад Госпадам.
8 І тлушч ахвяры падзякі спалі на агні, які на ахвярніку, і тлушч, які на жываце, і ўвесь тлушч на вантробах, і на абедзвюх нырках, і ўвесь тлушч, які на іх, і на паясніцы і печані аддзялі разам з ныркамі.
9 І ахвяруйце ўсё гэта як прыемны водар, прыемны перад Госпадам, з хлебным прынашэньнем і з выліваньнем, як прыемны водар, хлеб ахвяры Госпаду.
10 І ежце мяса яго ў той дзень і ў другі дзень, і сонца няхай не заходзіць над ім на другі дзень, пакуль яно не будзе з'едзена, і не пакідайце нічога на трэці дзень, бо яно непрыемнае [бо яно не дазволена], і няхай яго больш не едуць, і кожны, хто есць яго, накладзе на сябе грэх; бо так я знайшоў напісана ў кнігах маіх продкаў і ў словах Эноха і ў словах Ноя.
11 І ўсе ахвяры твае пасыпай соллю, і хай не бракуе солі запавету ва ўсіх ахвярах тваіх перад Госпадам.
12 А што датычыцца дроў для ахвяраванняў, сцеражыся, каб не прынесці іншых дроў для ахвярніка, акрамя гэтых: кіпарыса, лаўра, міндаля, піхты, хвоі, кедра, савіна, інжыра, аліўкі, міры, лаўра, аспалату.
13 І пакладзіце на ахвярнік пад ахвяру дровы з гэтых відаў, якія праверaны на выгляд, і не кладзіце на яго драўніну, расколатаю ці цёмную, але цвёрдую і чыстую, без заганы, здаровую і маладую; і не кладзіце на яго старое дрэва, [бо яго водар знік], бо ў ім больш няма такога водару, як раней.
14 Акрамя гэтых відаў дрэва, не пакладзі іншых, бо водар рассейваецца, і водар яго не ўзыходзіць да неба.
15 Выконвай гэтую запаведзь, сыне мой, каб ты быў праведны ва ўсіх справах тваіх.
16 І заўсёды будзь чысты целам тваім і абмывайся вадою, перш чым падысці да ахвярніка, каб прынесці ахвяру на ахвярніку, і абмывай рукі твае і ногі твае, перш чым падысці да ахвярніка; і калі скончыш ахвяраваць, зноў абмый рукі твае і ногі твае.
17 І няхай на табе і на вопратцы тваёй не будзе крыві; сцеражыся, сыне мой, крыві, вельмі сцеражыся; пакрый яе пылам.
18 І не ешце крыві, бо гэта душа; не ешце ніякай крыві.
19 І не прымайце ахвяраванняў за кроў чалавека, каб яна не была праліта беспакарана, без суда; бо менавіта пралітая кроў прымушае зямлю грашыць, і зямля не можа быць ачышчана ад крыві чалавека, акрамя як крывёю таго, хто яе праліў.
20 І не прымай дарункаў і ахвяраванняў за кроў чалавечую: кроў за кроў, каб ты быў прыняты перад Госпадам, Богам Усявышнім, бо Ён — абарона добрых, і каб ты быў захаваны ад усялякага зла, і каб Ён выратаваў цябе ад усялякай смерці.
21 Бачу я, сыне мой, што ўсе ўчынкі сыноў чалавечых — грэх і бязбожнасць, і ўсе іхнія ўчынкі — нячыстасць, агіда і апаганьванне, і няма ў іх праведнасці.
22 Сцеражыся, каб не хадзіў ты іхнімі шляхамі і не ступаў па іхніх сцежках, і не зграшыў грахом смерцю перад Богам Усявышнім, інакш Ён схавае ад цябе

аблічча Свое і верне цябе ў рукі злачынцаў тваіх, і вынішчыць цябе з зямлі, і нашчадкаў тваіх з-пад неба, і імя тваё і нашчадкі твае загінуць з усёй зямлі.
23 Адвярніцеся ад усіх іхніх учынкаў і ад усёй іхняй нячыстасці і захоўвайце пастанову Бога Усявышняга, выконвайце Яго волю і будзьце праведнымі ва ўсім.
24 І Ён дабраславіць цябе ва ўсіх справах тваіх і ўзгадуе з цябе пасевы праведнасці па ўсёй зямлі, ва ўсе пакаленні зямлі, і імя маё і імя тваё не будуць забытыя пад небам навекі.
25 Ідзі, сыне мой, з мірам. Няхай Усявышні Бог, Бог мой і Бог твой, умацуе цябе ў выкананні Яго волі, і няхай Ён дабраславіць усё нашчадства тваё і рэшту нашчадкаў тваіх з пакалення навечна ўсімі справядлівымі дабраславеннямі, каб ты быў дабраславеннем на ўсёй зямлі.
26 І выйшаў ад яго, радуючыся.

РАЗДЗЕЛ 22

1 І сталася ў першы тыдзень сорак чацвёртага юбілею, у другі год, гэта значыць у год смерці Абрагама, што Ісаак і Ізмаіл прыйшлі ад крыніцы Клятвы, каб адзначыць свята тыдняў, гэта значыць свята першых пладоў жніва, да Абрагама, бацькі свайго. І Абрагам узрадаваўся, што прыйшлі два яго сыны.
2 Бо ў Ісаака было шмат маёмасці ў Вірсавіі, і Ісаак звычайна хадзіў і аглядаў маёмасць сваю і вяртаўся да бацькі свайго.
3 І ў тыя дні прыйшоў Ізмаіл наведаць бацьку свайго, і сышліся яны абодва разам, і прынёс Ісак ахвяру цэласпалення і ўзнёс яе на ахвярнік бацькі свайго, які той зрабіў у Хэўроне.
4 І прынёс ён ахвяру падзякі і ўладкаваў свята радаснай гасціны перад Ізмаілам, братам сваім. А Рэбека спякла новыя аладкі з маладога збожжа і дала іх Якаву, сыну свайму, каб той аднёс іх Абрагаму, бацьку ягонаму, з першых пладоў зямлі, каб ён паеў і дабраславіў Творцу ўсяго, перш чым памрэ.
5 І І Ісаак таксама паслаў Абрагаму праз Якава найлепшую падзячную ахвяру, каб той паеў і піў.
6 І ён еў і піў, і благаслаўляў Усявышняга Бога, Які стварыў неба і зямлю, Які стварыў усе тлушчы зямлі, і даў іх сынам чалавечым, каб яны елі і пілі і благаслаўлялі Творцу свайго.
7 І цяпер я дзякую Табе, Божа мой, што Ты даў мне ўбачыць гэты дзень. Вось, мне сто тры семдзесят пятнаццаць гадоў, я стары і насычаны жыццём, і ўсе мае дні былі для мяне мірнымі.
8 Меч праціўніка не перамог мяне ва ўсім, што Ты даў мне і дзецям маім ва ўсе дні жыцця майго аж да гэтага дня.
9 Божа мой, хай будзе міласэрнасць Твая і мір Твой на рабе Тваім і на нашчадках сыноў ягоных, каб яны былі Табе выбраным народам і спадчынай з усіх народаў зямлі адгэтуль і да ўсіх дзён пакаленняў зямлі, да ўсіх вякоў.
10 І паклікаў Ён Якава і сказаў: «Сыне мой Якаў, хай Бог усіх дабраславіць цябе і ўмацуе цябе, каб ты рабіў праўду і волю Ягоную перад Ім, і хай Ён выбера цябе і нашчадкаў тваіх, каб вы сталі народам для спадчыны Ягонай паводле волі Ягонай навекі».
11 І ты, сыне мой Якаў, падыдзі бліжэй і пацалуй мяне. І падышоў ён, і пацалаваў яго, і сказаў: «Дабраславёны сын мой Якаў і ўсе сыны Бога Усявышняга ва ўсе вякі! Няхай Бог дасць табе семя праведнасці; і няхай асвяціць некаторых з сыноў тваіх пасярод усёй зямлі; няхай народы служаць табе, і ўсе народы схіляюцца перад нашчадкам тваім».
12 Будзь моцны перад людзьмі і ўладар над усім нашчадкам Сіфа; тады будуць апраўданыя шляхі твае і шляхі сыноў тваіх, і яны стануць святым народам.
13 Няхай дасць табе Усявышні Бог усе дабраславенні, якімі Ён дабраславіў мяне, і якімі Ён дабраславіў Ноя і Адама; няхай яны спачываюць на святой галаве нашчадкаў тваіх з пакалення ў пакаленне навекі.
14 І хай Ён ачысціць цябе ад усялякай няправеднасці і нячыстасці, каб табе даравалі ўсе правіны, якія ты ўчыніў па няведанні. І хай Ён умацуе цябе і дабраславіць цябе, і хай ты атрымаеш у спадчыну ўсю зямлю,
15 І хай Ён аднаўляе Свой запавет з табою, каб ты быў Яму народам у спадчыну Ягоную на ўсе вякі, і каб Ён быў табе і нашчадкам тваім Богам у праўдзе і праведнасці ва ўсе дні зямлі.
16 І ты, сыне мой Якаў, памятай мае словы і выконвай запаведзі Абрагама, бацькі твайго: аддзяліся ад народаў і не еш з імі, не рабі паводле іхніх учынкаў і не супрацоўнічай з імі, бо іхнія ўчынкі нячыстыя, і ўсе іхнія шляхі — агіда, агіда і нячыстасць.
17 Яны прыносяць ахвяры мёртвым і пакланяюцца злым духам, ядуць над магіламі, і ўсе іхнія справы — марнасць і нішто.
18 У іх няма сэрца, каб зразумець, і вочы іх не бачаць, якія іхнія справы, і як яны памыляюцца, кажучы кавалку дрэва: «Ты — мой Бог», і каменю: «Ты — мой Гасподзь і Ты — мой Збаўца». [Але ў іх няма сэрца.]
19 А табе, сыне мой Якаў, хай дапаможа табе Бог Усявышні, і хай дабраславіць цябе Бог нябесны і вызваліць цябе ад іхняй нечысціні і ад усіх іхніх правін.
20 Сцеражыся, сыне мой Якаў, каб не ўзяць жонку з племяні дачок Ханаанскіх, бо ўсё племянё ягонае будзе выкаранена з зямлі.
21 Бо з-за злачынства Хама зграшыў Ханаан, і ўсё ягонае нашчадства будзе знішчана з зямлі і ўвесь астатак яе, і ніхто, хто паходзіць ад яго, не будзе выратаваны ў дзень суда.
22 А што тычыцца ўсіх ідалапаклоннікаў і бязбожнікаў
(а) Не будзе ім надзеі ў зямлі жывых;
(б) І не застанецца пра іх ніякай памяці на зямлі;
(в) Бо яны сыдуць у Шэол,
(d) І ў месца асуджэння яны пойдуць,
Як дзеці Садомы былі забраныя з зямлі, так будуць забраныя ўсе, хто пакланяецца ідалам.
23 Не бойся, сыне мой Якаў, і не жахайся, сыне Абрагама: хай Бог Усявышні ахоўвае цябе ад пагібелі і хай вызваляе цябе ад усіх сцежак памылкі.
24 Гэты дом пабудаваў Я сабе, каб пакласці на ім імя Маё на зямлі; [ён дадзены табе і нашчадкам тваім навекі], і будзе называцца ён домам Абрагамавым; ён дадзены табе і нашчадкам тваім навекі; бо ты

пабудуеш дом Мой і ўмацуеш імя Маё перад Богам навекі; нашчадкі твае і імя тваё будуць стаяць ва ўсе пакаленні зямлі.
25 І перастаў ён загадваць яму і дабраслаўляць яго.
26 І яны спалі разам на адным ложку, і Якаў спаў на ўлонні Абрагама, бацькі свайго, і пацалаваў яго сем разоў, і пяшчота ягоная і сэрца ягонае ўзрадаваліся за яго.
27 І дабраславіў яго ад усяго сэрца свайго, кажучы: «Усявышні Бог, Бог усіх і Творца ўсяго, Які вывеў мяне з Ура Халдэйскага, каб даць мне гэтую зямлю ў спадчыну навекі, і каб я мог усталяваць святое нашчадства, — хай будзе дабраславёны Усявышні навекі».
28 І дабраславіў ён Якава, кажучы: «Сын мой, за якога я радуюся ўсім сэрцам маім і ўсім сэрцам маім, няхай ласка Твая і міласэрнасць Твая будуць на ім і на нашчадках ягоных навекі».
29 І не пакідай яго і не пагарджай ім адгэтуль і да дзён вечных, і хай будуць вочы Твае адкрытыя на яго і на яго нашчадкаў, каб Ты мог захаваць яго, і дабраславіць яго, і асвяціць яго як народ у спадчыну Тваю;
30 І дабраславі яго ўсімі дабраславеннямі Тваімі адгэтуль і да ўсіх дзён вечных, і аднаві запавет Твой і ласку Тваю з ім і з ягоным нашчадкам паводле ўсёй Тваёй добрай волі ва ўсе пакаленні зямлі.

РАЗДЗЕЛ 23

1 І паклаў ён два пальцы Якава на вочы ягоныя, і дабраславіў Бога багоў, і закрыў твар свой, і выцягнуў ногі свае, і заснуў сном вечным, і прылучыўся да бацькоў сваіх.
2 І пры ўсім гэтым Якаў ляжаў на ўлонні ягоным і не ведаў, што Абрагам, бацька ягонага бацькі, памёр.
3 І прачнуўся Якаў ад сну свайго, і вось, Абрагам быў халодны, як лёд, і ён сказаў: «Ойча, ойча!»; але ніхто не гаварыў, і ён ведаў, што памёр.
4 І ўстаў ён з грудзей сваіх, пабег і расказаў Рэбецы, маці сваёй. І Рэбека пайшла да Ісаака ўначы і расказала яму. І пайшлі яны разам, і Якаў з імі, і ў руцэ ў яго была лямпа. І калі яны ўвайшлі, знайшлі Абрагама, які ляжаў мёртвым.
5 І Ісаак упаў на аблічча бацькі свайго, і заплакаў, і пацалаваў яго.
6 І пачуліся галасы ў доме Абрагама, і ўстаў Ізмаіл, сын ягоны, і пайшоў да Абрагама, бацькі свайго, і плакаў па Абрагам, бацьку сваім, ён і ўвесь дом Абрагама, і плакалі вялікім плачам.
7 І пахавалі яго сыны ягоныя, Ісаак і Ізмаіл, у падвойнай пячоры побач з жонкай ягонай Сарой, і аплаквалі яго сорак дзён, усе мужчыны дома ягонага, і Ісаак і Ізмаіл, і ўсе сыны іхнія, і ўсе сыны Хэтуры на сваіх месцах; і скончыліся дні плачу па Абрагамавым.
8 І пражыў ён тры юбілеі і чатыры тыдні гадоў, сто семдзесят пяць гадоў, і завяршыў дні жыцця свайго, састарэўшы і насыціўшыся днямі.
9 Бо дні продкаў, іх жыццё, было дзевятнаццаць юбілеяў; а пасля патопу яны пачалі меншаць за дзевятнаццаць юбілеяў, і памяншаць колькасць юбілеяў, і хутка старэць, і насычацца днямі сваімі з-за шматлікіх пакут і бязбожнасці сваіх шляхоў, за выключэннем Абрагама.
10 Бо Абрагам быў бездакорны ва ўсіх сваіх справах перад Госпадам і дагаджаў Яму ў праведнасці ва ўсе дні свайго жыцця; і вось, ён не споўніў чатырох юбілеяў у сваім жыцці, калі састарэў з-за бязбожнасці і быў насычаны сваімі днямі.
11 І ўсе пакаленні, якія паўстануць ад гэтага часу да дня вялікага суда, хутка састарэюць, не скончаўшы двух юбілеяў, і іх веды пакінуць іх з-за старасці іхняй, і ўсе іх веды знікнуць.
12 І ў тыя дні, калі чалавек пражыве юбілей і паўтара года, пра яго скажуць: «Ён пражыў доўга, і большую частку дзён ягоных — гэта боль, смутак і пакуты, і няма спакою».
13 Бо бяда ідзе за бядой, і рана за ранай, і пакуты за пакутамі, і благія весткі за благімі весткамі, і хваробы за хваробамі, і ўсе такія злыя каранні, адно з адным, хвароба і знішчэнне, і снег, і мароз, і лёд, і ліхаманка, і дрыжыкі, і знясіленне, і голад, і смерць, і меч, і палон, і ўсялякія бедствы і пакуты.
14 І ўсё гэта прыйдзе на ліхое пакаленне, якое чыніць беззаконні на зямлі; іхнія ўчынкі — нячыстасць і распуста, і апаганьванне і агіднасці.
15 Тады яны скажуць: «Дзёны продкаў былі многімі, да тысячы гадоў, і былі добрымі; але вось, дні жыцця нашага, калі чалавек пражыў шмат, складаюць восемдзесят гадоў, а калі ён моцны, восемдзесят гадоў, і гэтыя дні ліхія, і няма спакою ў дні гэтага ліхога пакалення».
16 І ў тым пакаленні сыны будуць выкрываць бацькоў сваіх і старэйшын сваіх за грэх і няправеднасць, за словы вуснаў сваіх і за вялікія злачынствы, якія яны робяць, і за тое, што яны пакінулі запавет, які Гасподзь заключыў паміж імі і Ім, каб яны захоўвалі і выконвалі ўсе запаведзі Ягоныя і пастановы Ягоныя і ўсе законы Ягоныя, не адхіляючыся ні направа, ні налева.
17 Бо ўсе робяць зло, і кожныя вусны гавораць беззаконне, і ўсе іхнія ўчынкі — нячыстасць і агіда, і ўсе іхнія шляхі — апаганьванне, бруд і разбурэнне.
18 Вось, зямля будзе знішчана з-за ўсіх іх спраў, і не будзе ні насення вінаграднай лазы, ні алею; бо іх справы цалкам няверныя, і ўсе яны загінуць разам, звяры і буйная рагатая жывёла, і птушкі, і ўся рыба мора, з-за дзяцей чалавечых.
19 І будуць сварыцца адзін з адным, малады са старым, і стары з маладым, бедны з багатым, пакорны з вялікім, і жабрак з князем, за закон і запавет; бо яны забыліся запаведзі і запавет, і святы, і месяцы, і суботы, і юбілеі, і ўсе суды.
20 І яны стануць з лукамі і мячамі і вайной, каб вярнуць іх на дарогу; але яны не вернуцца, пакуль шмат крыві не пральецца на зямлі, адзін за адным.
21 А тыя, хто ўцячэ, не вернуцца ад сваёй бязбожнасці на шлях праведнасці, але ўсе яны будуць узвышацца да хітрасці і багацця, каб кожны з іх мог забраць усё, што належыць бліжняму свайму, і яны будуць называць вялікае імя, але не ў праўдзе і не ў праведнасці, і яны апаганяць святое святых сваёй нячысціняй і распустай сваёй.

22 І вялікая кара спасцігне ўчынкі гэтага пакалення ад Госпада, і Ён аддасць іх мечу і суду і палону, і на рабаванне і знішчэнне.
23 І Ён абудзіць супраць іх грэшнікаў з народаў, якія не маюць ні міласэрнасці, ні спачування, і якія не зважаюць на асобу нікога, ні старога, ні малога, ні на каго-небудзь іншага, бо яны больш бязбожныя і мацнейшыя ў тым, каб рабіць зло, чым усе сыны чалавечыя. І яны будуць ужываць гвалт супраць Ізраіля і злачынства супраць Якава, і шмат крыві пральецца на зямлю, і не будзе каму збіраць і каму хаваць.
24 У тыя дні яны будуць крычаць і маліцца, каб выратавацца ад рук грэшнікаў, язычнікаў; але ніхто не будзе выратаваны.
25 І галовы ў дзяцей стануць белымі ад сівых валасоў, і трохтыднёвае дзіця будзе выглядаць як стагадовы чалавек, і рост іх будзе знішчаны ад пакут і прыгнёту.
26 І ў тыя дні дзеці пачнуць вывучаць законы і шукаць запаведзі, і вернуцца на шлях праведнасці.
27 І дні пачнуць многацца і павялічвацца сярод гэтых дзяцей чалавечых, пакуль іх дні не наблізяцца да тысячы гадоў. І да большай колькасці гадоў, чым (раней) была колькасць дзён.
28 І не будзе старога, і не будзе таго, хто б не быў задаволены сваімі днямі, бо ўсе будуць як дзеці і юнакі.
29 І ўсе свае дні яны скончаць і будуць жыць у міры і ў радасці, і не будзе ні сатаны, ні злога знішчальніка; бо ўсе іхнія дні будуць днямі дабраславення і гаення.
30 І ў той час Гасподзь ацаліць рабоў Сваіх, і яны ўстануць і ўбачаць вялікі мір, і прагоняць сваіх праціўнікаў. І праведнікі ўбачаць і будуць удзячныя, і будуць радавацца радасцю вечна і ўбачаць усе свае суды і ўсе свае праклёны на сваіх ворагаў.
31 І косці іх будуць спачываць у зямлі, і дух іх будзе радавацца, і яны даведаюцца, што гэта Гасподзь, Той, Хто чыніць суд і праяўляе міласэрнасць сотням і тысячам і ўсім, хто любіць Яго.
32 І ты, Майсей, запішы гэтыя словы; бо так яны напісаны, і яны запісаны (іх) на нябесных скрыжалях на сведчанне для пакаленняў навекі.

РАЗДЗЕЛ 24

1 І сталася пасля смерці Абрагама, што Гасподзь дабраславіў Ісаака, сына ягонага, і ён выйшаў з Хэўрона, і пайшоў, і пасяліўся каля крыніцы Віданняў у першы год трэцяга тыдня [2073 АМ] гэтага юбілею, сямі гадоў.
2 А ў першы год чацвёртага тыдня пачаўся голад у зямлі, [2080 АМ] акрамя першага голаду, які быў у дні Абрагама.
3 І зварыў Якаў сачавіцавую поліўку, а Ісаў вярнуўся з поля галодны. І сказаў ён Якаву, брату свайму: «Дай мне гэтай чырвонай поліўкі». І сказаў яму Якаў: «Прадай мне сваё першародства, і я дам табе хлеба, а таксама і трохі гэтай сачавіцавай поліўкі».
4 І сказаў Ісаў у сэрцы сваім: «Я памру; якая мне карысць з гэтага першародства?
5 І сказаў ён Якаву: «Я аддаю табе». І сказаў Якаў: «Прысягні мне сёння». І пакляўся яму.
6 І даў Якаў, брату свайму, Ісаву хлеба і поліўкі, і той еў дасыта. І пагардзіў Ісаў сваім першародствам; таму Ісаву далі імя Эдом, з-за чырвонай поліўкі, якую даў яму Якаў паводле першародства.
7 І Якаў стаў старэйшым, а Ісаў быў паніжаны.
8 І быў голад у зямлі, і пайшоў Ісаак, каб ісці ў Егіпет, на другі год гэтага тыдня, і пайшоў да цара Філістымлян у Герар, да Авімелеха.
9 І з'явіўся яму Гасподзь і сказаў яму: «Не хадзі ў Егіпет; жыві ў зямлі, пра якую Я скажу табе, і жыві ў гэтай зямлі, і Я буду з табою і дабраслаўлю цябе».
10 Бо табе і нашчадкам тваім дам усю гэтую зямлю і спраўджу клятву Маю, якой Я кляўся Абрагаму, бацьку твайму, і памножу нашчадкаў тваіх, як зоркі нябесныя, і дам нашчадкам тваім усю гэтую зямлю.
11 І дабраславяцца ў нашчадках тваіх усе народы зямлі, бо бацька твой паслухаўся голасу Майго і выканаў загад Мае, і запаведзі Мае, і законы Мае, і пастановы Мае, і запавет Мой; а цяпер паслухайся голасу Майго і жыві на гэтай зямлі.
12 І ён жыў у Гелары тры тыдні гадоў.
13 І Авімелех загадаў пра яго [2080-2101 АМ] і пра ўсё, што было яго, кажучы: «Хто дакранецца да яго альбо да чаго-небудзь, што ягонае, той памрэ».
14 І ўмацаваўся Ісаак сярод Філістымлян, і набыў шмат маёмасці: валоў, авечак, вярблюдаў, аслоў і вялікую сям'ю.
15 І пасеяў ён у зямлі Філістымлян і сабраў ураджай у сто разоў большы. І стаў Ісаак вельмі вялікім, і Філістымляне зайздросцілі яму.
16 Усе калодзежы, якія выкапалі рабы Абрагама пры жыцці Абрагама, пасля смерці Абрагама філістымляне засыпалі зямлёй.
17 І сказаў Авімелех Ісааку: «Ідзі ад нас, бо ты значна мацнейшы за нас». І пайшоў Ісаак адтуль у першы год сёмага тыдня і пасяліўся ў далінах Герарскіх.
18 І зноў выкапалі яны калодзежы вады, якія выкапалі слугі Абрагама, бацькі ягонага, і якія зачынілі філістымляне пасля смерці Абрагама, бацькі ягонага, і ён назваў іх імёнамі, як назваў іх Абрагам, бацька ягоны.
19 І выкапалі слугі Ісаака студню ў даліне і знайшлі жывую ваду. І пасварыліся пастухі Герарскія з пастухамі Ісаака, кажучы: «Вада наша». І назваў Ісаак студню гэтую «Крывасць», бо яны крыўдзіліся з намі.
20 І выкапалі яны другую студню, і за яе пасварыліся, і ён назваў яе «Варожасць». І ён устаў адтуль, і выкапалі яны другую студню, і за яе не спрачаліся, і ён назваў яе «Прастора». І сказаў Ісаак: «Цяпер Гасподзь даў нам прастору, і мы памножыліся ў зямлі».
21 І ён пайшоў адтуль да Ствода Клятвы ў першы год першага тыдня сорак чацвёртага юбілею [2108 АМ].
22 І з'явіўся яму Гасподзь у тую ноч, у маладзік першага месяца, і сказаў яму: «Я — Бог Абрагама, бацькі твайго; не бойся, бо Я з табою, і дабраслаўлю цябе, і памножу нашчадкаў тваіх, як пясок зямны, дзеля Абрагама, раба Майго».
23 І пабудаваў ён там ахвярнік, які раней пабудаваў Абрагам, бацька ягоны, і заклікаў імя Госпада, і прынёс ахвяру Богу Абрагама, бацькі свайго.
24 І выкапалі яны калодзеж і знайшлі жывую ваду.

25 І выкапалі слугі Ісаака другую студню, і не знайшлі вады. І пайшлі і сказалі Ісааку, што не знайшлі вады.
Ісаак сказаў: «Я сёння пакляўся Філістымлянам, і гэтая справа абвешчана нам».
26 І назваў ён гэтае месца Калодзеж Клятвы, бо там ён прысягнуў Авімелеху і Ахузату, свайму сябру, і Фіколу, начальніку войска свайго.
27 І даведаўся Ісаак у той дзень, што пад прымусам пакляўся ім заключыць з імі мір.
28 І пракляў Ісаак у той дзень філістымлян, кажучы: «Праклятыя філістымляне да дня гневу і абурэння сярод усіх народаў; хай Бог зробіць іх пасмешышчам і праклёнам, гневам і абурэннем у руках грэшнікаў язычнікаў і ў руках Кітымцаў».
29 А хто ўцячэ ад меча ворага і Кітымцаў, няхай праведны народ выкараніцца судом з-пад нябёсаў; бо яны будуць ворагамі і непрыяцелямі дзяцей Маіх ва ўсе іхнія пакаленні на зямлі.
30 І не застанецца ў іх ніводнага астатку, і ніхто не будзе выратаваны ў дзень гнеўнага суда; бо ўсё нашчадства Філістымлян будзе знішчана, выкаранена і выгнана з зямлі, і не застанецца больш у гэтых Кафторымаў ні імя, ні нашчадка на зямлі.
31 Бо калі б ён узнёсся на неба, адтуль яго знізяць, і калі б ён умацаваўся на зямлі, адтуль яго выцягнуць, і калі б ён схаваўся сярод народаў, і адтуль яго вырвуць з коранем; і калі б ён сышоў у Шэол, і там вялікі будзе яго асуджэнне, і там ён не будзе мець спакою.
32 А калі ён пойдзе ў палон, дык рукамі тых, хто шукае яго душы, заб'юць яго на дарозе, і не застанецца ў яго ні імя, ні нашчадкаў на ўсёй зямлі, бо ён пойдзе ў вечнае праклён.
33 І вось што напісана і выгравіравана пра яго на нябесных скрыжалях: зрабіць з ім у дзень суда, каб ён быў выкаранены з зямлі.

РАЗДЗЕЛ 25

1 А ў другі год гэтага тыдня, у гэты юбілей, Рэбека паклікала Якава, сына свайго, і сказала яму: «Сыне мой, не бяры сабе жонкі з дачок Ханаанскіх, як Ісаў, брат твой, які ўзяў сабе дзвюх жонак з дачок Ханаанскіх, і яны агорчылі маю душу ўсімі сваімі нячыстымі ўчынкамі, бо ўсе іхнія ўчынкі — распуста і пажадлівасць, і няма ў іх праведнасці, бо (іхнія ўчынкі) ліхія».
2 І я, сын мой, вельмі люблю цябе, і маё сэрца і мая любоў дабраслаўляюць цябе кожную гадзіну дня і кожную начную варту.
3 А цяпер, сыне мой, паслухайся голасу майго і выконвай волю маці тваёй, і не бяры сабе жонкі з дачок гэтай зямлі, а толькі з дому бацькі майго і з родзічаў бацькі майго. Вазьмі сабе жонку з дому бацькі майго, і дабраславіць цябе Бог Усявышні, і дзеці твае будуць родам праведным і святым нашчадкам.
4 І сказаў Якаў Рэбецы, маці сваёй: «Вось, маці, мне дзевяць тыдняў гадоў, і я не ведаю і не дакранаўся ніякай жанчыны, і не заручыўся з кім-небудзь, і нават не думаю ўзяць сабе жонку з дачок Ханаанскіх».
5 Бо я памятаю, маці, словы Абрагама, бацькі нашага, бо ён загадаў мне не браць жонкі з дачок Ханаанскіх, але ўзяць сабе жонку з племяні дому бацькі майго і з маёй радні.
6 Я чуў раней, што ў Лавана, брата твайго, нарадзіліся дочкі, і я вырашыў узяць жонку з іх.
7 І таму я ахоўваў сябе ў духу маім ад граху і распусты ва ўсіх маіх шляхах ва ўсе дні жыцця майго; бо Абрагам, бацька мой, даў мне шмат запаведзяў адносна пажаданняў і распусты.
8 І, нягледзячы на ўсё, што ён мне загадаў, вось ужо дваццаць два гады брат мой спрачаецца са мной і часта гаворыць мне: «Брат мой, вазьмі сабе за жонку сястру з двух маіх жонак». Але я адмаўляюся рабіць так, як ён.
9 Клянуся перад табою, маці, што ва ўсе дні жыцця майго не вазьму сабе жонкі з дачок племя Ханаанскага і не буду рабіць зла, як зрабіў брат мой.
10 Не бойся, маці; будзь упэўненая, што я буду выконваць тваю волю і хадзіць у праведнасці, і не буду сапсаваць свае шляхі назаўсёды.
11 І тады яна падняла твар свой да неба, і працягнула пальцы рук сваіх, і адкрыла вусны свае, і дабраславіла Бога Усявышняга, Які стварыў неба і зямлю, і яна падзякавала і славіла Яго.
12 І сказала яна: «Дабраславёны Гасподзь Бог, і хай будзе дабраславёна імя Ягонае святое навекі і навекі, Які даў мне Якава як чыстага сына і святое нашчадка; бо ён Твой, і Тваё будзе нашчадка ягонае заўсёды і ва ўсе пакаленні навекі».
13 Дабраславі яго, Госпадзе, і ўкладзі ў вусны мае дабраславеньне праведнасці, каб я мог дабраславіць яго.
14 І ў тую гадзіну, калі дух праведнасці сышоў на яе вусны, яна паклала абедзве рукі свае на галаву Якава і сказала:
15 Дабраславёны Ты, Госпад праўды і Бог вякоў, і хай Ён дабраславіць Цябе з пакаленняў чалавечых. Хай Ён дасць Табе, Сыне мой, шлях праўды і адкрые праўду нашчадкам тваім.
16 І хай Ён памножыць сыноў тваіх у жыцці тваім, і хай яны паўстануць паводле колькасці месяцаў у годзе; і хай сыны іх стануць многімі і вялікімі за зоркі нябесныя, і хай іх колькасць будзе большай за пясок марскі.
17 І няхай Ён дасць ім гэтую добрую зямлю, як Ён абяцаў даць яе Абрагаму і яго нашчадкам пасля яго навекі, і няхай яны валодаюць ёю вечна.
18 І няхай я ўбачу (нарадзіцца) табе, сыне мой, благаслаўлёных дзяцей у жыцці маім, і благаслаўлёным і святым нашчадкам няхай будзе ўсё нашчадства тваё.
19 І як ты супакойваў дух маці тваёй у жыцці яе, так дабраслаўляе цябе ўлонне той, якая нарадзіла цябе, [мая любоў] і мае грудзі дабраслаўляе цябе, і мае вусны і мой язык вельмі хваляць цябе.
20 Пладзіся і распаўсюджвайся па зямлі, і хай нашчадкі твае будуць дасканалымі ў радасці неба і зямлі навекі; і хай нашчадкі твае радуюцца, і ў вялікі дзень міру хай будзе ў іх мір.
21 І хай імя тваё і нашчадкі твае будуць ва ўсе вякі, і хай Бог Усявышні будзе іхнім Богам, і хай Бог праведнасці будзе жыць з імі, і хай імі будзе пабудавана Яго святыня ва ўсе вякі.

22 Благаслаўлёны той, хто дабраслаўляе цябе, і ўсялякая плоць, якая праклінае цябе фальшыва, хай будзе праклятая.
23 І пацалавала яго і сказала яму: «Няхай Гасподзь свету любіць цябе, як сэрца маці тваёй і яе любоў радуюцца табе і дабраслаўляе цябе». І перастала дабраслаўляе.

РАЗДЗЕЛ 26

1 І на сёмы год гэтага тыдня паклікаў Ісаак Ісава, старэйшага сына свайго, і сказаў яму: «Я стары, сыне мой, і вось, вочы мае прытупіліся, і я не ведаю дня смерці маёй».
2 А цяпер вазьмі сваю паляўнічую зброю, свой калчан і свой лук, і выйдзі ў поле, і палюй, і злаві мяне, сына майго, і згатуй мне смачную ежу, якую любіць душа мая, і прынясі мне, каб я паеў, і каб душа мая дабраславіла цябе, перш чым я памру.
3 Але Рэбека пачула, як Ісаак размаўляў з Ісавам.
4 І выйшаў Ісаў рана раніцай у поле, каб паляваць, злавіць і прынесці дадому бацьку свайму.
5 І паклікала Рэбека Якава, сына свайго, і сказала яму: «Вось, я чула, як Ісаак, бацька твой, казаў Ісаву, брату твайму: «Палюй для мяне і згатуй мне смачную ежу, і прынясі мне яе».
6 Я паем і дабраславлю цябе перад Госпадам, перш чым памру. А цяпер, сыне мой, паслухайся майго голасу ў тым, што я загадваю табе: ідзі ў статак свой і вазьмі мне двух казлянят добрых, і я прыгатую з іх смачную ежу для бацькі твайго, якую ён любіць, і ты прынясеш яе бацьку твайму, каб ён паеў і дабраславіў цябе перад Госпадам, перш чым памрэ, і каб ты быў дабраславёны.
7 І сказаў Якаў Рэбецы, маці сваёй: «Маці, я не ўстрымаюся ад таго, што бацька мой хацеў бы з'есці і што спадабалася б яму; толькі я баюся, маці мая, каб ён не пазнаў мой голас і не захацеў дакрануцца да мяне».
8 Ты ведаеш, што я гладкі, а Ісаў, брат мой, валасаты, і я з'яўлюся перад яго вачыма як злачынец і зраблю тое, чаго ён мне не загадаў, і ён разгневаецца на мяне, і я навяду на сябе праклён, а не дабраславеньне.
9 І сказала яму Рэбека, маці ягоная: «На мне хай будзе праклён твой, сыне мой, толькі паслухайся майго голасу».
10 І Якаў паслухаўся голасу Рэбекі, маці сваёй, і пайшоў, і ўзяў двух казлянят добрых і адкормленых, і прынёс іх маці сваёй, і маці ягоная прыгатавала ім смачную ежу, якую ён любіў.
11 І ўзяла Рэбека добрыя дары старэйшага сына свайго Ісава, якія былі ў яе ў доме, і апранула ў іх малодшага сына свайго Якава, і паклала шкуры казлянят на яго рукі і на адкрытыя месцы яго шыі.
12 І яна дала мяса і хлеб, якія прыгатавала, у рукі Якуба, сына свайго.
13 І ўвайшоў Якаў да бацькі свайго і сказаў: «Я сын твой; я зрабіў так, як ты загадаў мне. Устань, сядзь і паеш з тога, што я злавіў, ойча мой, каб дабраславіла мяне душа твая».
14 І сказаў Ісаак сыну свайму: «Як ты так хутка знайшоў, сыне мой?»
15 І сказаў Якаў: «Таму што <Гасподзь>, Бог твой, даў мне знайсці».
16 І сказаў яму Ісаак: «Падыдзі бліжэй, сыне мой, каб я абмацаў цябе, ці ты сын мой Ісаў, ці не?»
17 І падышоў Якаў да Ісаака, бацькі свайго, і той абмацаў яго і сказаў: «Голас — голас Якава, а рукі — рукі Ісава».
18 і не пазбавіў яго, бо гэта быў загад з нябесаў пазбавіць яго разумення; і Ісаак не пазбавіў яго, бо рукі ў яго былі валасатыя, як у брата яго Ісава, і дабраславіў яго.
19 І сказаў ён: «Ці ты сын мой Ісаў?» Той адказаў: «Я сын твой». І сказаў ён: «Падай мне, сыне мой, і я паем з таго, што ты злавіў, каб дабраславіла цябе душа мая».
20 І паднёс яму, і ён еў, і прынёс яму віна, і ён піў.
21 І сказаў яму Ісаак, бацька ягоны: «Падыдзі бліжэй і пацалуй мяне, сыне мой».
22 І падышоў ён і пацалаваў яго. І адчуў ён пах яго адзення, і дабраславіў яго, кажучы: «Вось, пах майго сына — як пах поля, якое дабраславіў Гасподзь».
23 І хай дасць табе Гасподзь расу нябесную і расу зямную, і шмат збожжа і алею; хай служаць табе народы, і плямёны паклоняцца табе.
24 Будзь гаспадаром над братамі тваімі, і хай паклоняцца табе сыны маці тваёй; і ўсе дабраславеньні, якімі дабраславіў мяне Гасподзь і дабраславіў Абрагама, бацьку майго, хай будуць дадзены табе і нашчадкам тваім навекі: праклятыя, хто праклінае цябе, і дабраславёны, хто дабраславіць цябе!
25 І сталася, як толькі Ісаак скончыў дабраславіць сына свайго Якава, і Якаў пайшоў ад Ісаака, бацькі свайго, схаваўся. А Ісаў, брат ягоны, вярнуўся з палявання.
26 І ён таксама прыгатаваў смачную ежу і прынёс бацьку свайму, і сказаў бацьку свайму: «Хай устане бацька мой і паесць маёй дзічыны, каб душа твая дабраславіла мяне».
27 І сказаў яму Ісаак, бацька ягоны: «Хто ты?» І сказаў яму: «Я — першынец твой, сын твой Ісаў; я зрабіў так, як ты мне загадаў».
28 І Ісаак вельмі здзівіўся і сказаў: «Хто гэта паляваў і злавіў і прынёс мне, і я еў усё, перш чым ты прыйшоў, і дабраславіў яго; (і) ён будзе дабраславёны і ўсё нашчадства ягонае навекі?»
29 І сталася, калі Ісаў пачуў словы бацькі свайго Ісаака, што закрычаў вельмі моцным і горкім крыкам і сказаў бацьку свайму: «Дабраславі і мяне, бацька мой!»
30 І сказаў яму: «Брат твой прыйшоў з хітрасцю і забраў тваё дабраславеньне». І сказаў ён: «Цяпер я ведаю, чаму яму імя Якаў: вось, ён ужо два разы мяне замяніў: забраў маё першародства, а цяпер забраў маё дабраславеньне».
31 І сказаў ён: «Ці ж ты не захаваў для мяне дабраславеньня, бацька мой?» І адказаў Ісаак і сказаў Ісаву: «Вось, Я паставіў яго гаспадаром тваім, і ўсіх братоў ягоных аддаў яму ў слугі, і ўмацаваў яго многаю збожжа, віна і алею. Што ж мне цяпер зрабіць табе, сыне мой?»
32 І сказаў Ісаў Ісааку, бацьку свайму: «Ці адно ў цябе дабраславеньне, бацька? Дабраславі і мяне, бацька!»

33 І ўзвысіў Ісаў голас свой і заплакаў. А Ісак адказаў і сказаў яму: «Вось, далёка будзе тваё жыллё ад расы зямной і далёка ад расы нябеснай згары».
34 І мячом тваім будзеш жыць і будзеш служыць брату твайму. І калі ты станеш вялікім і скінеш ярмо ягонае з шыі тваёй, ты зграшыш поўным грахом смерці, і нашчадкі твае будуць вырваныя з-пад неба.
35 І пагражаў Ісаў Якаву за дабраславеньне, якім дабраславіў яго бацька ягоны, і сказаў у сэрцы сваім: «Хай прыйдуць дні плачу па бацьку маім, каб я забіў Якава, брата майго».

РАЗДЗЕЛ 27

1 І пераказалі Рэбецы ў сне словы Ісава, старэйшага сына яе, і Рэбека паслала і паклікала Якава, малодшага сына свайго,
2 і сказаў яму: «Вось, брат твой Ісаў адпомсціць табе і заб'е цябе».
3 Дык вось, сыне мой, паслухайся голасу майго, устань і ўцякай да Лавана, брата майго, у Харан, і пажыві ў яго некалькі дзён, пакуль не сціхне гнеў брата твайго, і ён адхіне ад цябе гнеў свой, і забудзе ўсё, што ты зрабіў; тады я пашлю і вазьму цябе адтуль.
4 Якаў сказаў: «Я не баюся; калі ён хоча забіць мяне, я заб’ю яго».
5 Але яна сказала яму: «Не дазваляй мне за адзін дзень пазбавіцца абодвух маіх сыноў».
6 І сказаў Якаў Рэбецы, маці сваёй: «Вось, ты ведаеш, што бацька мой састарыўся і не бачыць, бо вочы ягоныя прытупіліся, і калі я пакіну яго, гэта будзе зло ў вачах ягоных, бо я пакіну яго і пайду ад цябе, і бацька мой разгневаецца і пракляне мяне. Я не пайду; калі ён пашле мяне, тады я пайду».
7 І сказала Рэбека Якаву: «Я ўвайду і пагавару з ім, і ён адпусціць цябе».
8 І ўвайшла Рэбека і сказала Ісааку: «Я агідная да жыцця свайго з-за дзвюх дачок Хэта, якіх Ісаў узяў сабе за жонак; і калі Якаў возьме жонку з такіх дачок зямлі гэтай, як гэтыя, то навошта мне яшчэ жыць, бо дочкі Ханаанскія — ліхія».
9 І паклікаў Ісаак Якава, і дабраславіў яго, і наказаў яму, і сказаў яму: «Не бяры сабе жонкі з дачок Ханаанскіх;
10 Устань і ідзі ў Месапатамію, у дом Ватуіла, бацькі маці тваёй, і вазьмі сабе жонку адтуль з дачок Лавана, брата маці тваёй.
11 І хай дабраславіць цябе Бог Усемагутны, і хай расце, і хай памножыць цябе, каб ад цябе сталася мноства народаў, і хай дасць табе дабраславеньні бацькі майго Абрагама табе і нашчадкам тваім пасля цябе, каб ты атрымаў у спадчыну зямлю вандравання твайго і ўсю зямлю, якую Бог даў Абрагаму. Ідзі, сыне мой, з мірам.
12 І адпусціў Ісаак Якава, і ён пайшоў у Месапатамію да Лавана, сына Ватуіла Сірыйца, брата Рэбекі, маці Якава.
13 І сталася, калі Якаў устаў, каб ісці ў Месапатамію, што Рэбека засмуцілася па сыне сваім і заплакала.
14 І сказаў Ісаак Рэбецы: «Сястра мая, не плач па Якаву, сыне маім; бо ён адыходзіць у міры і ў міры вернецца».
15 Усявышні Бог абераж яго ад усялякага зла і будзе з ім, бо Ён не пакіне яго ва ўсе дні ягоныя;
16 Бо я ведаю, што шляхі ягоныя будуць дабраславёныя ва ўсім, куды б ён ні пайшоў, пакуль ён не вернецца да нас у міры, і мы не ўбачым яго ў міры.
17 Не бойся за яго, сястра мая, бо ён на праведнай дарозе, і ён чалавек бездакорны, і ён верны і не загіне. Не плач.
18 І суцешыў Ісаак Рэбэку дзеля сына яе Якава і дабраславіў яго.
19 І пайшоў Якаў ад крыніцы Клятвы, каб ісці ў Харан у першы год другога тыдня ў сорак чацвёрты юбілей, і прыйшоў у Луз на гарах, гэта значыць у Вэтыль, у маладзік першага месяца гэтага тыдня, [21:15 раніцы], і прыйшоў на тое месца ўвечары, і павярнуў з дарогі на захад у тую ноч; і спаў там, бо сонца зайшло.
20 І ўзяў ён адзін з камянёў таго месца і паклаў яго сабе ў галавы пад дрэвам, і ішоў адзін, і заснуў.
21 І снілася яму ў тую ноч: вось, лесвіца стаіць на зямлі, а верх яе дасягае неба; і вось, анёлы Гасподнія ўзыходзяць і сыходзяць па ёй; і вось, Гасподзь стаіць на ёй.
22 І сказаў Ён Якаву: «Я — Гасподзь, Бог Абрагама, бацькі твайго, і Бог Ісаака; зямлю, на якой ты спіш, Я дам табе і нашчадкам тваім пасля цябе».
23 І будзе нашчадкаў тваіх, як пыл зямны, і ты памножышся на захад і на ўсход, на поўнач і на поўдзень, і дабраславяцца ў табе і ў нашчадках тваіх усе плямёны народаў.
24 І вось, Я буду з табою і буду ахоўваць цябе ўсюды, куды ты пойдзеш, і вярну цябе ў гэтую зямлю ў міры, бо не пакіну цябе, пакуль не зраблю ўсяго, што Я сказаў табе.
25 Якаў прачнуўся ад сну свайго і сказаў: «Сапраўды, гэтае месца — дом Гасподні, а я не ведаў». І ён спалохаўся і сказаў: «Страшнае гэтае месца, якое — не што іншае, як дом Божы, і гэта — брама нябесная».
26 Якаў устаў рана раніцай, узяў камень, які паклаў сабе пад галаву, і паставіў яго як помнік як знак, і выліў алей на верх яго. І назваў гэтае месца Бэт-Эль, а спачатку імя таго месца было Луз.
27 І даў Якаў абяцанне Госпаду, кажучы: «Калі Гасподзь будзе са мною і абераж мяне ў гэтай дарозе, у якую я іду, і дасць мне хлеб есці і вопратку апрануцца, і я вярнуся ў дом бацькі майго ў міры, дык Гасподзь будзе маім Богам, і гэты камень, які я паставіў як помнік як знак на гэтым месцы, будзе домам Гасподнім, і з усяго, што Ты дасі мне, я дам Табе дзесятую долю, Божа мой».

РАЗДЗЕЛ 28

1 І пайшоў ён у дарогу і прыйшоў у зямлю ўсходнюю да Лавана, брата Рэбекі, і быў у яго, і служыў яму за Рахіль, дачку сваю, адзін тыдзень.
2 І ў першы год трэцяга тыдня [2122 AM] ён сказаў яму: «Дай мне маю жонку, за якую я служыў табе сем гадоў». І Лаван сказаў Якаву: «Я дам табе тваю жонку».
3 І Лаван зрабіў свята, і ўзяў старэйшую дачку сваю Лію, і даў яе Якаву за жонку, і даў ёй Зілпу, служанку

сваю, за служанку; але Якаў не ведаў, бо думаў, што гэта Рахіль.
4 І ўвайшоў ён да яе, і вось, гэта Лія. І разгневаўся Якаў на Лавана і сказаў яму: «Чаму ты так абышоўся са мною? Ці ж не за Рахіль я служыў табе, а не за Лію? Чаму ты крыўдзіў мяне?»
5 Вазьмі дачку тваю, і я пайду, бо ты ўчыніла мне зло. Бо Якаў любіў Рахіль больш за Лію, бо вочы ў Ліі былі слабыя, але выглядам яна была вельмі прыгожая; а ў Рахілі былі прыгожыя вочы і прыгожы і вельмі прыгожы выгляд.
6 І сказаў Лаван Якаву: «У нашай краіне так не робіцца, каб малодшую выдаваць раней за старэйшую». І няправільна так рабіць, бо так загадана і напісана на нябесных скрыжалях, што ніхто не павінен выдаваць малодшую дачку раней за старэйшую; але старэйшую аддаюць першай, а малодшую пасля яе; і чалавека, які гэта робіць, вінавацяць на нябёсах, і няма праведніка, хто робіць гэта, бо гэта зло перад Госпадам.
7 І загадай сынам Ізраілевым, каб яны не рабілі гэтага: хай не бяруць і не аддаюць малодшага, перш чым аддадуць старэйшага, бо гэта вельмі дрэнна.
8 І сказаў Лаван Якаву: «Хай міне сем дзён гэтага свята, і я дам табе Рахіль, каб ты служыў мне яшчэ сем гадоў і пасвіў авечак маіх, як ты рабіў гэта ў папярэдні тыдзень».
9 І ў той дзень, калі прайшло сем дзён свята Ліі, Лаван аддаў Рахіль Якаву, каб той служыў яму яшчэ сем гадоў, а Рахілі аддаў Білгу, сястру Зілпы, за служанку.
10 І служыў ён за Рахіль яшчэ сем гадоў, бо Лія была аддадзена яму задарма.
11 І адчыніў Гасподзь улонне Ліі, і яна зачала і нарадзіла Якаву сына, і ён назваў яго Рувім, у чатырнаццаты дзень дзявятага месяца, у першы год трэцяга тыдня. [2122 AM]
12 Але ўлонне Рахілі было замкнёнае, бо Гасподзь бачыў, што Лія ненавідзеная, а Рахіль каханая.
13 І зноў Якаў увайшоў да Ліі, і яна зачала, і нарадзіла Якаву другога сына, і ён назваў яго імям Сімяон, дваццаць першага дня дзесятага месяца, і ў трэці год гэтага тыдня. [2124 AM]
14 І зноў Якаў увайшоў да Ліі, і яна зачала і нарадзіла яму трэцяга сына, і ён назваў яго імям Левій, у маладзік першага месяца, у шосты год гэтага тыдня. [2127 AM]
15 І зноў увайшоў да яе Якаў, і яна зачала, і нарадзіла яму чацвёртага сына, і ён назваў яго імям Юда, у пятнаццаты дзень трэцяга месяца, у першы год чацвёртага тыдня. [2129 AM]
16 І з-за ўсяго гэтага Рахіль пазайздросціла Ліі, бо яна не нараджала, і сказала Якаву: «Дай мне дзяцей». А Якаў сказаў: «Ці ж Я не даў табе пладоў улоння твайго? Ці ж Я пакінуў цябе?»
17 І ўбачыла Рахіль, што Лія нарадзіла Якаву чатырох сыноў: Рувіма, Сімяона, Левія і Юду, і сказала яму: «Увайдзі да маёй служанкі Валы, і яна зачне і народзіць мне сына». (І дала яму Валу, сваю служанку, за жонку).
18 І ён увайшоў да яе, і яна зачала і нарадзіла яму сына, і ён назваў яго Дан, у дзявяты дзень шостага месяца, у шосты год трэцяга тыдня. [2127 AM]
19 І вярнуўся Якаў да Білгі другі раз, і яна зачала, і нарадзіла Якаву яшчэ аднаго сына, і Рахіль назвала яго імям Нэфталі, пятага дня сёмага месяца, на другі год чацвёртага тыдня. [2130 AM]
20 І ўбачыла Лія, што яна зрабілася бясплоднай і не нараджае, і пазайздросціла Рахілі, і дала таксама сваю служанку Зілпу за жонку Якаву. І зачала яна, і нарадзіла сына, і назвала яго імя Гад, дванаццатага дня восьмага месяца, на трэці год чацвёртага тыдня. [2131 AM]
21 І ён зноў увайшоў да яе, і яна зачала і нарадзіла яму другога сына, і Лія назвала яго Асір, у другі дзень адзінаццатага месяца, у пяты год чацвёртага тыдня. [2133 AM]
22 І ўвайшоў Якаў да Ліі, і яна зачала і нарадзіла сына, і назвала яго Ісахар у чацвёрты дзень пятага месяца, у чацвёрты год чацвёртага тыдня,[2132 AM], і аддала яго карміцельцы.
23 І Якаў зноў увайшоў да яе, і яна зачала і нарадзіла дваіх (дзяцей), сына і дачку, і назвала імя сыну Завулон, а дачцэ Дзіна, у сёмы дзень сёмага месяца, у шосты год чацвёртага тыдня. [2134 AM]
24 І Гасподзь быў міласэрны да Рахілі і адчыніў яе ўлонне, і яна зачала і нарадзіла сына, і назвала яго імем Іосіф, у маладзік чацвёртага месяца, у шосты год гэтага чацвёртага тыдня. [2134 AM]
25 А ў дні, калі нарадзіўся Язэп, Якаў сказаў Лавану: «Дай мне жонак маіх і сыноў маіх, і я пайду да бацькі майго Ісаака, і я зладжу сабе дом; бо я скончыў гады, якія служыў табе за дзвюх дачок тваіх, і пайду ў дом бацькі майго».
26 І сказаў Лаван Якаву: «Заставайся ў мяне за сваю плату, і пасві мне зноў мае статкі, і вазьмі сваю плату».
27 І яны змовіліся паміж сабой, каб ён плаціў яму заробак з ягнят і казлянят, якія народзяцца чорнымі, плямістымі і белымі.
28 І ўсе авечкі нараджалі плямістых, плямістых і чорных, з рознымі плямамі, і яны зноў нараджалі ягнят, падобных да сябе; і ўсе плямістыя былі Якававы, а тыя, што не былі, былі Лаванавыя.
29 І маёмасць Якава вельмі памножылася, і ў яго з'явіліся валы і авечкі, і аслы і вярблюды, і слугі і служанкі.
30 І Лаван і сыны ягоныя пазайздросцілі Якаву, і Лаван забраў у яго авечак, і сачыў за ім са злым намерам.

РАЗДЗЕЛ 29

1 Калі Рахіль нарадзіла Язэпа, Лаван пайшоў стрыгчы авечак сваіх, бо яны былі ад яго далёка, на тры дні дарогі.
2 І ўбачыў Якаў, што Лаван ідзе стрыгчы сваіх авечак, і паклікаў Якаў Лію і Рахіль, і сказаў ім ветліва, каб яны пайшлі з ім у зямлю Ханаанскую.
3 Ён расказаў ім, што бачыў усё ў сне, усё, што Ён казаў яму, каб ён вярнуўся ў дом бацькі свайго. А яны сказалі: «Куды б ты ні пайшоў, мы пойдзем з табою».
4 І дабраславіў Якаў Бога Ісаака, бацькі свайго, і Бога Абрагама, бацькі свайго; і ўстаў, і сеў на жонак сваіх і дзяцей сваіх, і ўзяў усю маёмасць сваю, і перайшоў

раку, і прыйшоў у зямлю Галаадскую; і ўтаіў Якаў намер свой ад Лавана і не сказаў яму.
5 І ў сёмы год чацвёртага тыдня Якаў павярнуўся (тварам сваім) да Галаада ў першы месяц, у дваццаць першы дзень яго. [2135 АМ] І Лаван пагнаўся за ім, і дагнаў Якава на гары Галаад у трэці месяц, у трынаццаты дзень яго.
6 І не дазволіў яму Гасподзь зрабіць Якаву ліха, бо Ён з'явіўся яму ў сне ўначы, і Лаван гаварыў з Якавам.
7 А на пятнаццаты дзень тых дзён Якаў зрабіў гасьціну для Лавана і для ўсіх, хто прыйшоў з ім, і прысягнуў Якаў Лавану ў той дзень, і Лаван таксама Якаву, што ніхто з іх не пераходзіць з гары Галаад да другой са злым намерам.
8 І зрабіў там курган для сведкі; таму і назвалі тое месца: «Куга сведкі», ад гэтай кургану.
9 Але раней зямлю Гілеадскую называлі зямлёй Рэфаімаў, бо гэта была зямля Рэфаімаў, і там нарадзіліся Рэфаімы, волаты, рост якіх быў дзесяць, дзевяць, восем і нават сем локцяў.
10 І жылі яны ад зямлі сыноў Амонавых да гары Хермон, а цэнтрамі іх царства былі Карнаім, Аштарот, Эдрэя, Місур і Беон.
11 І Гасподзь знішчыў іх за ліхасць іхніх учынкаў, бо яны былі вельмі злыя, і замест іх пасяліліся Амарэі, бязбожныя і грэшныя, і няма сёньня народу, які б цалкам выканаў усе іхнія грахі, і ім няма больш часу жыць на зямлі.
12 І адпусціў Якаў Лавана, і той пайшоў у Месапатамію, зямлю Усходнюю, а Якаў вярнуўся ў зямлю Галаадскую.
13 І перайшоў ён Явок у дзявятым месяцы, у адзінаццаты дзень месяца. І ў той дзень прыйшоў да яго Ісаў, брат ягоны, і памірыўся з ім, і пайшоў ад яго ў зямлю Сэір. А Якаў жыў у намётах.
14 І ў першы год пятага тыдня гэтага юбілею [2136 АМ] ён перайшоў Ярдан і пасяліўся за Ярданам, і пасвіў авечак сваіх ад мора Кучы да Бэт-Шана і да Дотана і да лесу Акрабім.
15 І паслаў ён бацьку свайму Ісааку ўсю сваю маёмасць, вопратку, ежу, мяса і напоі, малако, масла, сыр і фінікі з даліны.
16 І маці сваёй Рэбецы таксама чатыры разы на год, паміж месяцамі, паміж араньёй і жніўнёй, і паміж восенню і дажджом, і паміж зімой і вясной, да вежы Абрагама.
17 Бо Ісаак вярнуўся ад крыніцы Клятвы і ўзышоў на вежу Абрагама, бацькі свайго, і жыў там асобна ад сына свайго Ісава.
18 Бо ў тыя дні, калі Якаў пайшоў у Месапатамію, Ісаў узяў сабе за жонку Махалафу, дачку Ізмаіла, і сабраў усе статкі бацькі свайго і жонак сваіх, і пайшоў, і пасяліўся на гары Сэір, і пакінуў Ісаака, бацьку свайго, аднаго каля крыніцы Клятвы.
19 І выйшаў Ісаак ад крыніцы Клятвы і пасяліўся ў вежы Абрагама, бацькі свайго, на гарах Хэўрона,
20 І пасылаў туды Якаў усё, што пасылаў час ад часу бацьку свайму і маці сваёй, усё, што ім было патрэбна, і яны дабраслаўлялі Якава ўсім сэрцам сваім і ўсёй душой сваёй.

РАЗДЗЕЛ 30

1 І ў першы год шостага тыдня [2143 раніцы] ён мірна пайшоў у Салем, на ўсход ад Сіхема, у чацвёртым месяцы.
2 І завялі там Дзіну, дачку Якава, у дом Сіхема, сына Хамора Хівіяніна, князя той зямлі, і ён пераспаў з ёю і апаганіў яе. А яна была маленькая дзяўчынка, дванаццаці гадоў.
3 І прасіў ён бацьку свайго і братоў яе, каб яна была яму за жонку. І Якаў і сыны ягоныя разгневаліся на жыхароў Сіхема, бо яны зняважылі Дзіну, сястру іхнюю, і гаварылі з імі са злым намерам, і абыходзіліся з імі падманліва і падманвалі іх.
4 І прыйшлі Сімяон і Левій нечакана ў Сіхем і ўчынілі суд над усімі жыхарамі Сіхема, і забілі ўсіх людзей, якіх знайшлі ў ім, і не пакінулі ў ім ніводнага, хто б ацалеў; усіх яны забілі ў пакутах за тое, што зняславілі сястру іхнюю Дзіну.
5 І няхай больш не будзе так, каб дачка Ізраіля была апаганена, бо на небе вызначаны ім суд: усіх жыхароў Сіхема вынішчыць мячом за тое, што яны ўчынілі сорам Ізраілю.
6 І аддаў іх Гасподзь у рукі сыноў Якава, каб яны вынішчылі іх мячом і ўчынілі над імі суд, і каб больш не рабілася так у Ізраілі, каб апаганьвалі дзеву Ізраілевую.
7 І калі хто ў Ізраілі захоча аддаць дачку сваю альбо сястру сваю за чалавека з племя язычнікаў, дык ён павінен памёрці і пабіць яго камянямі, бо ён зрабіў ганьбу ў Ізраілі; а жанчыну спаляць агнём, бо яна зняславіла імя дому бацькі свайго, і яна будзе выкаранена з Ізраіля.
8 І няхай не знойдзецца ў Ізраілі распусніца і ніякая нячыстасць ва ўсе дні пакаленняў зямлі, бо Ізраіль святыня Госпаду, і кожны чалавек, які апаганіў (яго), памрэ; паб'юць яго камянямі.
9 Бо так было загадана і напісана на нябесных скрыжалях адносна ўсяго нашчадка Ізраіля: хто апаганіць (яго), той абавязкова памрэ і будзе пабіты камянямі.
10 І ў гэтым законе няма абмежавання дзён, ні адпушчэння, ні адкуплення; але чалавек, які апаганіў сваю дачку, будзе выкаранены сярод усяго Ізраіля, бо ён даў сваё нашчадства Малоху і рабіў бязбожна, каб апаганіць яго.
11 А ты, Майсей, загадай сынам Ізраілевым і нагавары іх не аддаваць сваіх дачок язычнікам і не браць за сваіх сыноў дачок язычнікаў, бо гэта агідна перад Госпадам.
12 Дзеля гэтага Я апісаў табе словамі Закона ўсе ўчынкі Сіхемаў, якія яны зрабілі супраць Дзіны, і як казалі сыны Якава, кажучы: «Мы не аддамо дачкі нашай чалавеку неабрэзанаму, бо гэта было б для нас ганьбай».
13 І гэта ганьба для Ізраіля, для тых, хто жыве, і для тых, хто бярэ дачок язычнікаў; бо гэта нячыста і агідна для Ізраіля.
14 І Ізраіль не будзе вызвалены ад гэтай нечысці, калі будзе мець жонку з дачок язычнікаў, альбо калі аддасць якую-небудзь са сваіх дачок чалавеку з язычнікаў.

15 Бо будзе пошасць за пошасцю, і праклён за праклёнам, і ўсялякі суд, пошасць і праклён прыйдуць на яго; калі ён зробіць гэта, альбо закрые вочы свае ад тых, хто чыніць нячыстасць, альбо тых, хто апаганьвае святыню Госпада, альбо тых, хто апаганьвае святое імя Ягонае, (тады) увесь народ разам будзе асуджаны за ўсю нячыстасць і апаганьванне гэтага чалавека.
16 І не будуць зважаць на асобы, і не будуць прымаць з яго рук пладоў, ахвяр і цэласпаленняў, і тлушчу, ані салодкага водару, каб прыняць яго. Так будзе з кожным мужчынам і жанчынай у Ізраілі, хто апаганьвае святыню.
17 Дзеля гэтага Я загадаў табе, кажучы: «Сведчы гэтаму сведчанню Ізраілю: паглядзі, як здарылася з Сіхемлянамі і іх сынамі, як яны былі аддадзены ў рукі двух сыноў Якава, і яны забілі іх пад катаваннямі, і гэта было (залічана) ім у праведнасць, і гэта напісана ім у праведнасць».
18 І нашчадкі Левія былі выбраны для святарства і для таго, каб яны былі левітамі, каб служыць перад Госпадам, як і мы, няспынна, і каб Леві і сыны ягоныя былі дабраславёныя навекі, бо ён быў руплівы ў тым, каб чыніць праўду, суд і помсту ўсім, хто паўстаў супраць Ізраіля.
19 І таму яны напісалі на нябесных скрыжалях, як сведчанне Ягонай ласкі, благаслаўленне і праведнасць перад Богам усіх:
20 І мы памятаем праведнасць, якую чалавек выконваў у сваім жыцці, ва ўсе поры года; пакуль тысяча пакаленняў не запішуць яе, і яна дойдзе да яго і да яго нашчадкаў пасля яго, і ён быў запісаны на нябесных скрыжалях як сябар і праведнік.
21 Усё гэтае апавяданне я напісаў для цябе і загадаў табе сказаць сынам Ізраілевым, каб яны не грашылі, не парушалі пастановаў і не парушалі запавету, які быў ім устаноўлены, (але) каб яны выконвалі яго і былі запісаны як сябры.
22 Але калі яны будуць беззаконныя і будуць чыніць нячыстасць ва ўсім, то яны будуць запісаныя на нябесных скрыжалях як праціўнікі, і будуць вынішчаны з кнігі жыцця, і будуць запісаны ў кнізе тых, хто будзе вынішчаны, і з тымі, хто будзе выкаранены з зямлі.
23 І ў той дзень, калі сыны Якава забілі Сіхема, на нябёсах было запісана ім на карысць, што яны здзейснілі праведнасць і праўду і помсту над грэшнікамі, і гэта было напісана на дабраславеньне.
24 І вывелі яны Дзіну, сястру сваю, з дому Сіхема, і ўзялі ў палон усё, што было ў Сіхеме, авечак іхніх, і валоў іхніх, і аслоў іхніх, і ўсю маёмасць іхнюю, і ўсе статкі іхнія, і прывялі ўсё да Якава, бацькі іхняга.
25 І ён дакараў іх за тое, што яны знішчылі горад мечам, бо баяўся жыхароў той зямлі, Хананейцаў і Пэрэзеяў.
26 І страх Гасподні ахапіў усе гарады вакол Сіхема, і яны не ўсталі праследваць сыноў Якава, бо напаў на іх жах.

РАЗДЗЕЛ 31

1 І ў маладзік таго месяца Якаў сказаў усім людзям дому свайго, кажучы: «Ачысціцеся і пераапраніцеся, і ўстанем і пойдзем у Вэтыль, дзе я даў абяцанне Яму ў той дзень, калі ўцёк ад аблічча майго брата Ісава, бо ён быў са мною і прывёў мяне ў гэтую зямлю ў міры, і вы адкіньце чужых багоў, якія сярод вас».
2 І яны пакінулі чужых багоў, і тое, што было ў іхніх вушах і на іхніх шыях, і ідалаў, якіх Рахіль украла ў Лавана, бацькі свайго, яна цалкам аддала Якаву. А ён спаліў іх, разбіў на кавалкі і знішчыў іх, і схаваў іх пад дубам, які ў зямлі Сіхемскай.
3 І пайшоў ён у сёмы месяц, на маладзік, у Бэтэль, і пабудаваў ахвярнік на тым месцы, дзе спаў, і паставіў там помнік, і паслаў да бацькі свайго Ісаака, каб ён прыйшоў да яго на ахвяру, і да маці сваёй Рэбекі.
4 І сказаў Ісаак: «Хай прыйдзе сын мой Якаў, і няхай я пабачу яго, перш чым памру».
5 І пайшоў Якаў да бацькі свайго Ісаака і да маці сваёй Рэбекі, у дом Абрагама, бацькі свайго, і ўзяў з сабой двух сыноў сваіх, Левія і Юду, і прыйшоў да бацькі свайго Ісаака і да маці сваёй Рэбекі.
6 І выйшла Рэбека з вежы да яе, каб пацалаваць Якава і абняць яго; бо ажыла яна, калі пачула: «Вось, сын твой Якаў ідзе». І пацалавала яго.
7 І ўбачыла яна двух ягоных сыноў, і пазнала іх, і сказала яму: «Гэта твае сыны, сыне мой?» І абняла іх, і пацалавала, і дабраславіла іх, кажучы: «У вас праславіцца нашчадак Абрагама, і вы будзеце дабраславеннем на зямлі».
8 І ўвайшоў Якаў да Ісаака, бацькі свайго, у пакой, дзе той спаў, і два сыны ягоныя былі з ім. І ўзяў ён бацьку свайго за руку, і нахіліўся, і пацалаваў яго. Ісаак прытуліўся да шыі Якава, сына свайго, і плакаў на шыі ягонай.
9 І цемра пакінула вочы Ісаака, і ён убачыў двух сыноў Якава, Левія і Юду, і сказаў: «Ці гэта твае сыны, сыне мой? Бо яны падобныя да цябе».
10 І сказаў ён яму, што яны сапраўды яго сыны: «І ты сапраўды бачыў, што яны сапраўды мае сыны».
11 І яны падышлі да яго, і ён павярнуўся, пацалаваў іх і абняў іх абодвух разам.
12 І сышоў дух пароцтва ў вусны ягоныя, і ён узяў Левія за правую руку, а Юду за левую.
13 І ён звярнуўся спачатку да Левія і пачаў дабраслаўляць яго першым, і сказаў яму: Няхай Бог усіх, Сам Гасподзь усіх вякоў, дабраславіць цябе і дзяцей тваіх ва ўсе вякі.
14 І хай дасць Гасподзь табе і нашчадкам тваім веліч і вялікую славу, і хай прывядзе цябе і нашчадкаў тваіх з усялякай плоці да Яго, каб служыць у Ягонай святыні, як анёлы аблічча і як святыя. (Гэтак жа) як яны, нашчадкі сыноў тваіх будуць у славе і велічы і святасці, і хай Ён зробіць іх вялікімі на ўсе вякі.
15 І яны будуць судзьдзямі і князямі, і правадырамі ўсяго племя сыноў Якава; яны будуць гаварыць слова Гасподняе ў праўдзе і будуць судзіць усе суды Ягоныя ў праўдзе. І яны будуць абвяшчаць шляхі Мае Якаву і сцежкі Мае Ізраілю. Дабраславеньне Гасподняе будзе дадзена ў вусны іхнія, каб дабраславіць усё племя каханага.

16 Маці твая назвала цябе Левіем, і справядліва назвала цябе імем: ты далучышся да Госпада і будзеш сябрам усіх сыноў Якава; хай стол Ягоны будзе тваім, і есці яго ты і сыны твае; і хай стол твой будзе поўны ва ўсе пакаленні, і ежа твая не перастане ва ўсе пакаленні.
17 І хай падаюць перад табою ўсе, хто ненавідзіць цябе, і хай выкараняцца і загінуць усе праціўнікі твае; і дабраслаўёны той, хто дабраслаўляе цябе, і праклятыя кожны народ, які праклінае цябе.
18 І сказаў ён Юдзе: «Няхай дасць табе Гасподзь сілу і моц, каб ты растаптаў усіх, хто ненавідзіць цябе; ты будзеш князем, ты і адзін з сыноў тваіх, над сынамі Якава; хай імя тваё і імя сыноў тваіх пойдзе і пройдзе па кожнай зямлі і вобласці; тады народы будуць баяцца перад абліччам тваім, і ўсе народы задрыжаць».
19 У Табе будзе дапамога Якуба, і ў Табе знойдзецца выратаванне Ізраіля.
20 І калі ты сядзеш на троне славы праведнасці Тваёй, будзе вялікі мір для ўсяго нашчадкаў сыноў умілаваных; дабраслаўёны той, хто дабраслаўляе цябе; а ўсе, хто ненавідзіць цябе, прыгнятае цябе і праклінае цябе, будуць выкаранены і знішчаны з зямлі і будуць праклятыя.
21 І, павярнуўшыся, ён зноў пацалаваў яго і абняў яго, і вельмі ўзрадаваўся, бо сапраўды ўбачыў сыноў Якава, сына свайго.
22 І выйшаў ён з-паміж ног ягоных, упаў і пакланіўся яму. І дабраславіў іх, і адпачыў там з Ісаакам, бацькам сваім, у тую ноч. І яны елі і пілі з радасцю.
23 І ўсыпіў двух сыноў Якава, аднаго па правую руку ад сябе, а другога па левую, і гэта залічылася яму ў праведнасць.
24 І Якаў расказаў бацьку свайму ўсё ўначы, як Гасподзь паказаў яму вялікую міласэрнасць і як Ён дапамог яму ва ўсіх ягоных шляхах і абараніў яго ад усялякага зла.
25 І дабраславіў Ісаак Бога бацькі свайго Абрагама, Які не адхіліў Сваёй міласэрнасці і Сваёй праўды ад сыноў Ісаака, раба свайго.
26 А раніцай Якаў расказаў бацьку свайму Ісааку абяцанне, якое даў Госпаду, і віданне, якое бачыў, і што ён пабудаваў ахвярнік, і што ўсё гатова для ахвяры перад Госпадам, як ён абяцаў, і што ён прыйшоў пасадзіць яго на асла.
27 І сказаў Ісаак сыну свайму Якаву: «Я не магу ісці з табою, бо я стары і не магу цярпець дарогі; ідзі, сыне мой, з мірам; мне сёння сто шэсцьдзесят пяць гадоў; я больш не магу ісці; пасадзі маці тваю на асла, і няхай яна пойдзе з табою».
28 І я ведаю, сыне мой, што ты прыйшоў дзеля мяне, і хай будзе дабраславёны гэты дзень, у які ты бачыў мяне жывым, і я таксама бачыў цябе, сыне мой.
29 Няхай табе будзе добра і ты выканаеш абяцанне, якое ты даў; і не адкладай абяцання свайго, бо ты будзеш пакліканы да адказнасці за абяцанне; дык паспяшайся выканаць яго, і няхай будзе задаволены Той, Хто стварыў усё, Каму ты даў абяцанне.
30 І сказаў ён Рэбецы: «Ідзі з Якавам, сынам тваім». І пайшла Рэбека з Якавам, сынам сваім, і Дэвора з ёй, і прыйшлі яны ў Бэтэль.
31 І Якаў успомніў малітву, якою бацька ягоны дабраславіў яго і двух сыноў ягоных, Левія і Юду, і ўзрадаваўся, і дабраславіў Бога бацькоў сваіх, Абрагама і Ісаака.
32 І ён сказаў: «Цяпер я ведаю, што маю вечную надзею, і мае сыны таксама, перад Богам усіх»; і так было прадпісана адносна гэтых дваіх; і яны запісалі гэта як вечнае сведчанне ім на нябесных скрыжалях, як Ісаак дабраславіў іх.

РАЗДЗЕЛ 32

1 І застаўся ён у тую ноч у Вэтылі, і Левію снілася, што яго паставілі і зрабілі святаром Бога Усявышняга, яго і сыноў ягоных навекі; і ён прачнуўся ад сну свайго і дабраславіў Госпада.
2 І ўстаў Якаў раніцай, чатырнаццатага дня гэтага месяца, і даў дзесяціну з усяго, што прыйшло з ім, з людзей і жывёлы, з золата і з усялякага посуду і адзення, даў ён дзесяціну з усяго.
3 І ў тыя дні Рахіль зацяжарыла, сынам сваім Веньямінам. І Якаў палічыў сваіх сыноў ад сябе і вышэй. І Левій выпаў на долю Госпада, і бацька яго апрануў яго ў святарскую вопратку і напоўніў яго рукамі.
4 А пятнаццатага дня гэтага месяца ён прынёс да ахвярніка чатырнаццаць валоў з буйной рагатай жывёлы, дваццаць восем бараноў, сорак дзевяць авечак, сем ягнят і дваццаць адно казляня на цэласпаленне на ахвярніку, на прыемны водар перад Богам.
5 Гэта была ягоная ахвяра паводле абяцання, якое ён даў, што дасць дзясятую частку, з іх ахвяраваннямі пладамі і іх ахвяраваннямі выліваннем.
6 І калі агонь знішчыў яго, ён закадзіў кадзіла на агні над агнём, і ў ахвяру падзякі двух валоў і чатырох бараноў і чатырох авечак, чатырох казлоў і двух аднагадовых авечак і двух казлянят; і так ён рабіў штодня сем дзён.
7 І ён і ўсе сыны ягоныя і людзі ягоныя елі (гэта) з радасцю там сем дзён, і благаслаўлялі і дзякавалі Госпаду, Які вызваліў яго з усіх ягоных пакут і даў яму абяцанне.
8 І ён аддаў дзесяціну з усіх чыстых жывёл і прынёс ахвяру цэласпалення, а нячыстых жывёл не аддаў сыну свайму Левію, і аддаў яму ўсе душы людзей.
9 І Левій выконваў святарскую службу ў Вэтылі перад Якавам, бацькам сваім, перад дзесяццю сваімі братамі, і быў там святаром. І даў Якаў абяцанне сваё; і ён зноў аддаў дзесяціну Госпаду і асвяціў яе, і яна стала святой для Яго.
10 І таму на нябесных скрыжалях усталяваны закон для тых, хто збірае дзесяціну, каб есці дзесяціну перад Госпадам год за годам у месцы, дзе выбрана, каб там знаходзілася імя Ягонае, і гэтаму закону няма мяжы дзён назаўжды.
11 Гэты загад напісаны для таго, каб ён выконваўся год за годам, спажываючы другую дзесяціну перад Госпадам у тым месцы, дзе яна была выбрана, і каб нічога не заставалася ад яе з гэтага года да наступнага года.

12 Бо ў свой год насенне будзе з'ядацца да дзён збору насення таго года, і віно да дзён віна, і алей да дзён яго пары.
13 А ўсё, што застанецца ад яго і састарэе, хай лічыцца апаганеным: хай будзе спалена агнём, бо яно нячыстае.
14 І няхай яны ядуць яго разам у святыні і не дазваляюць яму старэць.
15 І ўся дзесяціна з валоў і авечак будзе святой для Госпада і будзе належаць святарам Ягоным, і яны будуць есці яе перад Ім год у год; бо так пастаўлена і выгравіравана адносна дзесяціны на нябесных скрыжалях.
16 І наступнай ночы, дваццаць другога дня гэтага месяца, Якаў вырашыў пабудаваць тое месца, і абнесці двор сцяной, і асвяціць яго, і зрабіць яго святым навекі, для сябе і для сваіх дзяцей пасля яго.
17 І з'явіўся яму Гасподзь уначы, і дабраславіў яго, і сказаў яму: «Не Якаў будзе імя тваё, а Ізраіль назавуць імя тваё».
18 І зноў сказаў яму: «Я — Гасподзь, Які стварыў неба і зямлю, і памножу цябе і вельмі памножу цябе, і цары выйдуць з цябе, і яны будуць судзіць усюды, куды ступіла нага сыноў чалавечых».
19 І дам нашчадкам тваім усю зямлю пад небам, і яны будуць судзіць усе народы паводле сваіх жаданняў, і пасля таго яны атрымаюць у валоданне ўсю зямлю і атрымаюць яе ў спадчыну навекі.
20 І, скончыўшы гаварыць з Ім, Ён адышоў ад Яго. А Якаў глядзеў, пакуль Ён не ўзнёсся на неба.
21 І ўбачыў ён у начным відзенні, і вось, анёл сышоў з неба з сямю скрыжамі ў руках сваіх, і ён даў іх Якаву, і той прачытаў іх, і ведаў усё, што напісана на іх, што павінна было здарыцца з ім і сынамі ягонымі ва ўсе вякі.
22 І паказаў яму ўсё, што было напісана на скрыжалях, і сказаў яму: «Не будуй гэтага месца і не рабі з яго вечнай святыні і не жыві тут, бо гэта не тое месца. Ідзі ў дом Абрагама, бацькі твайго, і жыві з Ісаакам, бацькам тваім, да дня смерці бацькі твайго».
23 Бо ў Егіпце ты памрэш у міры, і ў гэтай зямлі ты будзеш пахаваны з пашанай у магіле бацькоў тваіх з Абрагамам і Ісаакам.
24 Не бойся, бо як ты бачыў і чытаў, так і будзе; і запішы ўсё, як ты бачыў і чытаў.
25 І сказаў Якаў: «Госпадзе, як я магу ўспомніць усё, што я чытаў і бачыў?» І сказаў яму: «Я ўсё табе ўспомню».
26 І ён адышоў ад яго, і прачнуўся ад сну свайго, і ўспомніў усё, што чытаў і бачыў, і запісаў усе словы, якія чытаў і бачыў.
27 І ён святкаваў там яшчэ адзін дзень і прынёс у той дзень ахвяры, як і ў папярэднія дні, і назваў яго Дадатак, бо гэты дзень быў дададзены, а папярэднія дні ён назваў Святам.
28 І так было абвешчана, што гэта павінна быць, і гэта напісана на нябесных скрыжалях: таму яму было адкрыта святкаваць гэта і дадаць гэта да сямі дзён свята.
29 І назвалі яго «Дадатак», бо ён быў запісаны сярод святочных дзён, паводле колькасці дзён года.
30 І ўначы, на дваццаць трэцяе чысло гэтага месяца, памерла Дэвора, карміцелька Рэбекі, і пахавалі яе пад горадам пад дубам ракі. І назвалі гэтае месца: «Рака Дэворы», а дуб: «Дуб плачу Дэворы».
31 І пайшла Рэбека і вярнулася ў дом свой да Ісаака, бацькі свайго. А Якаў паслаў праз яе бараноў, авечак і казлоў, каб яна прыгатавала бацьку ягонаму ежу, якую ён хацеў.
32 І пайшоў ён за маці сваёй, пакуль не прыйшоў у зямлю Кабратана, і пасяліўся там.
33 І Рахіль нарадзіла сына ўначы і назвала яго: «Сын гора майго», бо яна пакутавала пры родах; але бацька назваў яго імем Веньямін, адзінаццатага дня восьмага месяца, першага дня шостага тыдня гэтага юбілею. [2143 AM]
34 І памерла там Рахіль, і пахавалі яе ў зямлі Эфрафскай, гэта значыць Віфлеем. І Якаў пабудаваў помнік на магіле Рахілі, на дарозе над магілай яе.

РАЗДЗЕЛ 33

1 Якаў пайшоў і пасяліўся на поўдзень ад Магдаладрэфа. І пайшоў да бацькі свайго Ісаака, сам і жонка ягоная Лія, у маладзік дзесятага месяца.
2 І ўбачыў Рувім Білгу, служанку Рахілі, наложніцу бацькі свайго, што купалася ў вадзе ў таемным месцы, і пакахаў яе.
3 І схаваўся ён уначы, і ўвайшоў у дом Білгі, і знайшоў яе, якая спала адну на ложку ў сваім доме.
4 І ён спаў з ёй. Яна прачнулася і ўбачыла, што Рувім ляжыць з ёй у ложку. Яна адкрыла край покрыва свайго, схапіла яго і закрычала, і пазнала, што гэта Рувім.
5 І яна пасаромелася яго, і адпусціла руку сваю, і ён уцёк.
6 І яна вельмі шкадавала з-за гэтага і нікому пра гэта не расказала.
7 І вярнуўся Якаў і пачаў шукаць яе. Яна сказала яму: «Я не чыстая дзеля цябе, бо я апаганілася перад табою; бо Рувім апаганіў мяне і спаў са мною ўначы, і я спала, і не заўважыла, пакуль ён не адкрыў край маёй вопраткі і не спаў са мною».
8 І Якаў вельмі разгневаўся на Рувіма за тое, што той пераспаў з Валай, за тое, што той адкрыў край вопраткі бацькі ягонага.
9 І Якаў больш не набліжаўся да яе, бо Рувім апаганіў яе. А хто адкрывае край вопраткі бацькі свайго, той вельмі бязбожны, бо ён агідны перад Госпадам.
10 Дзеля гэтага напісана і загадана на нябесных скрыжалях, што чалавек не павінен ляжаць з жонкай бацькі свайго і не павінен адкрываць пола вопраткі бацькі свайго, бо гэта нячыстае: яны павінны памрэць разам, чалавек, які ляжа з жонкай бацькі свайго, і жанчына таксама, бо яны зрабілі нячыстасць на зямлі.
11 І не будзе нічога нячыстага перад Богам нашым у народзе, які Ён выбраў сабе ў валоданне.
12 І зноў напісана другі раз: «Праклятый той, хто ляжа з жонкай бацькі свайго, бо ён адкрыў сорам бацькі свайго». І ўсе святыя Гасподнія сказалі: «Няхай будзе так, няхай будзе так».

13 І ты, Майсей, загадай сынам Ізраілевым, каб яны выконвалі гэтае слова, бо гэта кара смерцю, і гэта нячыста, і няма вечнага адкуплення для чалавека, які зрабіў гэта; але ён павінен быць пакараны смерцю і забіты, і пабіты камянямі, і выкаранены з народу Бога нашага.
14 Бо нікому ў Ізраілі, хто робіць гэта, не дазволена заставацца жывым ніводнага дня на зямлі, бо ён агідны і нячысты.
15 І хай не кажуць: Рувіму было дадзена жыццё і дараванне пасля таго, як ён пераспаў з наложніцай бацькі свайго, і ёй таксама, хоць у яе быў муж, і муж яе, Якаў, бацька ягоны, быў яшчэ жывы.
16 Бо да таго часу не былі адкрытыя пастанова, суд і закон у поўнай сваёй паўнаце для ўсіх, але ў твае дні (ён быў адкрыты) як закон пораў і дзён, і вечны закон для вечных пакаленняў.
17 І гэтаму закону няма канца дзён, і няма адкуплення за яго, але яны абодва павінны быць выкаранены сярод народа: у той дзень, калі яны ўчынілі яго, яны павінны забіць іх.
18 І ты, Майсей, напішы гэта для Ізраіля, каб яны выконвалі гэта і рабілі паводле гэтых слоў, і не ўчынялі граху смяротнага, бо Гасподзь, Бог наш, — Суддзя, які не зважае на асобы і не прымае дароў.
19 І абвясці ім гэтыя словы запавету, каб яны чулі і выконвалі іх, і сцерагліся іх, каб не былі знішчаны і выкаранены з зямлі, бо нячыстасць і агіда, і апаганьванне і брыдота — усе тыя, хто робіць гэта на зямлі перад Богам нашым.
20 І няма большага граху, чым распуста, якую яны чыняць на зямлі; бо Ізраіль — народ святы для Госпада Бога свайго, і народ спадчыны, і народ святарскі і царскі, і ўласнасць Ягоная; і сярод святога народа не павінна з'явіцца такая нечысць.
21 А ў трэці год гэтага шостага тыдня [21:45 раніцы] Якаў і ўсе яго сыны пайшлі і пасяліліся ў доме Абрагама, побач з Ісаакам, яго бацькам, і Рэбекай, яго маці.
22 І вось імёны сыноў Якава: першынец Рувім, Сімяон, Левій, Юда, Ісахар, Завулон, сыны Ліі; і сыны Рахілі: Іосіф і Веньямін; і сыны Білгі: Дан і Нэфталі; і сыны Зілпы: Гад і Асір; і Дзіна, дачка Ліі, адзіная дачка Якава.
23 І яны прыйшлі і пакланіліся Ісааку і Рэбецы, і, убачыўшы іх, дабраславілі Якава і ўсіх сыноў ягоных. Ісаак вельмі ўзрадаваўся, бо ўбачыў сыноў Якава, малодшага сына свайго, і дабраславіў іх.

РАЗДЗЕЛ 34

1 А ў шосты год гэтага тыдня гэтага сорак чацвёртага юбілею [2148 АМ] Якаў паслаў сваіх сыноў пасвіць авечак і сваіх слуг з імі на пашы Сіхемскія.
2 І сем цароў Амарэйскіх сабраліся супраць іх, каб забіць іх, схаваўшыся пад дрэвамі і забраўшы іх статак як здабычу.
3 Якаў, Левій, Юда і Іосіф былі ў доме з Ісаакам, бацькам сваім; бо ягоны быў засмучаны духам, і яны не маглі пакінуць яго; а Веньямін быў малодшым, і таму застаўся з бацькам сваім.
4 І прыйшлі цар(ы) Тафу і цар(ы) Арэсы, і цар(ы) Серагана, і цар(ы) Села, і цар(ы) Гааса, і цар Бэторона, і цар Маанісакіра, і ўсе тыя, хто жыве ў гэтых гарах (і) хто жыве ў лясах у зямлі Ханаанскай.
5 І абвясцілі яны Якаву, кажучы: «Вось, цары Амарэйскія акружылі сыноў тваіх і абрабавалі іх статкі».
6 І ён выйшаў з дому свайго, ён і тры сыны ягоныя, і ўсе слугі бацькі ягонага, і слугі ягоныя, і пайшоў супраць іх з шасцю тысячамі ўзброеных мечамі чалавек.
7 І ён забіў іх на пашах Сіхемскіх, і праследваў тых, хто ўцёк, і забіў іх вастрыём мяча, і забіў Арэсу, і Тафу, і Сарэгана, і Сэла, і Аманісакіра, і Гагааса, і вярнуў статкі ягоныя.
8 І ён узяў над імі верх і наклаў на іх даніну, каб яны плацілі яму даніну, пяць месцаў пладоў іх зямлі, і пабудаваў ён Робел і Тамнатарэс.
9 І вярнуўся ён у міры і заключыў з імі мір, і яны сталі ягонымі рабамі да таго дня, пакуль ён і сыны ягоныя не пайшлі ў Егіпет.
10 А ў сёмы год гэтага тыдня [21:49 раніцы] ён паслаў Язэпа з дому свайго ў зямлю Сіхемскую даведацца пра дабрабыт сваіх братоў, і ён знайшоў іх у зямлі Датан.
11 І яны абышліся з ім вераломна і склалі змову супраць яго, каб забіць яго, але, перадумаўшы, прадалі яго ізмаільцянскім купцам, і тыя завялі яго ў Егіпет, і прадалі яго Патыфару, еўнуху фараона, начальніку кухараў, святару горада Элева.
12 І закалолі сыны Якава казьляня, і абмакнулі вопратку Язэпа ў кроў, і паслалі яе Якаву, бацьку свайму, дзесятага дня сёмага месяца.
13 І ён плакаў усю ноч, бо прынеслі яму гэта ўвечары, і ён захварэў ад плачу па сваёй смерці, і сказаў: «Ліхі звер з'еў Язэпа». І ўсе члены яго дома [плакалі разам з ім у той дзень, і яны] плакалі і галасілі разам з ім увесь той дзень.
14 І ўсталі сыны ягоныя і дачка ягоная, каб суцешыць яго, але ён не хацеў суцешыцца за сына свайго.
15 І пачула таго дня Білха, што Язэп памёр, і памерла, аплакваючы яго, і жыла яна ў Кафратэфе. Таксама памерла і Дзіна, дачка ягоная, пасля таго, як Язэп памёр.
16 І былі гэтыя тры жалобы на Ізраіля ў адным месяцы. І пахавалі Валу насупраць магілы Рахілі, і Дзіну, дачку ягоную, пахавалі там.
17 І аплакваў ён Язэпа адзін год і не пераставаў, бо сказаў: «Дазволь мне сысці ў магілу, аплакваючы сына майго».
18 Дзеля гэтага наказана сынам Ізраілевым, каб яны пакутавалі ў дзесяты дзень сёмага месяца, — у той дзень, калі дайшла да Якава, бацькі ягонага, вестка, якая прымусіла яго плакаць па Язэпу, — каб яны ачышчалі сябе ў той дзень маладым казлом у дзесяты дзень сёмага месяца, адзін раз у год, за свае грахі, бо яны засмуцілі каханне бацькі свайго да Язэпа, сына ягонага.
19 І гэты дзень быў прызначаны, каб яны ў яго аплаквалі свае грахі, і ўсе свае правіны, і ўсе свае памылкі, каб яны маглі ачысціцца ў гэты дзень адзін раз на год.

20 Пасля таго, як Язэп памёр, сыны Якава ўзялі сабе жонак. Імя жонкі Рувіма — Ада; імя жонкі Сімяона — Адлбаа, Хананейка; імя жонкі Левія — Мэлка, з дачок Арамавых, з племя сыноў Тэрахавых; імя жонкі Іуды — Бэтасуіл, Хананейка; імя жонкі Ісахара — Хезака; імя жонкі Завулона — Нііман; імя жонкі Дана — Эгла; імя жонкі Нэфталіма — Расу, з Месапатаміі; імя жонкі Гада — Мака; імя жонкі Ашыра — Іёна; імя жонкі Язэпа — Асэнэта, Егіпцянка; імя жонкі Веньяміна — Іясака.
21 І Сімяон пакаяўся і ўзяў сабе другую жонку з Месапатаміі, як братоў сваіх.

РАЗДЗЕЛ 35

1 І ў першы год першага тыдня сорак пятага юбілею [2157 АМ] Рэбека паклікала Якава, сына свайго, і наказала яму адносна бацьку ягонага і брата ягонага, каб ён шанаваў іх ва ўсе дні жыцця свайго.
2 І сказаў Якаў: «Я зраблю ўсё, што Ты загадаў мне, бо гэта будзе мне гонарам і веліччу і справядлівасцю перад Госпадам, каб я праслаўляў іх».
3 І ты, маці, ведаеш ад майго нараджэння і дагэтуль усе мае ўчынкі і ўсё, што ў маім сэрцы, што я заўсёды думаю пра ўсё добрае.
4 І як жа мне не выканаць гэтага, што Ты мне загадаў, каб шанаваць бацьку майго і брата майго!
5 Скажы мне, маці, якую распусту ты ўва мне ўбачыла, і я адвярнуся ад яе, і будзе нада мной міласэрнасць.
6 І сказала яна яму: «Сыне мой, я не бачыла ў табе за ўсе мае дні ніякага злачынства, а толькі праведныя ўчынкі. Але я скажу табе праўду, сыне мой: я памру ў гэтым годзе і не перажыву гэтага года ў сваім жыцці, бо я бачыла ў сне дзень смерці маёй, што мне не пражыць больш за сто пяцьдзясят пяць гадоў, і вось, я скончыла ўсе дні жыцця майго, якія мне засталося пражыць».
7 І Якаў засмяяўся з слоў маці сваёй, бо маці сказала яму, што яна памрэ; а яна сядзела насупраць яго, поўная сілы сваёй, і не была яна слабая ў сіле сваёй, бо ўваходзіла і выходзіла, і бачыла, і зубы яе былі моцныя, і ніякая хвароба не кранула яе ва ўсе дні жыцця яе.
8 І сказаў ёй Якаў: «Шчаслівы я, маці, калі дні мае наблізяцца да дзён жыцця твайго, і сіла мая застанецца са мной, як сіла твая; і ты не памрэш, бо ты дарэмна жартуеш са мной наконт сваёй смерці».
9 І ўвайшла яна да Ісаака і сказала яму: «Адно прашу ў цябе: прымусь Ісава паклясціся, што ён не зробіць Якаву ліха і не будзе праследваць яго з варожасцю, бо ты ведаеш думкі Ісава, што яны хітрыя з маладосці ягонай, і няма ў ім дабра; бо ён хоча забіць яго пасля тваёй смерці».
10 І ты ведаеш усё, што ён зрабіў з таго дня, як Якаў, брат ягоны, пайшоў у Харан, і да гэтага дня: ён пакінуў нас усім сваім сэрцам і ўчыніў нам зло; ён забраў твае статкі сабе і забраў усю маёмасць тваю ад твару твайго.
11 І калі мы прасілі і малілі Яго аб тым, што належала нам, Ён паступіў як чалавек, які шкадаваў нас.
12 І ён абураны на цябе, бо ты дабраславіў Якава, сына твайго беззаганнага і праведнага; бо ў ім няма зла, а толькі дабро, і з таго часу, як ён прыйшоў з Харана, да гэтага дня ён нічога ў нас не пазбавіў, бо ён заўсёды прыносіць нам усё ў свой час і радуецца ўсім сэрцам, калі мы бярэм з яго рук, і ён дабраслаўляе нас, і не адлучаецца ад нас з таго часу, як ён прыйшоў з Харана, да гэтага дня, і ён заўсёды застаецца з намі дома, шануючы нас.
13 І сказаў ёй Ісаак: «Я таксама ведаю і бачу ўчынкі Якава, які з намі, што ён усім сэрцам сваім шануе нас; але я любіў Ісава раней больш за Якава, бо ён быў першынец; а цяпер я люблю Якава больш за Ісава, бо ён зрабіў шмат ліхіх учынкаў, і няма ў ім праведнасці, бо ўсе яго шляхі — няпраўда і гвалт, [і няма праведнасці вакол яго].»
14 І цяпер сэрца маё трывожыць за ўсе ягоныя ўчынкі, і ні ён, ні нашчадкі ягоныя не будуць выратаваны, бо яны будуць знішчаны з зямлі і выкаранены з-пад нябёсаў, бо ён пакінуў Бога Абрагама і пайшоў за жонкамі ягонымі, за іхняй нячыстасцю і за іхнім бязбожнасцю, ён і дзеці ягоныя.
15 І ты загадваеш мне прымусіць яго паклясціся, што ён не заб'е Якава, брата свайго; нават калі ён паклядзецца, то не стрымае сваёй клятвы і не будзе рабіць дабра, а толькі зло.
16 Але калі ён захоча забіць Якава, брата свайго, дык ён будзе аддадзены ў рукі Якава, і той не ўцячэ ад рук ягоных, [бо сам патрапіць у рукі ягоныя].
17 І не бойся за Якава, бо апекун Якава вялікі, магутны, шанаваны і хвалебнейшы за апекуна Ісава.
18 І паслала Рэбека і паклікала Ісава. Ён прыйшоў да яе. І яна сказала яму: «У мяне ёсць просьба да цябе, сыне мой, і абяцай мне выканаць яе, сыне мой».
19 І сказаў ён: «Я зраблю ўсё, што ты мне скажаш, і не адмоўлю ў тваёй просьбе».
20 І сказала яна яму: «Прашу цябе, каб у дзень маёй смерці ты прыняў мяне і пахаваў побач з Сарай, маці бацькі твайго, і каб ты і Якаў любілі адзін аднаго і не жадалі адзін аднаму зла, а толькі ўзаемную любоў, і (так) вы будзеце паспяховымі, сыны мае, і будзеце шанаванымі сярод зямлі, і ніякі вораг не будзе радавацца за вас, і вы будзеце дабраславеннем і міласэрнасцю ў вачах усіх, хто любіць вас».
21 І сказаў ён: «Я зраблю ўсё, што ты мне сказаў, і пахаваю цябе ў дзень тваёй смерці каля Сары, маці бацькі майго, бо ты хацеў, каб яе косці былі каля тваіх костак».
22 І Якава, брата майго, я палюблю больш за ўсякую плоць, бо ў мяне няма брата на ўсёй зямлі, акрамя яго аднаго; і ў гэтым няма вялікай заслугі для мяне, калі я люблю яго; бо ён мой брат, і мы разам пасеяны ў целе тваім, і разам выйшлі з улоння твайго; і калі я не люблю брата майго, каго я палюблю?
23 І я сам прашу Цябе ўгаварыць Якава за мяне і за маіх сыноў, бо я ведаю, што ён абавязкова будзе царом нада мной і маімі сынамі, бо ў той дзень, калі мой бацька дабраславіў яго, ён зрабіў яго вышэйшым, а мяне ніжэйшым.
24 І клянуся табе, што буду любіць яго і не жадаць яму зла ва ўсе дні жыцця майго, а толькі дабра.
25 І ён пакляўся ёй ва ўсім гэтым. І яна паклікала Якава перад вачыма Ісава і дала яму загад, як казала Ісаву.

26 І сказаў ён: «Я зраблю тваю волю; павер мне, што ад мяне і ад маіх сыноў не пойдзе ніякага зла супраць Ісава, і я не буду першым ні ў чым, акрамя адной любові».
27 І елі і пілі яны, яна і сыны яе ў тую ноч, і памерла яна, тры юбілеі, адзін тыдзень і адзін год, у тую ноч, і два сыны яе, Ісаў і Якаў, пахавалі яе ў падвойнай пячоры побач з Сарай, маці бацькі іхняга.

РАЗДЗЕЛ 36

1 А ў шосты год гэтага тыдня [2162 АМ] Ісаак паклікаў двух сваіх сыноў, Ісава і Якава, і яны прыйшлі да яго, і ён сказаў ім: «Сыны мае, я іду шляхам бацькоў маіх, у вечны дом, дзе бацькі мае».
2 Дык пахавайце мяне каля Абрагама, бацькі майго, у падвойнай пячоры на полі Эфрона Хэтэяніна, дзе Абрагам купіў магілу для пахавання; у магіле, якую я выкапаў сабе, там пахавайце мяне.
3 І вось што загадваю вам, сыны мае, каб вы рабілі праведнасць і ісціну на зямлі, каб Гасподзь здзейсніў над вамі ўсё, што Гасподзь абяцаў зрабіць Абрагаму і яго нашчадкам.
4 І любіце адзін аднаго, сыны мае, братоў вашых, як чалавек, які любіць сваю ўласную душу, і няхай кожны шукае карысці для брата свайго, і дзейнічайце разам на зямлі; і няхай яны любяць адзін аднаго, як свае ўласныя душы.
5 А што да пытання пра ідалаў, загадваю і нагадваю вам адкінуць іх, ненавідзець іх і не любіць іх, бо яны поўныя падману для тых, хто ім пакланяецца, і для тых, хто ім пакланяецца.
6 Памятайце, сыны мае, Госпада Бога Абрагама, бацькі вашага, і як і я пакланяўся Яму і служыў Яму ў праведнасці і радасці, каб Ён памножыў вас і памножыў нашчадкаў вашых, як зоркі на небе, і ўмацаваў вас на зямлі як расліну праведнасці, якая не будзе выкаранена ва ўсе пакаленні навекі.
7 І цяпер я прымушу вас паклясціся вялікай клятвай — бо няма клятвы большай за тую, што называецца слаўнай, шанаванай, вялікай, цудоўнай, дзівоснай і магутнай, якая стварыў нябёсы і зямлю і ўсё разам, — што вы будзеце баяцца Яго і пакланяцца Яму.
8 І каб кожны любіў брата свайго пяшчотай і праведнасцю, і каб ніхто не жадаў зла супраць брата свайго адгэтуль і назаўжды ва ўсе дні жыцця вашага, каб вы мелі поўную моц ва ўсіх справах вашых і не былі знішчаны.
9 І калі хто з вас задумае зло супраць брата свайго, дык ведайце, што адгэтуль кожны, хто задумае зло супраць брата свайго, трапіць у яго рукі і будзе выкаранены з зямлі жывых, і нашчадкі яго будуць знішчаны з-пад неба.
10 Але ў дзень смуты і праклёну, і абурэння, і гневу, палымяным агнём, як Ён спаліў Садом, так Ён спаліць зямлю яго і горад яго і ўсё, што Ягонае, і ён будзе выкраслены з кнігі павучання сыноў чалавечых, і не будзе запісаны ў кнізе жыцця, але ў той, што прызначана на пагібель, і ён пойдзе ў вечнае праклён; каб іх асуджэнне заўсёды аднаўлялася ў нянавісці і праклёне, і ў гневе, і ў пакутах, і ў абурэнні, і ў пошасцях і ў хваробах назаўжды.
11 Кажу вам і сведчу вам, сыны мае, пра суд, які спадзяецца на чалавека, які хоча пакрыўдзіць брата свайго.
12 І падзяліў ён усю сваю маёмасць паміж імі двума ў той дзень, і большую частку аддаў першынцу, і вежу, і ўсё, што было вакол яе, і ўсё, што Абрагам валодаў каля крыніцы Клятвы.
13 І сказаў ён: «Гэтую большую долю я аддам першынцу».
14 І сказаў Ісаў: «Я прадаў Якаву і аддаў першародства маё Якаву; хай будзе яно аддадзена яму, і я не магу сказаць пра гэта ні слова, бо яно ягонае».
15 І сказаў Ісаак: «Няхай сёння будзе дабраславеньне на вас, сыны мае, і на нашчадках вашых, бо вы далі мне спакой, і маё сэрца не засмучана за першародства, каб ты не зрабіў з-за яго ліха».
16 Няхай дабраславіць Усявышні Бог чалавека, які чыніць праўду, яго і нашчадкаў ягоных навекі.
17 І скончыў ён даваць ім наказы і дабраславіць іх, і яны елі і пілі разам перад ім, і ён узрадаваўся, што паміж імі была адна думка. І яны пайшлі ад яго, і адпачылі ў той дзень, і спалі.
18 І заснуў Ісаак у той дзень на сваім ложку, радуючыся; і заснуў ён вечным сном, і памёр у сто восемдзесят гадоў. Ён споўніў дваццаць пяць тыдняў і пяць гадоў; і пахавалі яго два сыны ягоныя, Ісаў і Якаў.
19 І пайшоў Ісаў у зямлю Эдомскую, на горы Сэір, і пасяліўся там.
20 І пасяліўся Якаў у гарах Хэўронскіх, у вежы зямлі вандравання Абрагама, бацькі свайго, і пакланяўся Госпаду ўсім сэрцам сваім і паводле бачных запаведзяў, як Ён падзяліў дні ягоных пакаленняў.
21 І памерла яго жонка Лія ў чацвёрты год другога тыдня сорак пятага юбілею [2167 АМ], і ён пахаваў яе ў падвойнай пячоры каля Рэбекі, маці сваёй, злева ад магілы Сары, маці бацькі ягонага.
22 І ўсе сыны яе і сыны ягоныя прыйшлі аплакваць разам з ім Лію, жонку ягоную, і суцешыць яго ў ёй, бо ён аплакваў яе, бо вельмі любіў яе пасля смерці сястры яе Рахілі;
23 бо яна была беззаганная і праведная ва ўсіх сваіх шляхах і шанавала Якава, і ва ўсе дні, што яна жыла з ім, ён не чуў з яе вуснаў ніводнага грубага слова, бо яна была лагодная і мірная, праведная і паважаная.
24 І ён успомніў усе ўчынкі яе, якія яна зрабіла за жыццё сваё, і вельмі аплакваў яе, бо любіў яе ўсім сэрцам сваім і ўсёй душой сваёй.

РАЗДЗЕЛ 37

1 І ў той дзень, калі памёр Ісаак, бацька Якава і Ісава, [2162 АМ], сыны Ісава пачулі, што Ісаак аддаў долю старэйшага малодшаму сыну свайму Якаву, і вельмі раззлаваліся.
2 І спрачаліся яны з бацькам сваім, кажучы: «Чаму бацька твой даў Якаву долю старэйшага, а цябе абышоў, хоць ты старэйшы, а Якаў малодшы?»
3 І сказаў ён ім: «За тое, што я прадаў сваё першародства Якаву за невялікую порцыю сачавіцы, і ў

той дзень, калі мой бацька паслаў мяне паляваць і злавіць, і прынесці яму што-небудзь, каб ён паеў і дабраславіў мяне, ён прыйшоў з хітрасцю і прынёс майму бацьку ежу і пітво, і мой бацька дабраславіў яго і аддаў мяне пад яго руку».
4 І вось, бацька наш прымусіў нас паклясціся, мяне і яго, што мы не будзем задумваць зла адзін супраць аднаго ні супраць яго брата, ні супраць яго брата, і што мы будзем жыць у любові і міры кожны са сваім братам і не будзем рабіць нашых шляхоў псавання.
5 І сказалі яны яму: «Мы не паслухаемся твайго прашэння заключыць з ім мір, бо наша сіла большая за яго сілу, і мы мацнейшыя за яго; мы пойдзем супраць яго і заб'ем яго, і знішчым яго і сыноў ягоных; а калі ты не пойдзеш з намі, дык мы зробім і табе ліха».
6 А цяпер паслухайце нас: пашлем у Арам і Філістымію, і ў Маава і Амон, і выберым сабе адборных людзей, якія гатовыя да бою, і пойдзем супраць яго і будзем змагацца з ім, і вынішчым яго з зямлі, перш чым ён стане моцным.
7 І сказаў ім бацька іхні: «Не ідзіце і не ваюйце з ім, каб вам не загінуць перад ім».
8 І сказалі яму: «Гэтак жа ты і рабіў з маладосці тваёй і да гэтага дня, і ты падкладаеш шыю сваю пад ягонае ярмо».
9 Мы не будзем слухаць гэтых слоў. І паслалі яны да Арамія і да Адурама да сябра бацькі іхняга, і нанялі з сабой тысячу воінаў, адборных воінаў.
10 І прыйшлі да іх з Маава і з Аманіцян тысяча адборных воінаў, з Філістыміі тысяча адборных воінаў, з Эдома і Харэяў тысяча адборных воінаў, і з Кітымцаў адважныя воіны.
11 І сказалі яны бацьку свайму: «Ідзі з імі і вядзі іх, інакш мы заб'ем цябе».
12 І ён напоўніўся гневам і абурэннем, убачыўшы, што сыны яго прымушаюць яго ісці перад імі, каб весці іх супраць Якава, брата ягонага.
13 Але пасля гэтага ён успомніў усё зло, якое хавалася ў яго сэрцы супраць Якава, брата свайго; і не ўспомніў клятвы, якой пакляўся бацьку свайму і маці сваёй, што ва ўсе свае дні не задумае зла супраць Якава, брата свайго.
14 І пры ўсім гэтым Якаў не ведаў, што яны ідуць супраць яго на вайну, і аплакваў ён па Ліі, жонцы сваёй, пакуль яны не падышлі вельмі блізка да вежы з чатырма тысячамі воінаў і адборнымі вайскоўцамі.
15 І паслалі да яго жыхары Хэўрона сказаць: «Вось, брат твой прыйшоў супраць цябе, каб біцца з табою, з чатырма тысячамі ўзброеных мячом, шчытамі і зброяй». Бо яны любілі Якава больш за Ісава. І паведамілі яму, бо Якаў быў чалавек больш шчодры і міласэрны, чым Ісаў.
16 Але Якаў не паверыў, пакуль яны не падышлі вельмі блізка да вежы.
17 І зачыніў ён вароты вежы, і стаў на зубцах, і сказаў брату свайму Ісаву: «Выдатная суцяшэнне, з якім ты прыйшоў суцешыць мяне па маёй памерлай жонцы. Ці гэта тая самая клятва, якой ты кляўся бацьку свайму і маці сваёй перад іх смерцю? Ты парушыў клятву, і ў тую ж хвіліну, калі ты кляўся бацьку свайму, ты быў асуджаны».
18 І адказаў Ісаў і сказаў яму: «Ні ў сыноў чалавечых, ні ў звяроў зямных няма клятвы праведнасці, якой бы яны кляліся назаўжды; але кожны дзень яны задумваюць адзін супраць аднаго зло і як бы забіць кожны свайго праціўніка і ворага».
19 І ты ненавідзіш мяне і дзяцей маіх назаўжды, і няма захавання братэрства з табою.
20 Паслухай гэтыя словы, якія я абвяшчаю табе: калі дзік можа змяніць сваю скуру і зрабіць сваю шчацінне мяккім, як воўна, або калі ён можа зрабіць так, каб на яго галаве выраслі рогі, як рогі аленя ці авечкі, тады я буду захоўваць сувязь братэрства з табой, а калі грудзі аддзяляцца ад маці сваёй, бо ты не быў мне братам.
21 І калі ваўкі памірацца з ягнятамі, каб не жэрці іх і не гвалтаваць, і калі іх сэрцы будуць да іх на карысць, тады ў маім сэрцы будзе мір з табой.
22 І калі леў пасябруе з валам і заключыць з ім мір, і калі ён будзе з ім у адным ярме і будзе араць з ім, тады і я заключу мір з табою.
23 А калі крумкач стане белым, як раза, тады ведай, што Я палюбіў цябе і заключу з табою мір. Ты будзеш выкарчаны, і сыны твае будуць выкарчаны, і не будзе табе міру.
24 І ўбачыў Якаў, што той быў настолькі злы да яго ўсім сваім сэрцам і ўсёй сваёй душой, што хацеў забіць яго, і што ён кінуўся на яго, як дзік, які нападае на дзіду, прабівае яе і забівае, і не адхіляецца ад яе;
25 Тады ён загадаў сваім і слугам сваім напасці на яго і на ўсіх ягоных спадарожнікаў.

РАЗДЗЕЛ 38

1 І пасля гэтага Юда сказаў Якаву, бацьку свайму, і сказаў яму: «Напіні лук свой, бацька, і пусці стрэлы свае, і скінь праціўніка, і забій ворага; і няхай у цябе будзе сіла, бо мы не заб'ем брата твайго, бо ён такі ж, як і ты, і ён падобны да цябе; давайце аддамо яму гэтую пашану».
2 Тады Якаў напнуў лук свой, пусціў стралу і ўдарыў Ісава, брата ягонага, у правую частку ягоную грудзі і забіў яго.
3 І зноў ён пусціў стрэлу і параніў Адарана Арамейца ў левую частку грудзей, адкінуў яго назад і забіў.
4 І выйшлі сыны Якава, яны і іх слугі, і падзяліліся на групы па чатырох баках вежы.
5 І выйшаў Юда наперадзе, і Нэфталі і Гад з ім, і пяцьдзясят слуг з ім з паўднёвага боку вежы, і забілі ўсіх, каго сустрэлі, і ніводзін з іх не ўцёк.
6 І выйшлі Левій, Дан і Асір на ўсходні бок вежы, і пяцьдзясят (чалавек) з імі, і пабілі яны воінаў Маава і Амона.
7 А Рувім, Ісахар і Завулон выйшлі з паўночнага боку вежы і пяцьдзясят чалавек з імі і забілі воінаў Філістымлян.
8 І выйшлі Сімяон, Веньямін і Энох, сын Рувіма, з заходняга боку вежы, і пяцьдзясят (чалавек) з імі, і забілі яны з Ідумеяў і Харэяў чатырыста чалавек, адважных воінаў; і шэсцьсот уцяклі, і чацвёра сыноў Ісава ўцяклі з імі, і пакінулі бацьку свайго забітага, як ён упаў на ўзгорку, што ў Адураме.

9 І сыны Якава пагналіся за імі да гор Сэір. І пахаваў Якаў брата свайго на ўзгорку, які ў Адураме, і вярнуўся ў свой дом.
10 І сыны Якава моцна ціснулі на сыноў Ісава ў гарах Сэір, і схілілі шыі свае, так што тыя сталі рабамі сыноў Якава.
11 І паслалі яны да бацькі свайго (спытаць), ці варта ім заключыць з імі мір, ці забіць іх.
12 І паслаў Якаў да сыноў сваіх, каб яны заключылі мір, і яны заключылі з імі мір, і ўсклалі на іх ярмо няволі, каб яны плацілі даніну Якаву і сынам ягоным заўсёды.
13 І яны працягвалі плаціць даніну Якаву да таго дня, як ён пайшоў у Егіпет.
14 І сыны Эдома не вызваліліся ад ярма няволі, якое наклалі на іх дванаццаць сыноў Якава, і да гэтага дня.
15 Гэта цары, якія валадарылі ў Эдоме, перш чым у зямлі Эдома зацараваў цар над сынамі Ізраілевымі.
16 І валадарыў у Эдоме Балак, сын Бэора, а імя яго горада было Данаба.
17 І памёр Балак, і зацараваў замест яго Ёвав, сын Зары з Босера.
18 І памёр Ёваў, і зацараваў замест яго Асам, з зямлі Тэман.
19 І памёр Асам, і зацараваў замест яго Адат, сын Барада, які забіў Мадыяніцян на полі Маава; а імя яго горада было Авіт.
20 І памёр Адат, і замест яго зацараваў Салман з Амасекі.
21 І памёр Салман, і замест яго зацараваў Саўл з Раабота (на рацэ).
22 І памёр Саўл, і зацараваў замест яго Баэлунан, сын Ахбора.
23 І памёр Баэлунан, сын Ахбора, і зацараваў замест яго Адат, а імя жонкі ягонай — Майтавіт, дачка Матараты, дачкі Метабедзаава.
24 Гэта цары, якія валадарылі ў зямлі Эдома.

РАЗДЗЕЛ 39

1 І пасяліўся Якаў у зямлі вандравання бацькі свайго, у зямлі Ханаанскай. Гэта радавод Якава.
2 А Язэпу было сямнаццаць гадоў, калі яго завялі ў зямлю Егіпецкую, і купіў яго Патыфар, еўнух фараона, галоўны кухар.
3 І паставіў ён Язэпа над усім домам сваім, і было дабраславеньне Гасподняе на доме егіпцяніна праз Язэпа, і Гасподзь дапамог яму ва ўсім, што ён рабіў.
4 І Егіпцянін аддаў усё ў рукі Язэпа, бо бачыў, што Гасподзь з ім, і што Гасподзь дапамагае яму ва ўсім, што ён робіць.
5 І быў Язэп прыгожы з выгляду [і вельмі прыгожы быў яго выгляд], і жонка гаспадара яго ўзняла вочы свае і ўбачыла Язэпа, і пакахала яго, і прасіла яго легчы з ёй.
6 Але ён не аддаў душы сваёй, і ўспомніў Госпада і словы, якія Якаў, бацька ягоны, чытаў з слоў Абрагама, каб ніхто не блуднічаў з жанчынай, якая мае мужа; што яму прызначана кара смерці на нябёсах перад Богам Усявышнім, і грэх ягоны будзе запісаны ў вечных кнігах перад Госпадам назаўжды.
7 І ўспомніў Язэп гэтыя словы і адмовіўся легчы з ёй.
8 І яна ўпрошвала яго цэлы год, але ён адмовіўся і не паслухаўся.
9 Але яна абняла яго і моцна трымала ў доме, каб прымусіць яго легчы з ёй, і зачыніла дзверы дома і моцна трымала яго; але ён пакінуў вопратку сваю ў руках яе, выламаў дзверы і ўцёк ад яе.
10 І ўбачыла жанчына, што ён не хоча ляжаць з ёю, і зняважыла яго перад гаспадаром ягоным, кажучы: «Твой раб, Габрэй, якога ты кахаеш, спрабаваў прымусіць мяне легчы са мною; але калі я закрычала, ён уцёк і пакінуў вопратку сваю ў руках маіх, і я схапіла яго, і ён выламаў дзверы».
11 І ўбачыў егіпцянін вопратку Язэпа і паламаныя дзверы, і пачуў словы жонкі сваёй, і кінуў Язэпа ў цямніцу, у месца, дзе трымалі вязняў, якіх трымаў цар.
12 І быў ён там у цямніцы; і Гасподзь даў Язэпу ласку ў вачах начальніка цямнічнай варты і спачуванне перад ім, бо ён бачыў, што Гасподзь з ім, і што Гасподзь дае поспех ва ўсім, што ён робіць.
13 І ён аддаў усё ў яго рукі, і начальнік вартаўнікоў турмы нічога не ведаў пра тое, што было з ім, бо Язэп рабіў усё, а Гасподзь даводзіў да канца.
14 І заставаўся ён там два гады. І ў тыя дні фараон, цар Егіпецкі, разгневаўся на двух сваіх еўнухаў, на галоўнага чашніка і на галоўнага пекара, і аддаў іх пад варту ў дом галоўнага кухара, у цямніцу, дзе трымалі Язэпа.
15 І начальнік вартаўнікоў паставіў Язэпа служыць ім; і ён служыў перад імі.
16 І бачылі яны сон абодвума, галоўным чашнікам і галоўным пекарам, і расказалі яго Язэпу.
17 І як ён ім растлумачыў, так і сталася з імі, і фараон вярнуў галоўнага чашніка на яго месца, а галоўнага пекара забіў, як растлумачыў ім Іосіф.
18 Але галоўны чашнік забыўся пра Язэпа ў цямніцы, хоць і расказаў яму пра тое, што з ім здарыцца, і не ўспомніў расказаць фараону, як расказаў яму Язэп, бо забыўся.

РАЗДЗЕЛ 40

1 І ў тыя дні фараону снілася два сны ў адну ноч пра голад, які павінен быў быць па ўсёй зямлі. І прачнуўся ён ад сну свайго, і паклікаў усіх тлумачальнікаў сноў, якія былі ў Егіпце, і чараўнікоў, і расказаў ім два свае сны, і яны не маглі растлумачыць (іх).
2 І тады галоўны чашнік успомніў пра Язэпа і расказаў пра яго цару, і той вывеў яго з цямніцы, і ён здаўся яму два свае сны.
3 І сказаў ён фараону, што два ягоныя сны былі адным, і сказаў яму: «Надыдзе сем гадоў (у якія будзе) багацце па ўсёй зямлі Егіпецкай, а пасля іх сем гадоў голаду, такога голаду, якога яшчэ не было па ўсёй зямлі».
4 І цяпер няхай фараон паставіць наглядчыкаў па ўсёй зямлі Егіпецкай, і няхай яны назапашваюць ежу ў кажным горадзе на дзёны багацця, каб было ежы на сем гадоў голаду, і зямля не загіне ад голаду, бо ён будзе вельмі цяжкі.
5 І даў Гасподзь Язэпу ласку і міласэрнасць у вачах фараона. І сказаў фараон слугам сваім: «Не знойдзем

мы такога мудрага і разумнага чалавека, як гэты чалавек, бо Дух Гасподні з ім».
6 І ён прызначыў яго другім ва ўсім сваім царстве і даў яму ўладу над усім Егіптам, і пасадзіў яго на другой каляснiцы фараона.
7 І апрануў яго ў віссонавыя строі, і ўсклаў залаты ланцуг на шыю яму, і абвясціў перад ім: «Эль-Эль-ва-Абірэр!», і ўсклаў пярсцёнак на руку яму, і паставіў яго кіраўніком над усім сваім домам, і ўзвялічыў яго, і сказаў яму: «Толькі на троне я буду большы за цябе».
8 І валадарыў Язэп над усёй зямлёй Егіпецкай, і ўсе князі фараона, і ўсе слугі ягоныя, і ўсе, хто займаўся царскімі справамі, любілі яго, бо ён хадзіў у праведнасці, бо быў не ганарлівы і не пыхлівы, і не зважаў на асобы, і не прымаў падарункаў, але судзіў па праведнасці ўвесь народ зямлі.
9 І зямля Егіпецкая была ў міры перад фараонам праз Язэпа, бо Гасподзь быў з ім і даў яму ласку і міласэрнасць ва ўсе ягоныя пакаленні перад усімі, хто ведаў яго і чуў пра яго. І царства фараона было добра арганізавана, і не было ў ім ні сатаны, ні злога чалавека.
10 І назваў цар Язэпу імя Сефанціфанс, і даў Язэпу за жонку дачку Патыфара, дачку святара Геліяпаля, галоўнага кухара.
11 У той дзень, калі Язэп стаў перад фараонам, яму было трыццаць гадоў.
12 І памёр у тым годзе Ісаак. І сталася, як сказаў Язэп у тлумачэнні двух сваіх сноў, як ён сказаў, што было сем гадоў багацця па ўсёй зямлі Егіпецкай, і зямля Егіпецкая дала багата, адну меру (вырабляючы) васямнаццацьсот мер.
13 І Язэп збіраў ежу ў кожны горад, пакуль яны не насыціліся збожжам, так што яны не маглі больш лічыць і вымяраць яго з-за яго вялікай колькасці.

РАЗДЗЕЛ 41

1 І ў сорак пяты юбілей, на другім тыдні, (і) на другім годзе, [2165 AM] Юда ўзяў для свайго першынца Эра жонку з дачок Арамавых, па імені Тамар.
2 Але ён ненавідзеў яе і не спаў з ёю, бо маці яго была з дачок Ханаанскіх, і ён хацеў узяць сабе жонку з родзічаў маці ягонай, але Юда, бацька ягоны, не дазволіў яму.
3 А гэты Ір, першынец Іуды, быў бязбожнік, і Гасподзь забіў яго.
4 І сказаў Юда Анану, брату свайму: «Увайдзі да жонкі брата твайго і выконвай абавязкі брата твайго, і аднаві нашчадкаў брату твайму».
5 Анан ведаў, што насеньне будзе не яму, а толькі ягонаму брату, і ўвайшоў у дом жонкі брата свайго, і рассыпаў насеньне на зямлю, і зрабіўся нягодны ў вачах Госпада, і Ён забіў яго.
6 І сказаў Юда Тамары, нявестцы сваёй: «Заставайся ўдавой у доме бацькі твайго, пакуль не падрасце Шэла, сын мой, і я дам цябе яму за жонку».
7 І ён вырас; але Бедсуіл, жонка Іуды, не дазволіла свайму сыну Шэлу ажаніцца. І памерла Бедсуіл, жонка Іуды, [2168 AM] у пяты год гэтага тыдня.
8 А на шосты год пайшоў Юда стрыгчы сваіх авечак у Тымну. [2169 AM] І сказалі Тамар: «Вось твой цесць ідзе ў Тымну стрыгчы сваіх авечак».
9 І скінула яна з сябе ўдавіную вопратку, накрыла сябе вэлюмам, убралася і села каля брамы, што была па дарозе ў Тымну.
10 І знайшоў яе Юда, калі ішоў дарогай, і падумаў, што яна распусніца, і сказаў ёй: «Дазволь мне ўвайсці да цябе». Яна сказала яму: «Уваходзь». І ён увайшоў.
11 І сказала яна яму: «Дай мне маю плату». І ён сказаў ёй: «У мяне ў руцэ нічога няма, акрамя пярсцёнка, які на пальцы маім, і кароляў, і кія, які ў руцэ маёй».
12 І сказала яна яму: «Дай мне, пакуль не дашлеш мне платы». Ён сказаў ёй: «Я прышлю табе казляня». І даў ёй, і ўвайшоў да яе, і яна зацяжарыла ад яго.
13 І пайшоў Юда да сваіх авечак, а яна пайшла ў дом бацькі свайго.
14 І паслаў Юда казляня праз свайго пастуха, Адаламіцяніна, але той не знайшоў яе. І спытаўся ў жыхароў таго месца, кажучы: «Дзе распусніца, якая была тут?» І яны сказалі яму: «Тут няма распусніцы з намі».
15 І вярнуўся ён і паведаміў яму, што не знайшоў яе. «Я спытаў у жыхароў таго месца, і яны сказалі мне: «Тут няма распусніцы».
16 І сказаў ён: «Няхай яна пакіне іх сабе, каб мы не сталіся пасмешышчам». І калі ёй споўнілася тры месяцы, стала відавочна, што яна цяжарная, і паведамілі Юдэі, кажучы: «Вось, Тамар, нявестка твая, цяжарная ад распусты».
17 І пайшла Юда ў дом бацькі свайго і сказала бацьку свайму і братам сваім: «Вывядзіце яе, і хай спаляць яе, бо яна зрабіла нячыстасць у Ізраілі».
18 І сталася, калі яе прывялі, каб спаліць, што яна паслала цесцю свайму пярсцёнак, каралі і посах, кажучы: «Даведайся, чые гэта, бо ад яго я зацяжарыла».
19 І Юда пазнаў гэта і сказаў: «Тамар справядлівейшая за мяне».
20 І таму хай не спаляць яе». І таму яна не была аддадзена Шэлу, і ён больш не набліжаўся да яе.
21 І пасля гэтага яна нарадзіла двух сыноў, Фарэса [2170 AM] і Зэраха, у сёмы год гэтага другога тыдня.
22 І пасля гэтага скончыліся сем гадоў ураджайнасці, пра якія Іосіф казаў фараону.
23 І прызнаў Юда, што ўчынак, які ён зрабіў, быў ліхі, бо ён пераспаў са сваёй нявесткай, і палічыў гэта агідным у сваіх вачах, і прызнаў, што зграшыў і зблудзіў, бо адкрыў край вопраткі сына свайго, і пачаў плакаць і маліцца перад Госпадам за яго грэх.
24 І мы сказалі яму ў сне, што яму даравана, бо ён шчыра маліўся і шкадаваў, і больш не рабіў гэтага.
25 І ён атрымаў прабачэнне, бо адвярнуўся ад свайго граху і ад сваёй няведанасці, бо ён вельмі зграшыў перад нашым Богам; і кожны, хто робіць гэта, кожны, хто ляжыць са сваёй свякрухай, няхай спаляць яго агнём, каб ён мог згарэць у ім, бо на ім нячыстасць і апаганьванне, няхай спаляць іх агнём.
26 І загадай сынам Ізраілевым, каб сярод іх не было нячыстасці, бо кожны, хто ляжа са сваёй нявесткай або са сваёй свякрухай, учыніў нячыстасць; няхай спаляць

на агні мужчыну, які ляжаў з ёю, і жанчыну, і Ён адверне гнеў і пакаранне ад Ізраіля.
27 А Юду сказалі мы, што два сыны ягоныя не спалі з ёй, і таму нашчадкі ягоныя былі ўмацаваныя для другога пакалення і не будуць вынішчаныя.
28 Бо ў простасці вачэй ён пайшоў і шукаў пакарання, а менавіта, паводле рашэння Абрагама, які той загадаў сваім сынам, Юда хацеў спаліць яе агнём.

РАЗДЗЕЛ 42

1 А ў першы год трэцяга тыдня сорак пятага юбілею пачаўся голад на зямлі [2171 AM], і дождж перастаў ісці на зямлю, бо нічога не выпала.
2 І зямля стала бясплоднай, але ў зямлі Егіпецкай была ежа, бо Язэп сабраў насенне зямлі ў сем гадоў багацця і захаваў яго.
3 І прыйшлі егіпцяне да Язэпа, каб ён даў ім ежу, і ён адчыніў кладоўкі, дзе было збожжа першага года, і прадаў яго людзям зямлі той за золата.
4 Голад у зямлі Ханаанскай быў вельмі моцны. Якаў пачуў, што ў Егіпце ёсць ежа, і паслаў дзесяць сыноў сваіх, каб яны здабылі яму ежу ў Егіпце; а Веньяміна не паслаў, і дзесяць сыноў Якава прыбылі ў Егіпет сярод тых, хто пайшоў туды.
5 І пазнаў іх Язэп, але яны не пазналі яго. І ён загаварыў з імі, і распытаў іх, і сказаў ім: «Ці ж вы не выведнікі, і ці ж не прыйшлі выведаць падыходы да зямлі?» І ён аддаў іх пад варту.
6 Пасля гэтага ён зноў адпусціў іх, а Сімяона затрымаў аднаго і адпусціў дзевяцярых ягоных братоў.
7 І ён напоўніў іхнія мяшкі збожжам, і паклаў іхняе золата ў іхнія мяшкі, а яны не ведалі.
8 І загадаў ён ім прывесці малодшага брата, бо яны сказалі яму, што бацька іх жывы і малодшы брат іхні.
9 І выйшлі яны з зямлі Егіпецкай і прыйшлі ў зямлю Ханаанскую; і расказалі бацьку свайму ўсё, што з імі здарылася, і як гаспадар краіны гаварыў з імі сурова і схапіў Сімеона, пакуль не прывядуць Веньяміна.
10 І сказаў Якаў: «Вы пазбавілі мяне дзяцей! Язэпа няма, і Сымона таксама няма, і Веньяміна вы хочаце забраць; на мяне прыйшла ваша бязбожнасць».
11 І сказаў ён: «Мой сын не пойдзе з вамі, каб не захварэць, бо маці іхняя нарадзіла двух сыноў, і адзін памёр, і гэтага вы забярэце ў мяне. Калі ж ён захварэе на ліхаманку ў дарозе, вы давядзеце маю старасць да смерці з горам».
12 Бо ён убачыў, што грошы іхнія вернутыя кожнаму ў ягоны мяшок, і таму баяўся паслаць яго.
13 І голад узмацняўся і станавіўся цяжкім у зямлі Ханаанскай і ва ўсіх землях, акрамя зямлі Егіпецкай, бо многія з дзяцей Егіпцян збіралі сабе насенне для ежы з таго часу, як убачылі, як Іосіф збірае насенне і кладзе яго ў сховішчы і захоўвае яго на гады голаду.
14 І елі ёю егіпецкі народ у першы год голаду.
15 А калі Ізраіль убачыў, што голад вельмі павялічыўся ў зямлі і што няма выратавання, ён сказаў сваім сынам: «Ідзіце зноў і купіце нам ежы, каб нам не памерці».
16 А яны сказалі: «Не пойдзем; калі не пойдзе з намі наш меншы брат, дык не пойдзем».
17 І ўбачыў Ізраіль, што калі Ён не пашле Яго з імі, то ўсе яны загінуць ад голаду
18 І сказаў Рувім: «Аддай яго ў мае рукі; і калі я не вярну яго табе, дык замест яго душы забі двух маіх сыноў».
19 І сказаў яму: «Ён не пойдзе з табою». І падышоў Юда і сказаў: «Пашлі яго са мною, і калі я не прывяду яго да цябе, хай я буду вінаваты перад табою ва ўсе дні жыцця майго».
20 І паслаў яго з імі ў другі год гэтага тыдня, у першы дзень месяца, і прыйшлі яны ў зямлю Егіпецкую з усімі, хто ішоў, і (яны мелі) дарункі ў руках сваіх: стакт, міндаль, тэрбінтавыя арэхі і чысты мёд.
21 І пайшлі яны і сталі перад Язэпам, і ён убачыў Веньяміна, брата свайго, і пазнаў яго, і сказаў ім: «Ці гэта ваш меншы брат?» І яны сказалі яму: «Гэта ён». І ён сказаў: «Няхай Гасподзь будзе літасцівы да цябе, сыне мой!»
22 І паслаў яго ў свой дом, і прывёў да іх Сімяона, і зрабіў для іх банкет, і яны паднеслі яму дар, які прынеслі ў руках сваіх.
23 І яны елі перад ім, і ён даў ім усім частку, але частка Веньяміна была ў сем разоў большая за долю любога з іх.
24 І яны елі і пілі, і ўсталі, і засталіся са сваімі асламі.
25 І Язэп прыдумаў план, як даведацца пра іхнія думкі, ці пануюць сярод іх думкі пра мір, і сказаў ён кіраўніку, які быў над ягоным домам: «Напоўні ўсе іхнія мяшкі ежай і вярні ім іхнія грошы ў іхнія пасудзіны, а мой кубак, срэбны кубак, з якога я п'ю, пакладзі яго ў мяшок малодшага і адпусці іх».

РАЗДЗЕЛ 43

1 І зрабіў ён, як сказаў яму Язэп, і напоўніў ім усе мяшкі іхнія ежай, і паклаў іхнія грошы ў іхнія мяшкі, і паклаў кубак у мяшок Веньяміна.
2 І раніцай яны пайшлі. І сталася, што калі яны пайшлі адтуль, Язэп сказаў кіраўніку свайго дома: «Пераследуйце іх, бяжыце і схапіце іх, кажучы: «За дабро вы адплацілі мне злом; вы ўкралі ў мяне сярэбраны кубак, з якога п'е мой гаспадар». І вярніце мне іх малодшага брата, і прывядзіце (яго) хутчэй, пакуль я не пайду на свой суд».
3 І ён пабег за імі і сказаў ім тое ж самае.
4 І сказалі яны яму: «Няхай не дасць Бог тваім слугам зрабіць гэта і ўкрасці з дому гаспадара твайго які-небудзь посуд, а таксама грошы, якія мы знайшлі ў мяшках нашых першы раз, мы, слугі твае, прынеслі назад з зямлі Ханаанскай».
5 Як жа ж нам украсці які-небудзь посуд? Вось мы, і нашы мяшкі абшукаем, і дзе знойдзеш кубак у мяшку каго-небудзь з нас, таго забівай, а мы і нашы аслы будзем служыць гаспадару твайму.
6 А ён сказаў ім: «Не, таго аднаго вазьму сабе ў слугі, у каго я знайду, і вы вернецеся з мірам у дом свой».
7 І калі ён шукаў у іхніх рэчах, пачынаючы са старэйшага і канчаючы малодшым, знайшлося адно ў мяшку Веньямінавым.

8 І разадралі яны вопратку сваю, нагрузілі аслоў сваіх і вярнуліся ў горад, і прыйшлі ў дом Язэпа, і ўсе пакланіліся яму тварам да зямлі.
9 І сказаў ім Язэп: «Вы зрабілі зло». І яны сказалі: «Што нам сказаць і як нам абараніцца? Гаспадар наш выявіў віну слуг сваіх; вось, мы слугі гаспадара нашага, і аслы нашыя таксама».
10 І сказаў ім Іосіф: «Я таксама баюся Госпада; а вы ідзіце ў дамы свае, і няхай ваш брат будзе маім слугою, бо вы зрабілі зло. Хіба вы не ведаеце, што чалавек атрымлівае асалоду ад сваёй чашы, як я ад гэтай чашы? А вы ўкралі яе ў мяне».
11 І сказаў Юда: «Гаспадар мой! дазволь рабу твайму сказаць слова ў вуха гаспадару майму. Двух братоў нарадзіла маці раба твайго бацьку нашаму. Адзін пайшоў і згубіўся, і яго не знайшлі. Ён адзін застаўся ад маці сваёй. Раб твой, бацька наш, любіць яго, і жыццё яго звязана з жыццём гэтага (хлопчыка).»
12 І станецца, што калі мы пойдзем да раба твайго, бацькі нашага, і хлопца не будзе з намі, дык ён памрэ, і мы з горам звядзем бацьку нашага да смерці.
13 А цяпер дазволь мне, рабу твайму, застацца замест хлопчыка рабом гаспадара майго, а хлопец хай пойдзе з братамі сваімі, бо я паручыўся за яго рукой раба твайго, бацькі нашага; і калі я не вярну яго, то раб твой будзе чуць віну перад бацькам нашым назаўсёды.
14 І ўбачыў Іосіф, што ўсе яны былі аднадушныя ў дабрыні адзін з адным, і не мог стрымацца, і сказаў ім, што ён Іосіф.
15 І ён размаўляў з імі па-яўрэйску, і ўпаў ім на шыю, і заплакаў.
16 Але яны не пазналі яго і пачалі плакаць. І ён сказаў ім: «Не плачце па мне, але хутчэй прывядзіце да мяне бацьку майго, і вы ўбачыце, што гэта мае вусны гавораць, і вочы брата майго Веньяміна бачаць».
17 Бо вось, гэта другі год голаду, і яшчэ пяць гадоў няма ўраджаю, ні пладоў на дрэвах, ні арання.
18 Схадзіце хутчэй вы і вашы сем'і, каб не загінуць ад голаду і не смуткаваць па маёмасці вашай, бо Гасподзь паслаў мяне перад вамі, каб падрыхтаваць усё, каб многія людзі маглі жыць.
19 І скажыце бацьку майму, што я яшчэ жывы, і вы бачыце, што Гасподзь паставіў мяне бацькам фараону і кіраўніком над домам ягоным і над усёй зямлёй Егіпецкай.
20 І раскажыце бацьку майму пра ўсю маю славу і пра ўсё багацце і славу, якія даў мне Гасподзь.
21 І па загаду фараона даў ім каляскіцы і харчы на дарогу, і даў ім усім рознакаляровую вопратку і срэбра.
22 А бацьку іхняму ён паслаў вопратку і срэбра і дзесяць аслоў, якія везлі збожжа, і адпусціў іх.
23 І пайшлі яны і расказалі бацьку свайму, што Язэп жывы і размяркоўвае збожжа ўсім народам зямлі, і што ён валадар над усёй зямлёй Егіпецкай.
24 І бацька іх не паверыў гэтаму, бо быў не ў сабе; але калі ён убачыў каляскі, якія паслаў Іосіф, жыццё ягонае ажыло, і ён сказаў: «Досыць мне, калі Іосіф жыве; я сыду і пабачу яго, перш чым памру».

РАЗДЗЕЛ 44

1 І выправіўся Ізраіль з Харана, з дому свайго, на маладзік трэцяга месяца, і пайшоў дарогай да крыніцы Клятвы, і прынёс ахвяру Богу бацькі свайго Ісаака на сёмы дзень таго месяца.
2 І Якаў успомніў сон, які бачыў у Вэтылі, і пабаяўся ісці ў Егіпет.
3 І пакуль ён думаў паслаць да Іосіфа, каб той прыйшоў да яго, і каб ён не сышоў, ён заставаўся там сем дзён, калі б яму здарылася відзенне, ці варта яму заставацца, ці сыходзіць.
4 І ён святкаваў свята ўраджаю першых пладоў са старога збожжа, бо ва ўсёй зямлі Ханаанскай не было ніводнай жмені насення, бо голад быў на ўсю жывёлу, і на быдла, і на птушак, а таксама на людзей.
5 А шаснаццатага дня з'явіўся яму Гасподзь і сказаў яму: «Якава, Якава». І той сказаў: «Вось Я». І сказаў яму: «Я — Бог бацькоў тваіх, Бог Абрагама і Ісаака; не бойся ісці ў Егіпет, бо там Я зраблю з цябе вялікі народ; пайду з табою і выведу цябе, і ў гэтай зямлі ты будзеш пахаваны, і Язэп пакладзе рукі свае на вочы твае».
6 Не бойся, ідзі ў Егіпет.
7 І ўсталі сыны ягоныя і сыны ўнукаў ягоных, і паклалі бацьку свайго і маёмасць сваю на каляскі.
8 І ўстаў Ізраіль ад крыніцы Клятвы шаснаццатага дня гэтага трэцяга месяца і пайшоў у зямлю Егіпецкую.
9 І паслаў Ізраіль Юду перад сабой да сына свайго Язэпа, каб агледзець зямлю Гошэн, бо Язэп сказаў сваім братам, каб яны прыйшлі і пасяліліся там, каб быць бліжэй да яго.
10 І гэта была найлепшая (зямля) ў зямлі Егіпецкай, блізкая да яго, для ўсіх (іх), а таксама для жывёлы.
11 А гэта імёны сыноў Якава, якія пайшлі ў Егіпет з Якавам, бацькам сваім.
12 Рувім, першынец Ізраіля; і вось імёны сыноў ягоных: Энох, Фалу, Хецрон і Карміфі.
13 Сымон і сыны ягоныя; і вось імёны сыноў ягоных: Емуіл, Ямін, Агад, Яхін, Цохар і Шаўл, сын Цэфацянкі, сем.
14 Леві і сыны ягоныя; і вось імёны сыноў ягоных: Герсон, Каат і Мерары, чатыры.
15 Юда і сыны ягоныя; і вось імёны сыноў ягоных: Шэла, Фарэс і Зэрах, чатыры.
16 Ісахар і сыны ягоныя; і вось імёны сыноў ягоных: Тола, Фуа, Ясуў і Шымрон, — пяцёра.
17 Завулон і сыны ягоныя; і вось імёны сыноў ягоных: Серэд, Элон і Яхлеіл, чатыры.
18 Гэта сыны Якава і сыны іхнія, якіх Лія нарадзіла Якаву ў Месапатаміі, шэсць, і адна сястра іхняя, Дзіна, і ўсе душы сыноў Ліі і сыноў іхніх, якія пайшлі з Якавам, бацькам іхнім, у Егіпет, дваццаць дзевяць, і Якаў, бацька іхні, быў з імі, трыццаць.
19 І сыны Зілпы, служанкі Ліі, жонкі Якава, якая нарадзіла Якаву Гада і Ашура.
20 А вось імёны сыноў іхніх, якія пайшлі з ім у Егіпет. Сыны Гада: Цыфіён, Хагі, Шуні, Эцбон, Эры, Арэлі і Ародзі, восем.
21 Сыны Асіравыя: Імна, Ішва, Ішві, Берыя і Серах, іхняя адна сястра, шэсць.
22 Усіх душ было чатырнаццаць, а ўсіх душ Ліі было сорак чатыры.
23 І сыны Рахілі, жонкі Якава: Іосіф і Веньямін.

24 І нарадзіліся ў Язэпа ў Егіпце, перш чым бацька ягоны прыйшоў у Егіпет, тыя, каго нарадзіла яму Асэнэта, дачка Патыфара, святара Геліёпаля, Манасія і Яфрэма — трое.
25 Сыны Веньяміна: Бэла, Бэхер, Ашбел, Гера, Нааман, Эхі, Рош, Мупім, Хупім і Ардалевен.
26 А ўсіх душ Рахілі было чатырнаццаць.
27 Сыны Білгі, служанкі Рахілі, жонкі Якава, якіх яна нарадзіла Якаву, былі: Дан і Нэфталі.
28 А вось імёны сыноў іхніх, якія пайшлі з імі ў Егіпет. Сыны Дана былі: Хушым, Самон, Асудзі, Іяка і Саламон — шэсць.
29 І памерлі яны ў той год, калі прыйшлі ў Егіпет, і застаўся адзін Дан Хушым.
30 А гэта імёны сыноў Нэфталі: Яхзііл, Гуні, Езер, Шалум і Іў.
31 А Іў, які нарадзіўся пасля гадоў голаду, памёр у Егіпце.
32 А ўсіх душ Рахілі было дваццаць шэсць.
33 А ўсіх душ Якава, якія пайшлі ў Егіпет, было семдзесят душ. Гэта ягоныя дзеці і дзеці ягоных дзяцей, усяго семдзесят; але пяцёра памерлі ў Егіпце раней за Язэпа і не мелі дзяцей.
34 І памерлі ў зямлі Ханаанскай два сыны Юды, Ір і Анан, і ў іх не было дзяцей. І пахавалі сыны Ізраілевыя тых, хто загінуў, і яны былі залічаны да сямідзесяці язычніцкіх народаў.

РАЗДЗЕЛ 45

1 І пайшоў Ізраіль у зямлю Егіпецкую, у зямлю Гошэн, на маладзіку чацвёртага месяца [2172 АМ], у другі год трэцяга тыдня сорак пятага юбілею.
2 І пайшоў Язэп насустрач Якаву, бацьку свайму, у зямлю Гошэн, і ўпаў на шыю бацьку свайму, і заплакаў.
3 І сказаў Ізраіль Язэпу: «Цяпер я павінен памерці, бо ўбачыў цябе. І сёньня хай будзе дабраславёны Гасподзь Бог Ізраілеў, Бог Абрагама і Бог Ісаака, Які не пазбавіў міласэрнасці Сваёй і ласкі Сваёй ад Якава, раба Свайго».
4 Дастаткова мне таго, што я бачыў аблічча Тваё, пакуль я яшчэ жывы; праўдзівае віданне, якое я бачыў у Вэтылі. Хай будзе дабраславёны Гасподзь Бог мой навекі і навекі, і хай будзе дабраславёна імя Ягонае.
5 І Язэп і браты ягоныя елі хлеб перад бацькам сваім і пілі віно, і Якаў узрадаваўся вельмі вялікай радасцю, бо ўбачыў Язэпа, які еў з братамі сваімі і піў перад ім, і дабраславіў Творцу ўсяго, Які захаваў яго і захаваў яму дванаццаць сыноў ягоных.
6 І даў Язэп бацьку свайму і братам сваім у падарунак права жыць у зямлі Гошэн і ў Раамсэсе і ва ўсёй навакольнай краіне, якой ён валодаў перад фараонам. І Ізраіль і сыны ягоныя жылі ў зямлі Гошэн, у найлепшай частцы зямлі Егіпецкай. І было Ізраілю сто трыццаць гадоў, калі ён прыйшоў у Егіпет.
7 І Язэп карміў бацьку свайго і братоў сваіх, а таксама іх маёмасць хлебам, колькі ім хапала на сем гадоў голаду.
8 І зямля Егіпецкая пацярпела ад голаду, і Язэп набыў усю зямлю Егіпецкую для фараона за ежу, і ён атрымаў у валоданне людзей і іхнюю жывёлу і ўсё для фараона.
9 І скончыліся гады голаду, і Язэп даў людзям у зямлі насенне і ежу, каб яны сеялі (зямлю) на восьмы год, бо рака разлілася па ўсёй зямлі Егіпецкай.
10 Бо за сем гадоў голаду яна не пералілася і арашала толькі некалькі месцаў на берагах ракі, але цяпер яна пералілася, і егіпцяне засеялі зямлю, і яна ўрадзіла шмат збожжа ў той год.
11 І гэта быў першы год [2178 АМ] чацвёртага тыдня сорак пятага юбілею.
12 І ўзяў Язэп пятую частку збожжа жніва цару, а чатыры часткі пакінуў ім на ежу і на пасеў. І зрабіў гэта Язэп уставам у зямлі Егіпецкай да сёньняшняга дня.
13 І жыў Ізраіль у зямлі Егіпецкай сямнаццаць гадоў, і ўсіх дзён яго жыцця было тры юбілеі, сто сорак сем гадоў, і ён памёр у чацвёрты [2188 АМ] год пятага тыдня сорак пятага юбілею.
14 І дабраславіў Ізраіль сыноў сваіх перад смерцю сваёй і расказаў ім усё, што здарыцца з імі ў зямлі Егіпецкай; і ён абвясціў ім, што будзе з імі ў апошнія дні, і дабраславіў іх, і даў Язэпу два надзелы ў зямлі.
15 І спачыў ён з бацькамі сваімі, і быў пахаваны ў падвойнай пячоры ў зямлі Ханаанскай, побач з Абрагамам, бацькам ягоным, у магіле, якую ён выкапаў сабе ў падвойнай пячоры ў зямлі Хэўронскай.
16 І ён аддаў усе свае кнігі і кнігі бацькоў сваіх сыну свайму Левію, каб той захаваў іх і аднавіў іх для сваіх дзяцей да гэтага дня.

РАЗДЗЕЛ 46

1 І сталася, што пасля смерці Якава сыны Ізраілевыя размножыліся ў зямлі Егіпецкай, і яны сталі вялікім народам, і яны былі аднадушныя ў сэрцы, так што брат любіў брата, і кожны чалавек дапамагаў свайму брату, і яны вельмі размнажаліся і вельмі множыліся, дзесяць [2242 АМ] тыдняў гадоў, ва ўсе дні жыцця Язэпа.
2 І не было сатаны і ніякага зла ва ўсе дні жыцця Язэпа, якія ён жыў пасля Якава, бацькі свайго, бо ўсе Егіпцяне шанавалі сыноў Ізраілевых ва ўсе дні жыцця Язэпа.
3 І памёр Язэп, маючы сто дзесяць гадоў; сямнаццаць гадоў ён жыў у зямлі Ханаанскай, і дзесяць гадоў быў рабом, і тры гады ў турме, і восемдзесят гадоў быў пад уладай цара, кіруючы ўсёй зямлёй Егіпецкай.
4 І памёр ён і ўсе яго браты і ўсё тое пакаленне.
5 І загадаў ён сынам Ізраілевым перад смерцю сваёй, каб яны ўзялі з сабой яго косці, калі выйдуць з зямлі Егіпецкай.
6 І ён прымусіў іх паклясціся наконт ягоных костак, бо ведаў, што егіпцяне больш не прывядуць і не пахаваюць яго ў зямлі Ханаанскай, бо Макамарон, цар Ханаанскі, калі жыў у зямлі Асірыі, ваяваў у даліне з царом Егіпта і забіў яго там, і праследваў егіпцян да брамаў Эрмона.
7 Але ён не мог увайсьці, бо іншы, новы цар стаў царом Егіпта, і ён быў мацнейшы за яго, і ён вярнуўся ў зямлю Ханаанскую, і брамы Егіпта былі зачыненыя, і ніхто не выходзіў і ніхто не ўваходзіў у Егіпет.
8 І памёр Іосіф у сорак шосты юбілей, у шосты тыдзень, у другі год, і пахавалі яго ў зямлі Егіпецкай, і [2242 АМ] памерлі пасля яго ўсе браты ягоныя.

9 І пайшоў цар Егіпецкі вайной на цара Ханаанскага [2263 АМ] у сорак сёмы юбілей, на другім тыдні другога года, і сыны Ізраілевыя вынеслі ўсе косці сыноў Якава, акрамя косцяў Язэпа, і пахавалі іх у полі ў падвойнай пячоры на гары.
10 І большасць (з іх) вярнулася ў Егіпет, але нешматлікія з іх засталіся ў гарах Хэўрона, і Амрам, бацька твой, застаўся з імі.
11 І цар Ханаанскі перамог цара Егіпта і зачыніў брамы Егіпта.
12 І ён задумаў злы план супраць сыноў Ізраілевых, каб упакоіць іх, і сказаў ён народу Егіпта: «Вось, народ сыноў Ізраілевых памножыўся і размнажыўся больш за нас».
13 Давайце паступім з імі мудра, пакуль іх не стала занадта шмат, і паняволім іх, пакуль не пачалася вайна, пакуль яны не пачалі змагацца з намі, інакш яны далучацца да нашых ворагаў і выведуць іх з нашай зямлі, бо іхнія сэрцы і твары звернуты да зямлі Ханаанскай.
14 І ён паставіў над імі наглядчыкаў, каб прыгнятаць іх; і яны пабудавалі моцныя гарады для фараона, Пітом і Раамсес, і яны адбудавалі ўсе сцены і ўсе ўмацаванні, якія абваліліся ў гарадах Егіпта.
15 І яны прымушалі іх служыць з жорсткасцю, і чым больш яны дрэнна з імі абыходзіліся, тым больш яны множыліся і памнажаліся.
16 І жыхары Егіпта брыдзіліся сынамі Ізраіля.

РАЗДЗЕЛ 47

1 І на сёмым тыдні, на сёмым годзе, у сорак сёмым юбілеі, твой бацька выйшаў [2303 АМ] з зямлі Ханаанскай, а ты нарадзіўся на чацвёртым тыдні, на шостым годзе яе, у [2330 АМ] сорак восьмым юбілеі; гэта быў час пакут для сыноў Ізраілевых.
2 І фараон, цар Егіпта, загадаў ім кідаць усіх сваіх дзяцей мужчынскага полу, якія народзяцца, у раку.
3 І кідалі іх сем месяцаў да таго дня, як ты нарадзіўся.
4 І маці твая хавала цябе тры месяцы, і пра яе расказалі. І яна зрабіла табе каўчэг, і пакрыла яго смалой і асфальтам, і паставіла яго ў плітах на беразе ракі, і паклала цябе ў ім сем дзён. І маці твая прыходзіла ўначы і карміла цябе малаком, а ўдзень Марыям, сястра твая, ахоўвала цябе ад птушак.
5 І ў тыя дні прыйшла Тармут, дачка фараона, каб выкупацца ў рацэ, і пачула твой голас, які крычаў, і сказала сваім служанкам прывесці цябе, і яны прывялі цябе да яе.
6 І яна выцягнула цябе з каўчэга, і злітавалася над табой.
7 І сказала ёй сястра твая: «Ці не пайсці мне і паклікаць да цябе адну з габрэек, каб яна карміла і карміла грудзьмі гэтае дзіця?»
8 І сказала яна ёй: «Ідзі». І пайшла яна і паклікала тваю маці Ёхаведу, і яна дала ёй заробак, і яна карміла цябе.
9 А пасля, калі ты вырас, прывялі цябе да дачкі фараонавай, і ты стаў яе сынам, і Амрам, бацька твой, навучыў цябе пісьму. А пасля таго, як ты скончыў тры тыдні, прывялі цябе ў царскі двор.
10 І ты быў тры тыдні гадоў пры двары, пакуль не выйшаў з царскага двара і не ўбачыў егіпцяніна, які б'е твайго сябра, які быў з сыноў Ізраілевых, і ты забіў яго і схаваў у пяску.
11 А на другі дзень ты і двое сыноў Ізраілевых пасварыліся і сказалі вінаватым: «Чаму ты б'еш брата твайго?»
12 І ён разгневаўся і абурыўся, і сказаў: «Хто паставіў цябе князем і суддзёй над намі? Няўжо ты думаеш забіць мяне, як учора забіў егіпцяніна?» І ты спалохаўся і ўцёк з-за гэтых слоў.

РАЗДЗЕЛ 48

1 А ў шосты год трэцяга тыдня сорак дзевятага юбілею ты выйшаў і жыў <ў [2372 АМ] зямлі Мадыямскай> пяць тыдняў і адзін год. І вярнуўся ў Егіпет у другі тыдзень другога года пяцідзесятага юбілею.
2 І ты сам ведаеш, што Ён казаў табе на [2410 АМ] гары Сінай, і што князь Мастэма хацеў зрабіць з табой, калі ты вяртаўся ў Егіпет <па дарозе, калі ты сустрэў яго на начлегу>.
3 Ці ж не ён усёй сілай сваёй імкнуўся забіць цябе і вызваліць Егіпцян з рук тваіх, калі ўбачыў, што ты пасланы выканаць суд і помсту над Егіпцянамі?
4 І Я выбавіў цябе з рукі ягонай, і ты ўчыніў тыя знакі і цуды, якія ты быў пасланы ўчыніць у Егіпце супраць фараона і супраць усяго дома ягонага, і супраць рабоў ягоных і супраць народа ягонага.
5 І ўчыніў Гасподзь вялікую помсту над імі дзеля Ізраіля, і пакараў іх крывёю, жабамі, вошамі і сабачымі мухамі, і злымі гнойнікамі, якія раслі на скуре; а іх быдла — смерцю, і градам, які знішчыў усё, што расло ў іх; і саранчой, якая пажырала рэшткі, што засталіся ад граду і цемры, і смерцю першынцаў людзей і жывёл, і над усімі іх ідаламі Гасподзь адпомсціў і спаліў іх агнём.
6 І ўсё было паслана праз цябе, каб ты абвясціў (гэта), перш чым яно здзейсніцца, і ты гаварыў з царом Егіпта перад усімі ягонымі слугамі і перад ягоным народам.
7 І ўсё сталася паводле слоў тваіх; дзесяць вялікіх і страшных судоў прыйшлі на зямлю Егіпецкую, каб Ты адпомсціў на ёй за Ізраіля.
8 І ўсё зрабіў Гасподзь дзеля Ізраіля і паводле запавету Свайго, які Ён заключыў з Абрагамам, каб адпомсціць ім за тое, што яны сілай прывялі іх у няволю.
9 І паўстаў супраць цябе князь Мастэма і спрабаваў аддаць цябе ў рукі фараона, і ён дапамог егіпецкім чарадзеям,
10 І яны ўсталі і ўчынілі перад табой тое зло, якое Мы дазволілі ім рабіць, але лекі Мы не дазволілі зрабіць іхнімі рукамі.
11 І пакараў іх Гасподзь злоснымі язвамі, так што яны не маглі стаяць, бо Мы знішчылі іх так, што яны не маглі зрабіць ніводнага знаку.
12 І нягледзячы на ўсе (гэтыя) знакі і цуды, князь Мастэма не пасаромеўся, бо ён адважыўся і заклікаў егіпцян праследваць цябе з усёй сілай егіпецкай, з калясніцамі і конямі, і з усім войскам народаў Егіпта.

13 І Я стаў паміж Егіпцянамі і Ізраілем, і мы выратавалі Ізраіля з яго рук і з рук яго народу, і Гасподзь правёў іх сярод мора, як па сушы.
14 І ўсе народы, якія Ён прывёў перасследваць Ізраіля, Гасподзь, Бог наш, кінуў іх у сярэдзіну мора, у глыбіню бездані пад сыноў Ізраіля, як егіпецкія сыны кінулі сваіх дзяцей у раку; Ён адпомсціў мільёну з іх, і тысяча моцных і адважных мужчын была знішчана за адно дзіця з сыноў твайго народа, якое яны кінулі ў раку.
15 А на чатырнаццаты дзень, на пятнаццаты, на шаснаццаты, на сямнаццаты і на васямнаццаты дзень князь Мастэма быў звязаны і пасаджаны ў турму за сынамі Ізраіля, каб не абвінаваціць іх.
16 А дзевятнаццатага чысла мы адпусцілі іх, каб яны дапамагалі егіпцянам і перасследвалі сыноў Ізраілевых.
17 І Ён зацвярдзеў іхнія сэрцы і зрабіў іх упартасцямі, і гэта быў замысел Госпада Бога нашага, каб пабіць Егіпцян і ўкінуць іх у мора.
18 А чатырнаццатага дня мы звязалі яго, каб ён не абвінаваціў сыноў Ізраілевых у той дзень, калі яны папрасілі ў егіпцян посуд і вопратку, посуд срэбны, і посуд залаты, і посуд бронзавы, каб абрабаваць егіпцян за няволю, у якую яны іх прымусілі служыць.
19 І мы не з пустымі рукамі вывелі сыноў Ізраілевых з Егіпта.

РАЗДЗЕЛ 49

1 Памятай запаведзь, якую загадаў табе Гасподзь адносна Пасхі, каб ты святкаваў яе ў свой час, чатырнаццатага дня першага месяца, каб ты закалоў яе да вечара, і каб яны елі яе ўначы, вечарам пятнаццатага дня ад захаду сонца.
2 Бо ў гэтую ноч — пачатак свята і пачатак радасці — вы елі пасху ў Егіпце, калі ўся сіла Мастэмы была выпушчана, каб забіць усіх першынцаў у зямлі Егіпецкай, ад першынца фараона да першынца палоннай служанкі ў млыне і да быдла.
3 І вось знак, які даў ім Гасподзь: у кожны дом, на перамычках якога яны ўбачылі кроў аднагадовага ягняці, яны не павінны ўваходзіць, каб забіваць, але праходзіць міма яго, каб усе, хто быў у доме, былі выратаваны, бо знак крыві быў на перамычках яго.
4 І сілы Гасподнія зрабілі ўсё паводле загаду Гасподняга, і яны прайшлі міма ўсіх сыноў Ізраілевых, і не прыйшла да іх пошасць, каб знішчыць сярод іх ніводнай душы ні жывёлы, ні чалавека, ні сабакі.
5 І была вельмі моцная пошасць у Егіпце, і не было дома ў Егіпце, дзе б не было мёртвага, і плачу і галашэння.
6 І ўвесь Ізраіль еў мяса пасхальнага ягняці і піў віно, і славіў, і благаслаўляў, і дзякаваў Госпаду Богу бацькоў сваіх, і быў гатовы выйсці з-пад ярма Егіпта і з-пад злой няволі.
7 І памятай гэты дзень ва ўсе дні жыцця твайго і святкуй яго з года ў год ва ўсе дні жыцця твайго адзін раз у год, у яго дзень, паводле ўсяго закона яго, і не адкладай (яго) з дня на дзень або з месяца на месяц.
8 Бо гэта вечны закон, высечаны на нябесных скрыжалях для ўсіх сыноў Ізраілевых, каб яны святкавалі яго кожны год у дзень яго адзін раз у год, ва ўсе пакаленні іх; і няма мяжы дзён, бо гэта вызначана назаўжды.
9 А чалавек, які не мае нячыстасці і не прыходзіць святкаваць яго ў прызначаны дзень, каб прынесці ахвяру даспадобы перад Госпадам, і есці і піць перад Госпадам у дзень свята, той чалавек чысты і блізкі будзе знішчаны, бо ён не прынёс ахвяры Госпаду ў прызначаны час, і ён возьме на сябе віну.
10 Няхай прыйдуць сыны Ізраілевыя і ўшануюць Пасху ў дзень яе часу, у чатырнаццаты дзень першага месяца, паміж вечарамі, ад трэцяй часткі дня да трэцяй часткі ночы, бо дзве часткі дня адведзеныя святлу, а трэцяя частка — вечару.
11 Гэта тое, што загадаў табе Гасподзь выконваць паміж вечарамі.
12 І нельга забіваць яго ў любы час светлага дня, а толькі ў час, які мяжуе з вечарам, і няхай ядуць яго ўвечары да трэцяй паловы ночы, а ўсё, што застанецца ад усяго яго мяса з трэцяй паловы ночы і далей, няхай спаляць у агні.
13 І не павінны варыць яго ў вадзе і не павінны есці яго сырым, а павінны пячы на агні; павінны есці яго старанна, галаву з вантробамі і ногі павінны пячы на агні, і ніводнай косці не павінны ламаць, бо ў сыноў Ізраілевых ніводная косць не павінна быць ламацца.
14 Па гэтай прычыне Гасподзь загадаў сынам Ізраілевым святкаваць Пасху ў дзень яе вызначанага часу і не зламаць ніводнай косці яе, бо гэта святочны дзень і дзень загаданы, і нельга пераходзіць з дня ў дзень і з месяца ў месяц, але ў дзень свята яе няхай святкуецца.
15 І загадай сынам Ізраілевым святкаваць Пасху ва ўсе дні свае, штогод, адзін раз на год у дзень вызначанага часу, і гэта будзе ўспамін, прыемны перад Госпадам, і не прыйдзе на іх ніякая пошасць, якая забівае або карае ў той год, калі яны будуць святкаваць Пасху ў яе час ва ўсім паводле Яго загаду.
16 І не будуць есці яго па-за святыняй Гасподняй, а перад святыняй Гасподняй, і ўвесь народ суполкі Ізраілевай будзе святкаваць яго ў прызначаны час.
17 І кожны мужчына, які прыйдзе ў гэты дзень, павінен есці яго ў святыні Бога твайго перад Госпадам ад дваццаці гадоў і вышэй, бо так напісана і пастановлена, што яны павінны есці яго ў святыні Госпада.
18 І калі сыны Ізраілевыя прыйдуць у зямлю, якой яны маюць валодаць, у зямлю Ханаанскую, і паставяць скінію Гасподнюю сярод зямлі ў адным са сваіх плямёнаў, пакуль не будзе пабудавана святыня Гасподняя ў зямлі, няхай яны прыйдуць і адсвяткуюць Пасху сярод скініі Гасподняй, і няхай яны заколюць яе перад Госпадам год у год.
19 І ў тыя дні, калі будзе пабудаваны дом у імя Госпада ў зямлі іхняй спадчыны, яны прыйдуць туды і заколюць пасхальнае ягня ўвечары, на захадзе сонца, на трэцяй палове дня.
20 І яны прынясуць кроў яе на парозе ахвярніка, і тлушч яе пакладуць на агонь, які на ахвярніку, а мяса яе, смажанае на агні, будуць есці на двары дома, які асвячоны ў імя Госпада.

21 І яны не могуць святкаваць Пасху ў сваіх гарадах і нідзе, акрамя як перад скініяй Госпада і перад домам Ягоным, дзе жыве імя Ягонае, і не павінны адступаць ад Госпада.
22 І ты, Майсей, загадай сынам Ізраілевым выконваць пастановы Пасхі, як загадана табе; абвяшчай ім кожны год і дзень яе дзён, і свята праснакоў, каб яны елі праснакі сем дзён, (і) каб яны святкавалі яго свята, і каб яны прыносілі ахвяру кожны дзень на працягу гэтых сямі дзён радасці перад Госпадам на ахвярнік Бога вашага.
23 Бо вы паспешліва адзначылі гэтае свята, калі выйшлі з Егіпта, і дайшлі да пустыні Сур, бо на беразе мора вы скончылі яго.

РАЗДЗЕЛ 50

1 І пасля гэтага закона Я абвясціў табе дні суботнія ў пустыні Сін[ай], якая паміж Элімам і Сінаем.
2 І Я абвясціў табе пра суботы зямлі на гары Сінай, і пра юбілейныя гады ў суботнія гады Я абвясціў табе, але года іх Я не абвясціў табе, пакуль ты не ўвойдзеш у зямлю, якой ты маеш валодаць.
3 І зямля будзе святкаваць свае суботы, пакуль яны будуць жыць на ёй, і яны будуць ведаць юбілейны год.
4 Таму Я прызначыў для цябе год, тыдні, гады і юбілеі: сорак дзевяць юбілеяў ад дзён Адама да гэтага дня, [2410 AM], адзін тыдзень і два гады; і яшчэ сорак гадоў (літаральна «далёкія») для вывучэння [2450 AM] запаведзяў Гасподніх, пакуль яны не пяройдуць у зямлю Ханаанскую, пераходзячы Ярдан на захад.
5 І юбілеі будуць праходзіць, пакуль Ізраіль не ачысціцца ад усялякай віны распусты, і нечысціні, і апаганьвання, і граху, і памылкі, і не будзе жыць упэўнена на ўсёй зямлі, і не будзе больш сатаны, і ніякага зла, і зямля будзе чыстай з таго часу назаўжды.
6 І вось запаведзь пра суботы — Я напісаў яе для цябе — і ўсе пастановы яе законаў.
7 Шэсць дзён будзеш працаваць, а сёмы дзень — субота Госпаду, Богу твайму; у гэты дзень не рабіце ніякай працы ні вы, ні сыны твае, ні рабы твае, ні рабыні твае, ні ўся жывёла твая, ні прыхадзень, які з табою.
8 І кожны, хто будзе рабіць на ім якую-небудзь працу, памрэ, той, хто апаганіць яго ў той дзень, і хто будзе ляжаць з жонкай, і хто скажа, што зробіць на ім што-небудзь, што ён пойдзе на ім у дарогу для куплі або продажу; і хто будзе чэрпаць на ім ваду, якую не падрыхтаваў сабе на шосты дзень, і хто возьме цяжар, каб вынесці яго з намёта свайго або з дому свайго, той памрэ.
9 У дзень суботні не рабіце ніякай працы, акрамя той, якую прыгатуеце сабе на шосты дзень, каб есці, піць і адпачываць, і святкаваць суботу ад усялякай працы ў гэты дзень і дабраслаўляць Госпада, Бога вашага, Які даў вам дзень свята і святы дзень, і дзень святога царства для ўсяго Ізраіля — гэта дзень гэты сярод іхніх дзён навекі.
10 Бо вялікая гонар, які даў Гасподзь Ізраілю, каб яны елі, пілі і насычаліся ў гэты святочны дзень і адпачывалі ў яго ад усялякай працы, якая належыць працы сыноў чалавечых, акрамя спальвання ладану і прынясення ахвяр і ахвяр перад Госпадам на працягу дзён і па суботах.
11 Толькі гэтая праца павінна выконвацца ў дні суботнія ў святыні Госпада, Бога твайго, каб яны маглі ачышчаць Ізраіля ахвярамі пастаянна, дзень у дзень, у памяць, даспадобы Госпаду, і каб Ён прымаў іх заўсёды, дзень у дзень, як загадана табе.
12 І кожны чалавек, які выконвае якую-небудзь працу ў гэты дзень, альбо адпраўляецца ў падарожжа, альбо апрацоўвае сваю зямлю, ці ў сваім доме, ці ў любым іншым месцы, і хто распальвае агонь, альбо едзе на якой-небудзь жывёле, альбо падарожнічае на караблі па моры, і хто б'е або забівае што-небудзь, альбо забівае жывёлу або птушку, альбо хто ловіць жывёлу, альбо птушку, альбо хто посціць або вядзе вайну ў суботу, —
13 А хто зробіць што-небудзь з гэтага ў суботу, той памрэ, каб сыны Ізраілевыя шанавалі суботы паводле запаведзяў пра суботы зямлі, як напісана на скрыжалях, якія Ён даў мне ў рукі, каб я запісаў табе законы сезонаў і сезоны паводле падзелу іх дзён. Гэтым завяршаецца апісанне падзелу дзён.